

Επίσημη Εφημερίδα C 113

της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

55ο έτος
18 Απριλίου 2012

Ανακοίνωση αριθ.	Περιεχόμενα	Σελίδα
I	Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις	
	ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ	
	Επιτροπή των Περιφερειών	
	94η σύνοδος ολομέλειας της 15ης και 16ης Φεβρουαρίου 2012	
2012/C 113/01	Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Προς το Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2012 σχετικά με το σχέδιο Συνθήκης για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση»	1
2012/C 113/02	Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Η κατάσταση σχετικά με τα κέντρα πληροφόρησης Europe Direct»	5
	ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ	
	Επιτροπή των Περιφερειών	
	94η σύνοδος ολομέλειας της 15ης και 16ης Φεβρουαρίου 2012	
2012/C 113/03	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Κοινό σύστημα φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών»	7
2012/C 113/04	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Η ανανεωμένη ευρωπαϊκή ατζέντα για την ένταξη»	11

EL

Τιμή:
4 EUR

(Συνέχεια στην επόμενη σελίδα)

<u>Ανακοίνωση αριθ.</u>	Περιεχόμενα (συνέχεια)	Σελίδα
2012/C 113/05	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Το μέλλον της πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης»	17
2012/C 113/06	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Αναθεώρηση του κανονισμού ΕΟΕΣ»	22
2012/C 113/07	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Παιδική φτώχεια»	34
2012/C 113/08	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Οδηγία για τον περιβαλλοντικό θόρυβο: οδικός χάρτης»	40
2012/C 113/09	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Εκσυγχρονισμός της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης»	45
2012/C 113/10	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Αύξηση του αντικτύπου της αναπτυξιακής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης: ένα πρόγραμμα δράσης για αλλαγή»	52
2012/C 113/11	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Δέσμη νομοθετικών μέτρων για τα δικαιώματα των θυμάτων»	56
2012/C 113/12	Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Καλλιέργεια ενός ευρωπαϊκού πνεύματος πολυεπίπεδης διακυβέρνησης: συνέχεια της Λευκής Βίβλου της Επιτροπής των Περιφερειών»	62

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

94Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ 15ΗΣ ΚΑΙ 16ΗΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2012

Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Προς το Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2012 σχετικά με το σχέδιο Συνθήκης για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση»⁽¹⁾

(2012/C 113/01)

Υποβάλλεται από τις πολιτικές ομάδες ΕΛΚ, ΕΣΚ, ΣΦΔΕ και ΕΣ

Μετά την ανακοίνωση των Συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 30ής Ιανουαρίου 2012, η Επιτροπή των Περιφερειών διαπιστώνει τις άμεσες συνέπειες που η υπό κατάρτιση Συνθήκη για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (στο εξής: νέα Συνθήκη) θα έχει για τις περιφερειακές και τοπικές αρχές στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

I. Σχετικά με τη Συνθήκη για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση

1. αναλαμβάνει πλήρως τη δέσμευση να διαδραματίσει τον ρόλο που της αναλογεί όσον αφορά την αντιμετώπιση των προκλήσεων που θέτει η παρούσα κρίση και υποστηρίζει τις προσπάθειες βελτίωσης του συντονισμού και της διακυβέρνησης της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης με τις οποίες επιδιώκεται η αντιμετώπιση της οικονομικής ύφεσης και της κρίσης δημόσιου χρέους, μέσω της διασφάλισης υγιών και βιώσιμων δημόσιων οικονομικών·

2. υπογραμμίζει ότι η απαίτηση αυστηρότερης δημοσιονομικής πειθαρχίας και σαφούς μείωσης των επιπέδων χρέους πρέπει να συνοδευτεί το ταχύτερο από μέτρα προώθησης της ανάπτυξης και της εδαφικής συνοχής, ενθάρρυνσης της δημιουργίας θέσεων εργασίας και τόνωσης της βιώσιμης απασχόλησης, ώστε να μπορέσουν να δημιουργηθούν οι συνθήκες που θα θέσουν εκ νέου σε κίνηση την ευρωπαϊκή οικονομία και να διασφαλιστεί έτσι το μέλλον του ευρωπαϊκού σχεδίου ολοκλήρωσης·

3. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η νέα Συνθήκη καταρτίστηκε εκτός του υφιστάμενου πλαισίου πρωτογενούς δικαίου της ΕΕ και με ελάχιστη μόνον συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στα πλαίσια μιας διαδικασίας στην οποία κυριαρχούν οι διακυβερνητικές διαπραγματεύσεις, αναφέρεται δε σε θέματα τα οποία έχουν ήδη ρυθμιστεί σε μεγάλο βαθμό από την ευρωπαϊκή νομοθεσία, σύμφωνα με τις κανονικές δημοκρατικές διαδικασίες της Ένωσης·

4. εξακολουθεί να θεωρεί την «κοινοτική μέθοδο» ως τον πλέον θεμιτό τρόπο οικοδόμησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως κοινού πολιτικού χώρου·

5. υπενθυμίζει ότι επείγει να ανακτήσει η ΕΕ την εμπιστοσύνη των πολιτών της και να αποκαταστήσει την οικονομική ανάπτυξη, ενισχύοντας ταυτόχρονα την κοινωνική, οικονομική και εδαφική συνοχή·

6. ζητά να περιλαμβάνει η νέα Συνθήκη σαφή αναφορά στην απαίτηση τήρησης των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας και αξιώνει να αναγνωριστούν οι νομικές αρμοδιότητες των περιφερειακών και τοπικών αρχών στους τομείς που άπτονται της οικονομικής διακυβέρνησης·

7. τονίζει ότι οι προτάσεις του «χρυσού κανόνα» για την ισοσκελίση των δημόσιων λογαριασμών, τις οποίες υπέβαλαν τα Συμβαλλόμενα Μέρη, δεν αφορούν μόνον τα δημόσια οικονομικά, την ευθύνη των οποίων έχουν οι κεντρικές κυβερνήσεις, αλλά **θα έχουν αντίκτυπο και στους δημόσιους προϋπολογισμούς των περιφερειακών και τοπικών αρχών**·

8. τάσσεται υπέρ της πιο ενισχυμένης οικονομικής ολοκλήρωσης και της **ανάπτυξης περισσότερων συνεργιών μεταξύ των τοπικών, περιφερειακών και εθνικών προϋπολογισμών και του προϋπολογισμού της ΕΕ** οι οποίες να είναι σύμφωνες με τις νομοθετικές αρμοδιότητες των περιφερειακών και τοπικών αρχών όσον αφορά τη δημοσιονομική τους αυτονομία·

⁽¹⁾ Το ψήφισμα αποτελεί συμβολή της ΕΠΠ στο Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του 2012 και έχει βασιστεί στο σχέδιο Συνθήκης για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση και στη Δήλωση των μελών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 30ής Ιανουαρίου 2012: «Εξυγίανση φιλική προς την ανάπτυξη και ανάπτυξη φιλική προς την απασχόληση».

9. τάσσεται υπέρ της σύστασης ενός ανεξάρτητου και αντικειμενικού ευρωπαϊκού οργανισμού αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας, προκειμένου να καταστούν οι εν λόγω οργανισμοί πιο αποτελεσματικοί, υπεύθυνοι και αξιόπιστοι όσον αφορά τις αναλύσεις των δημοσίων οικονομικών που παρέχουν, συμπεριλαμβανομένων των δανειακών υποχρεώσεων των ευρωπαϊκών περιφερειακών και τοπικών αρχών· με τον τρόπο αυτό θα αντισταθμιστεί, επιπλέον, η κυριαρχία των λίγων υφιστάμενων οργανισμών αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας και θα καταστούν πιο διαφανείς οι αξιολογήσεις τους·

10. απευθύνει έκκληση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λάβει υπόψη την **κατάσταση των περιφερειακών και τοπικών δημοσίων οικονομικών** κατά την κατάρτιση της ετήσιας Έκθεσης παρακολούθησης των εθνικών δημοσίων οικονομικών στην Ευρωπαϊκή Ένωση και της Ετήσιας Έπισκόπησης της Ανάπτυξης, επί των οποίων η ΕτΠ μπορεί να εκφέρει γνώμη·

Νομική φύση της νέας Συνθήκης και της διαδικασίας διαπραγμάτευσης:

11. παροτρύνει τα **Συμβαλλόμενα Μέρη να διασφαλίσουν τη συνοχή και την υπεροχή του ευρωπαϊκού δικαίου** και να ενσωματώσουν το περιεχόμενο της νέας Συνθήκης στις Συνθήκες της ΕΕ το αργότερο 5 έτη μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της·

12. θεωρεί ότι η νέα διακυβερνητική Συνθήκη δεν πρέπει να προβλέπει κανένα μηχανισμό κυρώσεων που να συνδέεται άμεσα με κονδύλια του προϋπολογισμού που προορίζονται για πολιτικές της ΕΕ όπως η πολιτική συνοχής· υπενθυμίζει ότι αντιτίθεται στην επιβολή οιαδήποτε είδους μακροοικονομικών προϋποθέσεων που θα τιμωρούσαν τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές για οικονομικές και δημοσιονομικές αποφάσεις που έχουν λάβει οι εθνικές κυβερνήσεις τους·

13. εκφράζει τη λύπη της που δεν κατέστη δυνατό **να ζητηθεί η κρίση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου** σχετικά με το κατά πόσον η υπό μελέτη διεθνής συμφωνία είναι συμβατή με τις Συνθήκες της ΕΕ και με την τήρηση της αρχής της επικουρικότητας·

14. τονίζει ότι πολλά από τα μέτρα που προτείνει η νέα Συνθήκη περιλαμβάνονται ήδη στη «δέσμη έξι μέτρων» για την ενίσχυση του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης, ή θα μπορούσαν να υιοθετηθούν ως συμπληρωματικά σε αυτήν μέτρα·

15. ζητά, μετά τη θέση σε ισχύ της νέας Συνθήκης, **να συγκληθεί Συνέλευση** με σκοπό την ενσωμάτωση του περιεχομένου της νέας Συνθήκης στο νομοθετικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης· θεωρεί, συνεπώς, ότι έχει καίρια σημασία **να προβλεφθεί η συμμετοχή**, σύμφωνα με την κανονική διαδικασία, της ΕτΠ, **ως συνέλευσης των περιφερειακών και τοπικών αρχών, στη μελλοντική αυτή αλλαγή της Συνθήκης.**

Συστάσεις των τοπικών και περιφερειακών αρχών ως προς το περιεχόμενο της νέας Συνθήκης:

16. επιδοκιμάζει τον στόχο να επιδιωχθεί ένας «διαρκώς πιο ενισχυμένος συντονισμός των οικονομικών πολιτικών» και υπενθυμίζει με έμφαση τον καίριο ρόλο που οι περιφερειακές τοπικές αρχές διαδραματίζουν στην ευρωπαϊκή οικονομία ⁽²⁾· κατά συνέπεια καλεί τα Συμβαλλόμενα Μέρη:

- α) να **συμπεριλάβουν αναφορά στη νέα Συνθήκη η οποία να αναγνωρίζει τις νομοθετικές αρμοδιότητες των περιφερειακών και τοπικών αρχών** σε ουσιαστικές τομείς των δημόσιων οικονομικών και της οικονομικής διακυβέρνησης, τηρώντας την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζουν οι Συνθήκες της ΕΕ·
 - β) να διασφαλίσουν ότι τα «σχέδια έκδοσης χρεογράφων», τα «προγράμματα οικονομικής εταιρικής σχέσης» και οι «δεσμεύσεις του συμφώνου Ευρώ +» θα καταρτιστούν εντός των κρατών μελών, **σε στενή συνεργασία με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, σύμφωνα με ορθές ρυθμίσεις πολυεπίπεδης διακυβέρνησης** ⁽³⁾·
 - γ) να ζητούν τη γνώμη των τοπικών και περιφερειακών αρχών πριν από κάθε σύνοδο κορυφής για το ευρώ, εάν αυτό κρίνεται σκόπιμο·
 - δ) να **προβλέψουν τη συμμετοχή της ΕτΠ στις μελλοντικές διασκέψεις** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με τα εθνικά κοινοβούλια, **όπως αναφέρει η νέα Συνθήκη**, στις οποίες θα εξετάζονται θέματα οικονομικής διακυβέρνησης, και να απαιτήσουν να **προβαίνουν τα εθνικά κοινοβούλια σε διαβούλευση των αντίστοιχων περιφερειακών κοινοβουλίων** και, στις περιπτώσεις όπου αυτό κρίνεται σκόπιμο, να προβλέπεται η συμμετοχή τους στη σχετική διαδικασία·
 - ε) να επεκτείνουν την πρόβλεψη να μην διγόνται στο παραμικρό οι αρμοδιότητες των εθνικών κοινοβουλίων και στα περιφερειακά κοινοβούλια με νομοθετικές εξουσίες·
 - στ) να διασφαλίσουν ότι **οι περιφερειακές και τοπικές αρχές θα έχουν τη δυνατότητα να συμβάλλουν στην ανταλλαγή των βέλτιστων πρακτικών ως προς τις μείζονες μεταρρυθμίσεις στον τομέα των οικονομικών πολιτικών** και ότι θα προβλεφθεί ένα σύστημα συγκριτικής αξιολόγησης της σχετικής προόδου·
 - ζ) να σημειώσουν ότι η νομική υποχρέωση μεταφοράς στις επιμέρους εθνικές νομοθεσίες της απαίτησης οι προϋπολογισμοί των κεντρικών κυβερνήσεων να είναι ισοσκελισμένοι ή να παρουσιάζουν πλεόνασμα («κανόνας ισοσκελισμένων προϋπολογισμών») θα έχει σοβαρές **δημοσιονομικές συνέπειες για τις περιφερειακές και τοπικές αρχές**·
 - η) να λάβουν υπόψη τους ότι η εφαρμογή αυτού του κανόνα δίχως ταυτόχρονα να υιοθετηθούν οι κατάλληλες ρυθμίσεις πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και εταιρικής σχέσης, υπάρχει κίνδυνος να οδηγήσει σε μία νέα τάση συγκεντρωτισμού σε εθνικό επίπεδο, μέσω ενός ενισχυμένου δημοσιονομικού συντονισμού εκ των «άνω προς τα κάτω» στα κράτη μέλη.
- II. **Εξυγίανση φιλική προς την ανάπτυξη και ανάπτυξη φιλική προς την απασχόληση**

17. υπογραμμίζει ότι το **94,5 % του προϋπολογισμού της ΕΕ αφιερώνεται κατ' ουσία για την πραγματοποίηση επενδύσεων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο** και τονίζει ότι είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί μία πιο ενισχυμένη φορολογική και οικονομική ολοκλήρωση και να αναπτυχθούν συνεργίες μεταξύ των τοπικών, περιφερειακών και εθνικών προϋπολογισμών και του ευρωπαϊκού προϋπολογισμού της ΕΕ·

⁽²⁾ Οι περιφερειακές και τοπικές αρχές απορροφούν τα 2/3 του συνόλου των δημόσιων επενδύσεων στην ΕΕ.

⁽³⁾ Αυτό θα μπορούσε να αποτελέσει νομική υποχρέωση, η οποία να αντλεί την έμπνευσή της από τον υπό κατάρτιση Ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας για την εφαρμογή της αρχής της εταιρικής σχέσης, που προβλέπεται να υιοθετηθεί στο πλαίσιο της περιφερειακής πολιτικής.

18. εξαίρει τη σημαντική προστιθέμενη αξία της **πολιτικής συνοχής**, κυρίως δε το **αποτέλεσμα μόχλευσης** που αυτή έχει για τις επενδύσεις υπέρ της προώθησης της οικονομικής ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας στις περιφέρειες που προσπαθούν να καλύψουν την υστέρησή τους, και επισημαίνει ότι **οι τρέχουσες προτεραιότητες των Διαρθρωτικών Ταμείων δεν είναι απαραίτητο να επαναπροσδιορισθούν, παρά χρειάζεται να υιοθετηθεί μία βελτιωμένη διαδικασία** για την ταχύτερη και αποδοτικότερη δέσμευση και διάθεση των πόρων, ενισχύοντας μεταξύ άλλων την ανάπτυξη ικανοτήτων των δικαιούχων·

19. ζητά κάθε απόφαση που αφορά τη διάθεση μη δεσμευμένων πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων να είναι προσαρμοσμένη στην ιδιάζουσα κοινωνικοοικονομική κατάσταση κάθε περιφέρειας, τηρώντας τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας· στον τομέα αυτό, εξάλλου, οι προτεραιότητες πρέπει να καθορίζονται από όλους τους αρμόδιους φορείς, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών και των περιφερειακών αρχών·

20. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις κεντρικές κυβερνήσεις να **προβλέψουν, σε περίπτωση ανακατανομής πόρων που αρχικά είχαν διατεθεί υπέρ της πολιτικής συνοχής, την πλήρη συμμετοχή των περιφερειακών και τοπικών αρχών** στη χάραξη και θέση σε εφαρμογή των νέων δράσεων πολιτικής που θα αποσκοπούν στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην ενίσχυση της ανάπτυξης, ώστε να **αποφευχθεί το ενδεχόμενο μιας «επανεθνικοποίησης» των πολιτικών**.

Τόνωση της απασχόλησης, ιδίως για τους νέους

21. επικροτεί τη **βοήθεια που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα παρέχει στα κράτη μέλη** για τους τρόπους με τους οποίους θα μπορούν καλύτερα να αξιοποιούν τους μη δεσμευμένους πόρους των Διαρθρωτικών Ταμείων και **προτίθεται να συμβάλει κατά τρόπο προορατικό στην πρωτοβουλία αυτή**, υποβάλλοντας συστάσεις πολιτικής και προτείνοντας ορθές πρακτικές που θα έχουν αναπτυχθεί στο περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, στους τομείς της απασχόλησης, της εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και συνεισφέροντας την εμπειρογνομοσύνη της όσον αφορά τη βέλτιστη αξιοποίηση των Διαρθρωτικών Ταμείων·

22. ζητά όλα τα πρόσθετα μέτρα που θα αφορούν τα εθνικά σχέδια απασχόλησης να υιοθετηθούν σε συνεργασία με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές· υποστηρίζει ότι η πρόταση της Επιτροπής να καθιερωθεί μία «Εγγύηση για τη νεολαία» που να διασφαλίζει ότι όλοι οι νέοι είτε θα έχουν μία θέση εργασίας, είτε θα παρακολουθούν προγράμματα κατάρτισης ή εκπαίδευσης εντός 4 μηνών από το τέλος της σχολικής ζωής, τους θα πρέπει να αποτελεί τον πυρήνα κάθε εθνικού σχεδίου απασχόλησης· προτείνει να προωθηθεί περαιτέρω το επιχειρηματικό πνεύμα των νέων ως πιθανή διέξοδος σταδιοδρομίας για αυτούς·

23. υπογραμμίζει τη δυναμική προστιθέμενη αξία του προγράμματος "Progress" για την απασχόληση και την κοινωνική αλληλεγγύη, αρκεί το πρόγραμμα να τύχει της κατάλληλης επικοινωνιακής προβολής, οι δικαιούχοι να έχουν εύκολη πρόσβαση σε αυτό, το δε πρόγραμμα να είναι προσανατολισμένο προς βιώσιμα, μακροπρόθεσμα, διαρθρωτικά μέτρα.

Ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς και τόνωση της χρηματοδότησης της οικονομίας, ιδιαίτερα δε των ΜΜΕ:

24. επιδοκιμάζει τη δέσμευση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου να εκφέρει γνώμη το ταχύτερο δυνατό για τις προτάσεις της Επιτροπής σχετικά με την ενιαία αγορά, ιδιαίτερα δε σχετικά με τον εκσυ-

χρονισμό του νομοθετικού πλαισίου της ΕΕ που διέπει τις δημόσιες συμβάσεις, σύμφωνα με τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»·

25. επαναλαμβάνει ότι **οι ΜΜΕ διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην περιφερειακή και τοπική οικονομία**· συνιστά να ληφθούν επείγοντως πρόσθετα μέτρα για την υποστήριξη των φιλικών προς το περιβάλλον ΜΜΕ στην Ευρώπη, κυρίως δε όσον αφορά την πρόσβαση των εν λόγω επιχειρήσεων σε κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου·

26. ζητά να αναπτυχθούν **εταιρικές σχέσεις στο πλαίσιο του «Small Business Act»** προκειμένου να διασφαλιστεί η περαιτέρω εφαρμογή του εν λόγω νόμου στο περιφερειακό επίπεδο· **υπογραμμίζει** τη σημασία του βραβείου «Ευρωπαϊκή επιχειρηματική περιφέρεια», που η ΕτΠ θέσπισε το 2010 ως τη βάση ενός δικτύου περιφερειών που αναπτύσσουν στρατηγικές προσαρμοσμένες στις ανάγκες προώθησης του επιχειρηματικού πνεύματος και αξιοποίησης του δυναμικού καινοτομίας των επιχειρήσεών τους·

27. απευθύνει έκκληση στην Επιτροπή να επιβεβαιώσει ότι πριν από την υιοθέτηση οιοδήποτε νομοθετικού μέτρου θα διενεργείται συνολική ανάλυση του περιφερειακού αντίκτυπου του συγκεκριμένου μέτρου·

28. επιδοκιμάζει την πρόταση της Επιτροπής να αναληφθεί μία πρότυπη **Πρωτοβουλία για τα ομόλογα έργων στην «Ευρώπη 2020»** που να χρησιμοποιηθεί για την εφαρμογή της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»·

III. **Συμβολή της ΕτΠ στο Εαρινό Ευρωπαϊκό Συμβούλιο: πρέπει τώρα να καλυφθεί το κενό που υφίσταται στην εταιρική σχέση, για να μπορέσει η στρατηγική «Ευρώπη 2020» να καταστεί πραγματικότητα**

29. εκφράζει την ικανοποίησή της που το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αναγνωρίζει ότι η παροχή ποιοτικών δημόσιων υπηρεσιών στο ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, καθώς και η αποτελεσματική παροχή υπηρεσιών κοινής ωφελείας, συνιστούν στοιχεία καθοριστικής σημασίας για την προώθηση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας·

30. επιμένει ότι θα πρέπει να **δοθεί στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» απολύτως περιφερειακή διάσταση** και εκφράζει τη λύπη της που η Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης που κατάρτισε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφέρεται ελάχιστα στην ανάγκη συμμετοχής των περιφερειακών και τοπικών αρχών στην εφαρμογή των Εθνικών Προγραμμάτων Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ)·

31. τονίζει ότι οι εκθέσεις ελέγχου της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» της ΕτΠ κατέδειξαν ότι **υφίσταται ένα κενό στην εταιρικές σχέσεις όσον αφορά την εφαρμογή της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»** και εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι στα περισσότερα κράτη μέλη, οι περιφέρειες και οι πόλεις δεν κλήθηκαν εγκαίρως, επαρκώς και κατά τρόπο ουσιαστικό να συμμετάσχουν στην κατάρτιση των Εθνικών Προγραμμάτων Μεταρρυθμίσεων·

32. υπενθυμίζει την **πρότασή της να συναφθούν τοπικά σύμφωνα** σε κάθε κράτος μέλος με σκοπό να διασφαλιστεί η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και η θέση σε εφαρμογή των Εθνικών Προγραμμάτων Μεταρρυθμίσεων, με βάση την εταιρική σχέση και μέσω συμφωνίας μεταξύ όλων των κατά νόμο αρμόδιων δημόσιων αρχών·

33. καλεί την Επιτροπή να καταρτίσει το ταχύτερο δυνατό τον **Ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας για την αρχή της εταιρικής σχέσης που θα διέπει την πολιτική συνοχής**, ο οποίος προβλέπεται ότι θα βελτιώσει την αποτελεσματικότητα και τη διαχείριση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»·

34. Θα εξετάσει τις **Συστάσεις ανά χώρα του 2012**, καθώς και την Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης για το 2013 της **Ευρωπαϊκής Επιτροπής**, προκειμένου να διαπιστώσει τον βαθμό συμμετοχής των περιφερειακών και τοπικών αρχών· ζητά από το Συμβούλιο να υποβάλει συγκεκριμένες συστάσεις ανά χώρα για τη διαχείριση της στρατηγικής·

35. Ζητά από την Πρόεδρό της να διαβιβάσει το ψήφισμά της στα όργανα της ΕΕ και στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 16 Φεβρουαρίου 2012

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Η κατάσταση σχετικά με τα κέντρα πληροφόρησης Europe Direct»

(2012/C 113/02)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

1. θεωρεί ότι τα κέντρα πληροφόρησης Europe Direct αποτελούν σημαντική συνιστώσα της επικοινωνιακής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το ενδιαφέρον των πολιτών για ενημέρωση σχετικά με θέματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αυξάνεται συνεχώς, ενώ υπάρχει αυξημένη ανάγκη να εξηγηθούν σε ένα όσο το δυνατό ευρύτερο κοινό οι εξελίξεις και τα μέτρα που αφορούν την ΕΕ με έναν όσο το δυνατό πιο επίκαιρο τρόπο·

2. υπενθυμίζει ότι προς το παρόν λειτουργούν περίπου 480 κέντρα πληροφόρησης Europe Direct, τα οποία συχνά υπάγονται σε τοπικούς ή περιφερειακούς φορείς αλλά μπορούν να αναληφθούν και από ΜΚΟ·

3. θεωρεί ότι ο ρόλος των κέντρων Europe Direct έγκειται αφενός στην παροχή γενικών πληροφοριών σχετικά με την ΕΕ και την επεξεργασία αιτημάτων των πολιτών, αλλά ιδίως στην ανάπτυξη μιας θετικής στάσης των πολιτών έναντι της Ευρώπης·

4. συμφωνεί ότι ο στόχος αυτός πρέπει να επιτευχθεί με τη διενέργεια ενημερωτικών εκστρατειών και τη διοργάνωση εκδηλώσεων ευαισθητοποίησης, μέσω του Διαδικτύου, δημοσιεύσεων ή μέσω της συνεργασίας με τοπικά μέσα ενημέρωσης·

5. τονίζει ότι η αποκεντρωμένη προσέγγιση που χαρακτηρίζει τα κέντρα Europe Direct διευκολύνει την γεωγραφικά ευρεία ενημέρωση για την Ευρώπη, τη συνεκτίμηση περιφερειακών ιδιαιτεροτήτων και την στοχοθετημένη προσαρμογή στις ιδιαίτερες ανάγκες πληροφόρησης που συνεπάγονται αυτές οι ιδιαιτερότητες·

6. συνεπώς, επιδοκιμάζει ρητά τη δέσμευση της Αντιπροέδρου της Επιτροπής της ΕΕ κυρίας Viviane Reding να στηρίξει τη διατήρηση των κέντρων πληροφόρησης Europe Direct και να ταχθεί κατά των περικοπών των κονδυλίων που προορίζονται για τα κέντρα αυτά·

7. επισημαίνει, ωστόσο, ότι τα κονδύλια που διαθέτει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τα κέντρα Europe Direct κατά κανόνα επαρκούν μόλις για την κάλυψη ενός μικρού μέρους του πραγματικού κόστους των κέντρων πληροφόρησης Europe Direct·

8. υπενθυμίζει τις σημαντικές προσπάθειες των περιφερειακών και τοπικών αρχών που εκφράζονται σε δημοσιονομικούς πόρους, προσωπικό και διοικητικό φόρτο στον τομέα της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού για ευρωπαϊκά θέματα·

9. εκφράζει την ανησυχία της για τον κίνδυνο να συρρικνωθεί ο αριθμός των κέντρων πληροφόρησης Europe Direct λόγω των πιέσεων στις οποίες υπόκεινται οι προϋπολογισμοί των φορέων των κέντρων αυτών·

10. φοβάται ότι, ενόψει της επικείμενης ανάθεσης συμβάσεων για την περίοδο 2013 – 2016, ορισμένοι από τους υφιστάμενους εταίρους σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο δεν θα είναι σε θέση να συνεχίσουν το έργο τους αν δεν αυξηθούν οι σχετικοί πόροι της ΕΕ·

11. θεωρεί ότι ελλοχεύει ο κίνδυνος να σημειωθεί σημαντική οπισθοδρόμηση όσον αφορά την πολιτική προβολής της ΕΕ στην κοινωνία των πολιτών·

12. ζητά να χορηγηθεί κατάλληλο ποσοστό χρηματοδότησης της ΕΕ το οποίο να ανταποκρίνεται στο σημαντικό αυτό έργο εταιρικής σχέσης·

13. τονίζει ότι η παροχή πληροφοριών αποτελεί εξ ορισμού καθήκον των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, διότι η διάδοση βασικών γνώσεων σχετικά με τη δομή και τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί ζωτικό συμφέρον τους. Αυτό προκύπτει άλλωστε σαφώς από την εφαρμογή του άρθρου 49, παράγραφος 6 του δημοσιονομικού κανονισμού ως νομικής βάσης. Συνεπώς, το έργο των κέντρων Europe Direct υπόκειται στους βασικούς όρους που έχει καθορίσει η Επιτροπή όσον αφορά το περιοχόμενο και τις τεχνικές διοίκησης. Το γεγονός ότι και οι φορείς που φιλοξενούν τα κέντρα αυτά έχουν οικειοποιηθεί το στόχο της εκπαίδευσης και ενημέρωσης του κοινού σχετικά με την ευρωπαϊκή πολιτική, συνιστά καθοριστική παράμετρο για την επιτυχία των κέντρων Europe Direct. Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων αυτών, κρίνουμε ότι το ισχύον επίπεδο χρηματοδότησης πρέπει να αυξηθεί σημαντικά·

14. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αυξήσει σημαντικά τον συνολικό προϋπολογισμό που προβλέπεται για τα κέντρα Europe Direct και να διπλασιάσει το βασικό ποσό που διατίθεται για κάθε ένα από αυτά (από € 12 000 σήμερα σε € 24 000)·

15. προκειμένου να ελευθερωθεί δυναμικό για το ουσιαστικό έργο των κέντρων, συνιστά να περιοριστούν οι γραφειοκρατικές απαιτήσεις. Για τον σκοπό αυτό θα πρέπει ιδιαίτερα να απλοποιηθεί το σύστημα «ενοτήτων» που χρησιμεύει για τη διαχείριση ορισμένων πιστώσεων που προορίζονται για συγκεκριμένο σκοπό·

16. υπογραμμίζει και πάλι την αναμφίβολη αναγκαιότητα συνέχειας της ύπαρξης των κέντρων Europe Direct. Αυτό όμως δεν προϋποθέτει μόνο τη διατήρηση των διαθέσιμων πιστώσεων αλλά πολύ περισσότερο την αύξησή τους·

17. Η αυξανόμενη χρήση της χρηματοδότησης από τρίτους δεν συνιστά κατά τη γνώμη της κατάλληλο μέσο για τη βελτίωση της κατάστασης, διότι απειλεί την ουδετερότητα της παροχής πληροφοριών. Επιπλέον, η προσέλκυση πόρων για μικρούς οργανισμούς όπως τα κέντρα Europe Direct, δεσμεύει σε μεγάλο έως και απαράδεκτο βαθμό το ήδη περιορισμένο δυναμικό τους·

18. αξιολογεί επίσης αρνητικά την εντονότερη χρηματοδότηση από δημόσιους φορείς, διότι η παροχή ουδέτερων πληροφοριών σχετικά με θέματα της ΕΕ αποτελεί πρωτίστως καθήκον των θεσμικών οργάνων της ΕΕ·

19. τέλος, απευθύνει ρητή έκκληση προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να μην θέσει σε κίνδυνο το θετικό και εξαιρετικά τελεσφόρο μέσο των κέντρων Europe Direct, μειώνοντας ή έστω περιορίζοντας τους δημοσιονομικούς πόρους στο σημερινό επίπεδο·

20. αναθέτει στην Πρόεδρο της ΕτΠ να υποβάλει το παρόν ψήφισμα στον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στην δανική Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ.

Βρυξέλλες, 16 Φεβρουαρίου 2012

*Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών*
Mercedes BRESSO

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

94Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ 15ΗΣ ΚΑΙ 16ΗΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2012

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Κοινό σύστημα φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών»

(2012/C 113/03)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- χαιρετίζει την υποβολή πρότασης της Επιτροπής για οδηγία του Συμβουλίου σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών στην ΕΕ, όπως είχε ζητηθεί από την ΕτΠ στο πρόγραμμα εργασίας της για το 2011·
- θεωρεί τη θέσπιση ευρωπαϊκού συστήματος φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών σημαντικό περαιτέρω βήμα για την άμεσα αναγκαία αποκατάσταση της προτεραιότητας των δημοκρατικών πολιτικών επί των σοβαρών ανισορροπιών που παρατηρούνται στη λειτουργία των χρηματοπιστωτικών αγορών·
- επισημαίνει πως ο φόρος επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών αποτελεί σημαντικό μέσο για να διασφαλισθεί ότι ο χρηματοπιστωτικός τομέας θα συμβάλλει και αυτός στην επίτευξη μεγαλύτερης αλληλεγγύης και δικαιοσύνης και στην καταπολέμηση της κερδοσκοπίας, όπως έχει εκφράσει η ΕτΠ στη γνωμοδότησή της με θέμα «Το νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο μετά το 2013»·
- στηρίζει το στόχο σύμφωνα με τον οποίο η επιδιωκόμενη εναρμόνιση πρέπει να ισχύει σε ολόκληρη την ΕΕ και, εάν αυτό, παρ' όλες τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί, δεν είναι εφικτό, ζητά να επιδιωχθεί άμεσα η θέσπιση ευρωπαϊκού συστήματος φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών μέσω της ενισχυμένης συνεργασίας, η οποία θα πρέπει να περιλαμβάνει, εφόσον είναι δυνατόν, τουλάχιστον την ευρωζώνη.

Εισηγητής

ο κ. Ralf CHRISTOFFERS (DE/PSE), Υπουργός οικονομικών και ευρωπαϊκών υποθέσεων του ομόσπονδου κράτους του Βραδεμβούργου

Έγγραφο αναφοράς

Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για ένα κοινό σύστημα φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών και για την τροποποίηση της οδηγίας 2008/7/ΕΚ

COM(2011) 594 final

I. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ****Γενικό μήνυμα**

1. χαιρετίζει την υποβολή πρότασης της Επιτροπής για οδηγία του Συμβουλίου σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών στην ΕΕ, όπως είχε ζητηθεί από την ΕτΠ στο πρόγραμμα εργασίας της για το 2011·

2. θεωρεί την εν λόγω πρόταση ισχυρό πολιτικό μήνυμα για την βούληση και την ικανότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ανταποκριθεί στις προκλήσεις που συνίστανται στην πλήρη ανάπτυξη των δυνατοτήτων και στη διαρκή ενίσχυση των εθνικών οικονομιών σε μια παγκοσμιοποιημένη χρηματοπιστωτική αγορά, προς όφελος των κρατών μελών και των πολιτών της·

3. θεωρεί επιπλέον τη θέσπιση ευρωπαϊκού συστήματος φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών σημαντικό περαιτέρω βήμα για την άμεση αναγκαία αποκατάσταση της προτεραιότητας των δημοκρατικών πολιτικών επί των σοβαρών ανισορροπιών που παρατηρούνται στη λειτουργία των χρηματοπιστωτικών αγορών·

4. επισημαίνει ότι ο φόρος επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών αποτελεί σημαντικό μέσο για να διασφαλισθεί ότι ο χρηματοπιστωτικός τομέας θα επιτελέσει το ρόλο του στην επίτευξη μεγαλύτερης αλληλεγγύης και δικαιοσύνης και την καταπολέμηση της κερδοσκοπίας, όπως έχει εκφράσει η ΕτΠ στη γνωμοδότησή της με θέμα «Το νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο μετά το 2013»·

5. παραπέμπει στην εκτίμηση αντικτύπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που δημοσιεύθηκε το Σεπτέμβριο του 2011 και τα εξαιρετικά ανακριβή μοντέλα "Δυναμικής στοχαστικής γενικής ισορροπίας (Dynamic Stochastic General Equilibrium - DSGE)" που εφαρμόστηκαν, επισημαίνει ότι η εκτίμηση αντικτύπου της Επιτροπής δεν οδηγείται σε ασφαλή συμπεράσματα αλλά διατηρεί το ύψος της γενικόλογου και αόριστο αφήνοντας ανοιχτές πολλαπλές επιλογές, συμπεραίνει ότι η εκτίμηση αντικτύπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι μεροληπτική και ανακριβής και χαιρετίζει τη δέσμευση της Επιτροπής για τη διεξαγωγή νέας εκτίμησης αντικτύπου·

6. υπογραμμίζει τις εμφανείς ελλείψεις στο βρετανικό σύστημα φορολόγησης των εισηγμένων μετοχών, ιδίως όσον αφορά την προστασία του συστήματος απέναντι στη γεωγραφική μετατόπιση των συναλλαγών καθώς και το ισχυρό κίνητρο που δίνεται για τη στροφή στην αγορά παραγώγων·

Γενικό νομικό πλαίσιο

7. συμφωνεί με την Επιτροπή ότι, δεδομένης της πληθώρας των μη συντονισμένων εθνικών φορολογικών μέτρων, είναι αναγκαία η

εναρμόνιση του εν λόγω τομέα, αφενός για να αποφευχθεί ο κατακερματισμός της εσωτερικής αγοράς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, και, αφετέρου, για να επιτευχθεί η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς στον εν λόγω τομέα και να αποφευχθούν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού·

8. χαιρετίζει την προσέγγιση της Επιτροπής, σύμφωνα με την οποία η εναρμόνιση θα πραγματοποιηθεί κατά τρόπον ώστε:

— τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να φορολογούνται με τον δέοντα τρόπο τόσο σε σχέση με άλλους κλάδους της οικονομίας όσο και σε σχέση με το κόστος της πρόσφατης κρίσης, και

— να δημιουργηθούν φορολογικά κίνητρα, προκειμένου οι συμμετέχοντες στη χρηματοπιστωτική αγορά να μην πραγματοποιούν βλαπτικές συναλλαγές για το σύνολο της οικονομίας και να αποφευχθούν έτσι μελλοντικές κρίσεις·

9. στηρίζει το στόχο σύμφωνα με τον οποίο η επιδιωκόμενη εναρμόνιση πρέπει να ισχύει σε ολόκληρη την ΕΕ και, εάν αυτό, παρ' όλες τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί, δεν είναι εφικτό, ζητά να επιδιωχθεί άμεσα η θέσπιση ευρωπαϊκού συστήματος φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών μέσω της ενισχυμένης συνεργασίας, η οποία θα πρέπει να περιλαμβάνει, εφόσον είναι δυνατόν, τουλάχιστον την ευρωζώνη·

10. δεδομένου του εξαιρετικά επειγόντος χαρακτήρα της θέσπισης κοινού ευρωπαϊκού συστήματος φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, ζητά από τα νομοθετικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να μεριμνήσουν με κάθε τρόπο και με τη μεγαλύτερη δυνατή πολιτική ευθύνη για την ταχεία ολοκλήρωση της νομοθετικής διαδικασίας·

11. χαιρετίζει το γεγονός ότι η οδηγία θα υπόκειται σε διαρκή, διαφθωμένη διαδικασία ελέγχου λόγω της υποχρέωσης της Επιτροπής να υποβάλλει τακτικά εκθέσεις όσον αφορά την εφαρμογή της. Παράλληλα, εκφράζει τη λύπη της διότι η εν λόγω υποχρέωση της Επιτροπής υφίσταται μόνο ενώπιον του Συμβουλίου. Το γεγονός αυτό έρχεται σε αντίθεση με τη αρχή της συμμετοχής του Κοινοβουλίου στη νομοθετική διαδικασία που ισχύει για τις οδηγίες, που εκδίδονται από το Συμβούλιο με τη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Θεωρεί, επιπλέον, ότι ο περιορισμός αυτός υποβαθμίζει τον ρόλο της Επιτροπής των Περιφερειών ως συνέλευσης των τοπικών και των περιφερειακών αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, των οποίων κύριο καθήκον αποτελεί, σύμφωνα με τη Συνθήκη, να υποστηρίζουν συμβουλευτικά τα νομοθετικά όργανα

12. επισημαίνει την ανάγκη να ληφθούν ιδιαιτέρως υπόψη και οι πιθανές επιδράσεις της θέσπισης κοινού συστήματος φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών στα φορολογικά έσοδα των δήμων και των περιφερειών·

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής του φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών

13. επιδοκιμάζει τη σύνδεση της φορολογικής υποχρέωσης με τον τόπο εγκατάστασης του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος. Αυτή η κανονιστική προσέγγιση μειώνει τις πιθανότητες της φοροαποφυγής και αντικατοπτρίζει καλύτερα τη διασύνδεση μεταξύ των χρηματοπιστωτικών αγορών και της πραγματικής αγοράς, κάτι που δεν θα ήταν εφικτό αν η φορολογική υποχρέωση ήταν συνδεδεμένη με τον τόπο συναλλαγής· επισημαίνει την ανάγκη να προβλεφθούν πρόσθετες ρυθμίσεις, προκειμένου να αποτραπούν ή να περιοριστούν και περιπτώσεις φοροδιαφυγής που επιτυγχάνονται με μεταφορές έδρας ή τη σύσταση θυγατρικών·

14. συνιστά τη διευκρίνιση του ορισμού των «χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων» και των «χρηματοπιστωτικών μέσων»·

15. υποστηρίζει το ευρύ πεδίο εφαρμογής του φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, το οποίο καλύπτει καταρχήν όλες τις συναλλαγές με χρηματοπιστωτικά μέσα κάθε είδους, περιλαμβανομένων των πιθανών υποκατάστατων και των πιθανών συναλλαγών στην εξωχρηματιστηριακή αγορά·

16. επικροτεί την εξαίρεση των συναλλαγών πρωτογενούς αγοράς από τον φόρο επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, διότι, με τον τρόπο αυτόν, περιορίζονται οι ανεπιθύμητες επιπτώσεις του φόρου στην πραγματική οικονομία. Ωστόσο, εκφράζει την απογοήτευσή της διότι δεν εξαιρούνται και οι συναλλαγές του δημοσίου στη δευτερογενή αγορά, δεδομένου ότι αυτό θα ήταν επιβεβλημένο από δημοσιονομική άποψη, εφόσον το δημόσιο πρέπει, για λόγους δημοσιονομικής διαχείρισης, να καταφέρει και σε χρηματοπιστωτικά μέσα στις δευτερογενείς αγορές·

17. εκφράζει τη λύπη της διότι δεν θα υπόκεινται στον φόρο επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών όλα τα είδη νομισματικών συναλλαγών. Κατά αυτόν τον τρόπο, υπάρχει απώλεια όχι μόνο σημαντικών πιθανών εσόδων αλλά και της δυνατότητας σημαντικού ρυθμιστικού αποτελέσματος. Θεωρεί ιδίως ότι η φορολόγηση των συναλλαγών σε συνάλλαγμα στο πλαίσιο ενός συνολικού φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών δεν προσκρούει στην ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων, διότι ο εν συγκεκριμένος φόρος, λόγω του εκτεταμένου πεδίου εφαρμογής του, δεν επηρεάζει τη διασυννοριακή διάσταση των συναλλαγματικών πράξεων, αλλά επιβάλλεται σε αυτές μόνο με την ιδιότητά τους ως χρηματοπιστωτικές συναλλαγές, όπως ισχύει στην περίπτωση κάθε αντίστοιχης χρηματοπιστωτικής συναλλαγής·

18. θεωρεί ότι μόνο συγκεκριμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που δανείζουν τον δημόσιο τομέα θα πρέπει να απαλλάσσονται από τον φόρο επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών·

Φορολογητέα βάση, διάρθρωση και ύψος των συντελεστών του φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών

19. χαιρετίζει καταρχήν την προτεινόμενη προσέγγιση για τον καθορισμό της φορολογητέας βάσης, περιλαμβανομένου του καθορισμού του ονομαστικού ποσού ως φορολογητέας βάσης για τα παράγωγα. Θεωρεί, ωστόσο, ότι υπάρχει ανάγκη περαιτέρω αποσαφήνισης, ιδίως όσον αφορά την αντιμετώπιση του πραγματικού κινδύνου να μειωθεί τεχνητά το ονομαστικό ποσό στην περίπτωση σύνθετων παραγώγων·

20. χαιρετίζει τον καθορισμό των φορολογικών συντελεστών ως ελάχιστων συντελεστών, οι οποίοι επιτρέπουν στα κράτη μέλη να τους υπερβούν, διότι αυτό συμφωνεί πλήρως με την αρχή της επικουρικότητας. Ωστόσο, ζητά επίσης να εξεταστεί λεπτομερώς

κατά την εφαρμογή της οδηγίας το εάν οι υψηλότεροι φορολογικοί συντελεστές των κρατών μελών δεν προκαλούν τον βλαπτικό φορολογικό ανταγωνισμό μεταξύ των κρατών μελών, τον οποίο ακριβώς πρέπει να αποτρέπει η οδηγία·

21. επισημαίνει την ανάγκη για ουσιαστική ίση μεταχείριση όλων των χρηματοπιστωτικών μέσων που εμπίπτουν σε φορολόγηση, ενώ, ταυτόχρονα, θα πρέπει να συνεκτιμηθούν οι πραγματικές υφιστάμενες διαφορές, προκειμένου να αποφευχθούν τυχόν κίνητρα για φοροδιαφυγή και να ληφθεί δέοντως υπόψη η αρχή της φορολογικής δικαιοσύνης· συνιστά γι' αυτόν τον λόγο να επανεξεταστούν επείγοντως, υπό αυτό το πρίσμα, οι φορολογικοί συντελεστές που εφαρμόζονται για τις μετοχές και τα ομόλογα, καθώς και για τα παράγωγα·

Καταβολή του φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών

22. διατηρεί επιφυλάξεις για το γεγονός ότι ανατίθεται στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 290 της ΣΛΕΕ, να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση νομοθετικές πράξεις με αντικείμενο τον καθορισμό των μέτρων που πρέπει να ληφθούν από τα κράτη μέλη για την αποτροπή της φοροδιαφυγής, της φοροαποφυγής και της κατάχρησής. Τα εν λόγω μέτρα για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής της οδηγίας εμπίπτουν καταρχήν στις αρμοδιότητες των κρατών μελών. Σύμφωνα με το άρθρο 291 παρ. 1 της ΣΛΕΕ, τα τελευταία πρέπει να λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την εφαρμογή των ευρωπαϊκών νομοθετικών πράξεων. Μόνο εάν απαιτούνται για τον σκοπό αυτόν ενιαίες προϋποθέσεις για την εκτέλεση θα ήταν επιτρεπτή η αντίστοιχη ανάθεση αρμοδιότητας στην Επιτροπή. Στην περίπτωση αυτή, το προβλεπόμενο μέσο σύμφωνα με το άρθρο 291 της ΣΛΕΕ είναι η έκδοση εκτελεστικών νομοθετικών πράξεων. Ζητήματα θεμελιώδους σημασίας, ιδίως αυτά που αφορούν τις ποινικές κυρώσεις, θα πρέπει σε μεγάλο βαθμό να επαφίενται αποκλειστικά στα κράτη μέλη·

23. τονίζει ότι η αξιολόγηση της αναγκαιότητας και της αποτελεσματικότητας των μέτρων που λαμβάνει η Επιτροπή στο πλαίσιο της ανάθεσης αρμοδιοτήτων θα πρέπει να είναι επίσης απαραίτητο στοιχείο των τακτικών εκθέσεων που θα υποβάλλει η Επιτροπή για την εφαρμογή της οδηγίας·

Αξιοποίηση των εσόδων του φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών

24. προτείνει να προστεθεί ο εν λόγω φόρος ως νέα κατηγορία στο σύστημα ιδίων πόρων της Ένωσης και τα έσοδά του να καταμεριστούν με συγκεκριμένη αναλογία μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών που εισπράττουν τους φόρους. Κατά συνέπεια θα μπορούσαν να μειωθούν οι συνεισφορές των κρατών μελών στο σύστημα των ιδίων πόρων κατά αντιστοιχία με το ύψος των εσόδων της Ένωσης από την εν λόγω κατηγορία·

Αναγκαιότητα περαιτέρω μέτρων

25. διαπιστώνει την αναγκαιότητα εκ νέου διαμόρφωσης των γενικών συνθηκών για τη χρηματοπιστωτική αγορά στην ΕΕ –πέραν της θέσπισης ευρωπαϊκού συστήματος φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών– υπό τη μορφή γενικής μεταρρύθμισης των χρηματοπιστωτικών αγορών, μέσω της οποίας μπορεί να αντιμετωπιστεί η όποια επίπτωση των εν λόγω αγορών επί της πραγματικής οικονομίας·

26. παρατηρεί πως θα ήταν σκόπιμο προς τούτο να διασφαλισθεί η κατάλληλη συλλογή και διαχείριση των δεδομένων που θα δημιουργήσει ο ΦΧΣ·

27. εκφράζει την πεποίθηση ότι, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις μιας λειτουργικής εσωτερικής αγοράς και μιας λειτουργικής Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης με ενιαίο νόμισμα, επείγει η λήψη πρόσθετων μέτρων, τα οποία να υπερβαίνουν τον τομέα της οικονομικής πολιτικής και να εκτείνονται έως τη σαφή ενίσχυση του ευρωπαϊκού συντονισμού των εθνικών οικονομικών και χρηματοπιστωτικών πολιτικών, καθώς και τη θεσμική κατοχύρωση της αποτελεσματικής οικονομικής καθοδήγησης με επαρκή δημοκρατική νομιμοποίηση σε ευρωπαϊκό επίπεδο·

28. θεωρεί ότι απαιτείται –πέραν της ευρωπαϊκής προσέγγισης– και παγκόσμια συντονισμένη δράση και καλεί συνεπώς την ΕΕ και τα κράτη μέλη να επιδιώξουν μεταρρύθμιση των κανόνων που διέπουν τις χρηματοπιστωτικές αγορές σε διεθνές επίπεδο και στις εξωτερικές τους σχέσεις με τρίτα κράτη, ήτοι να ζητήσουν τη γενική φορολόγηση των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών από όλα τα κράτη της G20.

II. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

άρθρο 1 παράγραφος 4 στοιχείο (δ)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕιΠ
(δ) συναλλαγές με τις κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών.	(δ) συναλλαγές με <u>τα κράτη μέλη</u> , τις κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών, <u>τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές ή άλλους δημόσιους οργανισμούς.</u>

Τροπολογία 2

άρθρο 16

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕιΠ
Κάθε πέντε έτη και για πρώτη φορά έως την 31η Δεκεμβρίου 2016, η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και, εφόσον συντρέχει λόγος, πρόταση για την τροποποίησή της.	Κάθε πέντε έτη και για πρώτη φορά έως την 31η Δεκεμβρίου 2016, η Επιτροπή υποβάλλει <u>στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο</u> έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και, εφόσον συντρέχει λόγος, πρόταση για την τροποποίησή της. <u>Διαβιβάζει την εν λόγω έκθεση στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών προς ενημέρωση.</u>
Στην εν λόγω έκθεση της Επιτροπής εξετάζονται, κατ' ελάχιστον, οι συνέπειες του ΦΧΣ στην εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, στις χρηματοπιστωτικές αγορές και στην πραγματική οικονομία και λαμβάνεται υπόψη η πρόοδος όσον αφορά τη φορολόγηση του χρηματοπιστωτικού τομέα σε διεθνές επίπεδο.	Στην εν λόγω έκθεση της Επιτροπής εξετάζονται, κατ' ελάχιστον, οι συνέπειες του ΦΧΣ στην εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, στις χρηματοπιστωτικές αγορές και στην πραγματική οικονομία και λαμβάνεται υπόψη η πρόοδος όσον αφορά τη φορολόγηση του χρηματοπιστωτικού τομέα σε διεθνές επίπεδο. <u>Επίσης, πραγματοποιεί αξιολόγηση των μέτρων που λαμβάνει η ίδια στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που της έχουν ανατεθεί με στόχο την ενιαία εφαρμογή της οδηγίας.</u>

Βρυξέλλες, 15 Φεβρουαρίου 2012

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Η ανανεωμένη ευρωπαϊκή ατζέντα για την ένταξη»

(2012/C 113/04)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- επισημαίνει ότι η πλήρης συμμετοχή των μεταναστών στην οικονομική, κοινωνική και πολιτική ζωή των πόλεων και των περιφερειών υποδοχής είναι απαραίτητη συνιστώσα για την επίτευξη των στόχων της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής·
- εκτιμά ότι η μέθοδος της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης είναι η καταλληλότερη για την επίτευξη βέλτιστων αποτελεσμάτων στην ένταξη των μεταναστών·
- χαιρετίζει τη θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που εκτιμά ότι οι πολιτικές ένταξης πρέπει να αναπτυχθούν σε τοπικό επίπεδο, εφαρμόζοντας την προσέγγιση «από κάτω προς τα πάνω»·
- είναι της άποψης ότι τα «εδαφικά σύμφωνα», παρέχουν ένα ευέλικτο πλαίσιο υλοποίησης των πολιτικών για την ένταξη, διότι επιτρέπουν την εφαρμογή εκείνων των μέτρων και εκείνων των θεματικών προτεραιοτήτων που αρμόζουν στην εκάστοτε εδαφική ενότητα και διότι μπορούν να λάβουν υπόψη τις συνταγματικές ρυθμίσεις κάθε Κράτους Μέλους, την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των διάφορων επιπέδων διακυβέρνησης, καθώς και τις αρχές επικουρικότητας και αναλογικότητας·
- χαιρετίζει την πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την δημιουργία των «Ευρωπαϊκών Ενοτήτων», (European Modules) για την ένταξη·
- εκτιμά ότι θα ήταν χρήσιμο να αναληφθούν πρωτοβουλίες για τη διαμόρφωση μίας στρατηγικής εταιρικής σχέσης της ΕτΠ με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και Ευρωπαϊκά Δίκτυα πόλεων και περιφερειών·
- η σχέση αυτή θα μπορούσε να οικοδομηθεί με τη δημιουργία ενός Δικτύου Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών για την Ένταξη, όπου θα μπορούν να συμμετάσχουν οι αρμόδιοι φορείς για τη χάραξη πολιτικής από όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης, καθώς και οργανώσεις από την κοινωνία των πολιτών. Η ΕτΠ προσβλέπει στην πολιτική, οικονομική και επιχειρησιακή στήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πλήρη ανάπτυξη της στρατηγικής εταιρικής σχέσης και εκτιμά ότι θα μπορούσε να ενταχθεί στο πλαίσιο ήδη υπάρχουσών δομών και πρωτοβουλιών.

Εισηγητής	ο κ. Δημήτριος ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΕΛ/ΕΡΡ), Δημοτικός Σύμβουλος Αιγάλεω
Έγγραφο αναφοράς	Ανακοίνωση της Επιτροπής "Ευρωπαϊκή Ατζέντα για την Ένταξη Υπηκόων Τρίτων Χωρών"
	COM (2011) 455 τελικό

Ι. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Πλαίσιο αναφοράς

1. επισημαίνει ότι η μετανάστευση αποτελεί πραγματικότητα σε όλα τα Κράτη Μέλη της Ε.Ε. και βρίσκεται στις πρώτες θέσεις της επικαιρότητας, ιδίως μετά την «αραβική άνοιξη» που προκάλεσε νέες μετακινήσεις πληθυσμών προς την Ευρώπη·

2. διαπιστώνει ότι η αύξηση των μεταναστών συνοδεύτηκε την τελευταία δεκαετία με σημαντικές αλλαγές στην τυπολογία των μεταναστών, καθώς και στη δομή και μορφολογία των μεταναστευτικών ροών·

3. υπογραμμίζει ότι οι στρατηγικές ένταξης των μεταναστών είναι αλληλένδετες με την ευρωπαϊκή μεταναστευτική πολιτική, η οποία, για να είναι αποτελεσματική, θα πρέπει να είναι συνεκτική και να συνδυάζεται με την υποστήριξη αναπτυξιακών πρωτοβουλιών στις χώρες καταγωγής και διέλευσης των μεταναστών·

4. εκτιμά ότι η διόγκωση του μεταναστευτικού φαινομένου καθιστά επιτακτική την ανάγκη εφαρμογής αποτελεσματικών πολιτικών για την κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ένταξη των νόμιμων μεταναστών από τρίτες χώρες·

5. υπενθυμίζει ότι η ένταξη των μεταναστών εμπίπτει κατά κύριο λόγο στις αρμοδιότητες των Κρατών Μελών. Οι εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές αναλαμβάνουν να εφαρμόζουν τις πολιτικές ένταξης σε τομείς όπως η εκπαίδευση, η υγεία, η στέγαση και η αγορά εργασίας. Η Συνθήκη της Λισαβόνας επιδιώκει την ενίσχυση του ρόλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην πολιτική ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών, αλλά δεν προβλέπει την εναρμόνιση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών·

6. υπενθυμίζει ότι τόσο οι «11 Κοινές Βασικές Αρχές» που υιοθέτησε το Συμβούλιο το 2004, όσο και η «Κοινή Ατζέντα για την Ένταξη» που δημοσίευσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2005, προσδιορίζουν την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών ως μια "δυναμική και αμφίδρομη διαδικασία αμοιβαίας προσαρμογής από πλευράς όλων των μεταναστών και των κατοίκων των Κρατών Μελών"·

7. υπενθυμίζει ότι στην 3η υπουργική διάσκεψη για την ένταξη, που πραγματοποιήθηκε το Νοέμβριο του 2008 στο Vichy, επισημάνθηκε η αναγκαιότητα συμμετοχής των περιφερειακών και τοπικών αρχών στο σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση των πολιτικών ένταξης, καθώς και ο ουσιαστικός ρόλος που διαδραματίζουν για την ενσωμάτωση των μεταναστών στις τοπικές κοινωνίες·

8. υπενθυμίζει ότι στα συμπεράσματα της υπουργικής διάσκεψης για την Ένταξη, που πραγματοποιήθηκε στη Σαραγόσα της Ισπανίας

τον Απρίλιο του 2010, δόθηκε έμφαση στην ανάγκη να τονιστούν οι θετικές συνέπειες της μετανάστευσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο και να προβληθούν η ένταξη και η πολιτιστική διαφορετικότητα ως μοχλοί για την ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή·

9. διαπιστώνει ότι τα τελευταία χρόνια, η Ε.Ε. έχει δημιουργήσει σειρά από χρήσιμα εργαλεία, τα οποία επιτρέπουν στα Κράτη Μέλη να διαμορφώνουν καλύτερα τις πολιτικές τους για την ένταξη και να αναλαμβάνουν επιτυχείς δράσεις. Έχουν συσταθεί το Ευρωπαϊκό Ταμείο για την Ένταξη Μεταναστών Υπηκόων Τρίτων Χωρών, καθώς και το Ευρωπαϊκό Φόρουμ για την Ένταξη που συνέρχεται σε τακτά χρονικά διαστήματα και επιτρέπει στους φορείς της κοινωνίας των πολιτών και στις οργανώσεις των μεταναστών να συμμετέχουν στην πολιτική συζήτηση. Επιπλέον, έχει τεθεί σε λειτουργία ένας ευρωπαϊκός δικτυακός χώρος με πληθώρα πληροφοριών για την ένταξη και έχουν εκπονηθεί 3 Εγχειρίδια που περιέχουν χρήσιμα παραδείγματα και βέλτιστες πρακτικές·

10. κρίνει χρήσιμη τη διαβούλευση που διενήργησε η ίδια, και εκφράζει την ικανοποίησή της για το ότι τα αποτελέσματά της και οι προτάσεις της ελήφθησαν υπόψη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την προετοιμασία της ανανεωμένης "Ευρωπαϊκής Ατζέντας για την Ένταξη" ⁽¹⁾·

11. επισημαίνει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην ανανεωμένη "Ευρωπαϊκή Ατζέντα για την Ένταξη" των υπηκόων τρίτων χωρών αντιλαμβάνεται την ένταξη ως μια εξελισσόμενη διαδικασία που αποτελεί κοινή ευθύνη των διάφορων επιπέδων εξουσίας και που χρειάζεται, για την επίτευξη των στόχων, διαρκείς προσπάθειες και συνεχή συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων·

12. επισημαίνει ότι η παρούσα γνωμοδότηση θα βασιστεί στο πλαίσιο που έθεσε η γνωμοδότηση ίδιας πρωτοβουλίας της ΕτΠ με θέμα «Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές στην πρώτη γραμμή των πολιτικών ένταξης» και έχει ως στόχο να παράσχει την απάντηση της ΕτΠ στις μελλοντικές προκλήσεις, αναδεικνύοντας τη συνεισφορά των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στη χάραξη και στην εφαρμογή των πολιτικών για την ένταξη των νόμιμων μεταναστών από τρίτες χώρες. Επίσης, επιδιώκει να εκφράσει την άποψη της ΕτΠ για τον τρόπο οικοδόμησης μίας στρατηγικής εταιρικής σχέσης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή·

Βασικές αρχές

13. θεωρεί ότι η ένταξη πρέπει να εκλαμβάνεται ως το αποτέλεσμα μίας διαδικασίας που καθιστά τους υπηκόους τρίτων χωρών ικανούς να λειτουργούν ανεξάρτητα από οποιαδήποτε εξωτερική παρέμβαση και να απολαμβάνουν μία κοινωνική θέση αναλογικά ισότιμη με τους ημεδαπούς και ευρωπαίους πολίτες·

⁽¹⁾ CdR 261/2011

14. υπενθυμίζει ότι η ένταξη είναι μια αμφίδρομη διαδικασία που απαιτεί αμοιβαία δέσμευση και αποτελείται από δικαιώματα και υποχρεώσεις για την κοινωνία υποδοχής και για τους μετανάστες. Προϋποθέτει τόσο την προθυμία των μεταναστών να αναλάβουν την ευθύνη για ενσωμάτωση στην κοινωνία υποδοχής τους, όσο και την προθυμία των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αποδεχθούν και να ενσωματώσουν τους μετανάστες·

15. υπογραμμίζει ότι η ένταξη θα πρέπει να γίνεται αντιληπτή και να αναγνωρίζεται ως μία δυναμική και διαρκής διαδικασία και όχι ως ένα ενδιάμεσο στάδιο για την αφομοίωση των μεταναστών από την κοινωνία που τους φιλοξενεί·

16. εκτιμά ότι οι πολιτικές για την ενσωμάτωση των μεταναστών πρέπει να είναι σε αρμονία με τις θεμελιώδεις ευρωπαϊκές αξίες, όπως ο σεβασμός των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της πολυμορφίας, η καταπολέμηση των διακρίσεων, η προαγωγή της ισότητας ευκαιριών και της ανεκτικότητας. Επιπλέον, πρέπει να συνάδουν με τις βασικές πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη συνοχή, την απασχόληση, την ανάπτυξη, τις εξωτερικές σχέσεις, καθώς και για την ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη·

17. θεωρεί ότι η εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσδιορίζει σημαντικά την ποιότητα των δημοκρατικών συστημάτων και αποτελεί βασική κατάκτηση και αναπόσπαστο στοιχείο του πολιτισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

Υλοποίηση των πολιτικών ένταξης

18. επισημαίνει ότι η πλήρης συμμετοχή των μεταναστών στην οικονομική, κοινωνική και πολιτική ζωή των πόλεων και των περιφερειών υποδοχής είναι απαραίτητη συνιστώσα για την επίτευξη των στόχων της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής που έχει θέσει η Στρατηγική «Ευρώπη 2020»·

Μέθοδος

19. εκτιμά ότι η μέθοδος της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης είναι η καταλληλότερη για την επίτευξη βέλτιστων αποτελεσμάτων στην ένταξη των μεταναστών. Μια τέτοια προσέγγιση θα πρέπει να είναι σύμφωνη με την αρχή της επικουρικότητας που διέπει τη συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των κρατών μελών και των περιφερειακών και τοπικών αρχών·

20. χαιρετίζει τη θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που εκτιμά ότι οι πολιτικές ένταξης πρέπει να αναπτυχθούν σε τοπικό επίπεδο, εφαρμόζοντας την προσέγγιση «από κάτω προς τα πάνω»·

21. υπογραμμίζει την αναγκαιότητα μίας ολιστικής προσέγγισης που λαμβάνει υπόψη, όχι μόνο τις οικονομικές και κοινωνικές πτυχές της ένταξης αλλά και ζητήματα σχετικά με την πολιτιστική και θρησκευτική πολυμορφία, την ιδιότητα του πολίτη, τα πολιτικά δικαιώματα και τη συμμετοχή των νόμιμων μεταναστών στα κοινά και στον πολιτικό βίο·

22. τονίζει την αναγκαιότητα μίας ολοκληρωμένης προσέγγισης και θεωρεί ότι οι προσπάθειες για την ένταξη των μεταναστών εκτείνονται σε μεγάλο φάσμα πολιτικών, όπως για παράδειγμα την εκπαίδευση, την απασχόληση, την κοινωνική πολιτική, τη δημόσια υγεία, την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή·

23. εκτιμά ότι για την επίτευξη αποτελεσμάτων απαιτείται συλλογική προσέγγιση με τη συμμετοχή των εμπλεκόμενων φορέων σε

τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Είναι αναγκαία η εμπλοκή των αρμόδιων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών, των ΜΚΟ (Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων), των κοινωνικών εταίρων και των εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των ίδιων των μεταναστών, νεοεισερχόμενων και ήδη εγκατεστημένων πρώτης και δεύτερης γενιάς, καθώς και όλων των αξιόπιστων φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του αθλητισμού, του πολιτισμού και της κοινωνικής συνοχής·

24. κρίνει αναγκαία τη συνεχή προσπάθεια προς το σύνολο των μεταναστών και υποστηρίζει ότι οι πολιτικές ένταξης δεν θα πρέπει να έχουν ως αποδέκτες αποκλειστικά τους νεοαφιχθέντες μετανάστες στις πόλεις ή τις περιφέρειες. Οι δράσεις ένταξης πρέπει να απευθύνονται και στους μετανάστες δεύτερης ή ακόμη και τρίτης γενιάς, εφόσον κάτι τέτοιο είναι αναγκαίο για την αποτελεσματική καταπολέμηση των διακρίσεων·

25. επαναλαμβάνει τη σημασία που αποδίδουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές στη διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης των μεταναστών προκειμένου να έχουν ισότιμη πρόσβαση στην αγορά εργασίας, στα δημόσια αγαθά και στις υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας. Αυτή η προσέγγιση είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την καταπολέμηση των διακρίσεων, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας·

26. υπενθυμίζει ότι οι πολιτικές ένταξης κατά το σχεδιασμό τους οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες και τις ανάγκες συγκεκριμένων ευάλωτων κατηγοριών υπηκόων τρίτων κρατών. Σε αυτές συγκαταλέγονται οι αιτούντες και οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας, οι ασυνόδευτοι ανήλικοι, οι μετανάστριες, οι ηλικιωμένοι, τα άτομα με αναπηρία, καθώς και άτομα που ανήκουν σε άλλες ευάλωτες ομάδες, όπως οι ρομά·

27. υπενθυμίζει ωστόσο, ότι οι πολίτες της ΕΕ που μετακινούνται για να κατοικήσουν και να εργαστούν σε άλλο κράτος μέλος, χρειάζονται για την ένταξή τους υπηρεσίες υποστήριξης, όπως για παράδειγμα τη δυνατότητα μάθησης της γλώσσας·

Μέσα και τρόποι

28. υποστηρίζει την ενθάρρυνση μέτρων που θα διευκολύνουν την πρόσβαση των μεταναστών στην αγορά εργασίας και στην απόκτηση επαγγελματικών δεξιοτήτων. Η εξεύρεση εργασίας για τους μετανάστες είναι ένα βασικό στοιχείο στη διαδικασία της ομαλής ενσωμάτωσής τους στις κοινωνίες υποδοχής·

29. τονίζει τον ρόλο που διαδραματίζει η εκπαίδευση για την ένταξη και ειδικότερα η εκμάθηση της γλώσσας της χώρας υποδοχής, με ταυτόχρονη διατήρηση του δικαιώματος εκμάθησης της μητρικής γλώσσας·

30. θεωρεί ότι η εκπαίδευση των παιδιών των μεταναστών πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα και επικροτεί την ενθάρρυνση της ποικιλομορφίας στα εθνικά εκπαιδευτικά συστήματα. Για την ενίσχυση της ποικιλομορφίας εντός των εκπαιδευτικών συστημάτων καλεί τα Κράτη Μέλη, καθώς και τις τοπικές και περιφερειακές αρχές να εξετάσουν την πρόσληψη εκπαιδευτικών από το χώρο των μεταναστών. Με αυτό τον τρόπο, ευελπιστεί ότι η εκπαιδευτική διαδικασία θα λειτουργήσει ως πολιτισμική γέφυρα μεταξύ της κοινωνίας υποδοχής και των υπηκόων τρίτων χωρών και παράλληλα, θα καταστεί κινητήριος δύναμη για μία παραγωγική και συνεκτική κοινωνία·

31. υποστηρίζει τις προσπάθειες για την αναγνώριση και την επικύρωση της κατάρτισης και των ικανοτήτων που έχουν αποκτήσει οι μετανάστες στις χώρες καταγωγής τους. Με αυτό τον τρόπο, θα διευκολυνθεί η είσοδος των μεταναστών στην αγορά εργασίας και θα αυξηθούν οι δυνατότητες πρόσβασής τους στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης των χωρών υποδοχής τους·

32. επισημαίνει ότι η προώθηση ίσων ευκαιριών για τους μετανάστες στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της απασχόλησης είναι η κατάλληλη προσέγγιση για την αποφυγή του κοινωνικού αποκλεισμού τους. Θεωρεί ότι η θετική προοπτική για τη διεκδίκηση μίας ισότιμης θέσης στην κοινωνία υποδοχής αποτελεί τον καλύτερο τρόπο για την πρόληψη των φαινομένων βίας που αντιμετωπίζουν πολλές ευρωπαϊκές πόλεις·

33. υπογραμμίζει τη σημασία της ενεργού συμμετοχής των μεταναστών στις δομές και τους θεσμούς της κοινωνίας υποδοχής και εκτιμά ότι η πλήρης και ανεμπόδιστη συμμετοχή στο πολιτικό γίγνεσθαι, σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο, συμβάλλει καθοριστικά στην οικοδόμηση κλίματος αμοιβαίας εμπιστοσύνης, ανάμεσα στους μετανάστες και στις κοινωνίες που τους υποδέχονται·

34. υπενθυμίζει ότι θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις γυναίκες μετανάστριες, τόσο γιατί έχουν καθοριστικό ρόλο στην εκπαίδευση των παιδιών και την αναπαραγωγική πολιτισμικών προτύπων, όσο και γιατί είναι οι πλέον εκτεθειμένες σε πρακτικές αποκλεισμού, άσκησης βίας και διακρίσεων·

35. εκτιμά ότι ο διαπολιτισμικός διάλογος είναι ένα θέμα ζωτικής σημασίας για την ένταξη και ότι είναι αναγκαίο οι τοπικές και περιφερειακές αρχές να συνεχίσουν να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για την προώθηση του διαλόγου αυτού. Θεωρεί ότι η επίτευξη καλύτερης γνώσης του πολιτισμού των μεταναστών συμβάλλει με αποτελεσματικό τρόπο στην αντιμετώπιση φαινομένων ρατσισμού και ξενοφοβίας·

36. επισημαίνει ότι ο ρόλος των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης είναι καθοριστικός για την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης για το ρόλο της μετανάστευσης, καθώς και για τον περιορισμό φαινομένων περιθωριοποίησης, ρατσισμού και ξενοφοβίας·

37. συμφωνεί με την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αναγνωρίζει την εξωτερική διάσταση της μεταναστευτικής πολιτικής και επισημαίνει την ανάγκη συνεργασίας με τις χώρες προέλευσης των μεταναστών σε δράσεις που αφορούν στην προετοιμασία της ένταξης.

Καινοτόμα εργαλεία

38. είναι της άποψης ότι τα «εδαφικά σύμφωνα», παρέχουν ένα ευέλικτο πλαίσιο υλοποίησης των πολιτικών για την ένταξη, διότι επιτρέπουν την εφαρμογή εκείνων των μέτρων και εκείνων των θεματικών προτεραιοτήτων που αρμόζουν στην εκάστοτε εδαφική ενότητα και διότι μπορούν να λάβουν υπόψη τις συνταγματικές ρυθμίσεις κάθε Κράτους Μέλους, την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των διάφορων επιπέδων διακυβέρνησης, καθώς και τις αρχές επικουρικότητας και αναλογικότητας·

39. χαιρετίζει την πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δημιουργία των «Ευρωπαϊκών Ενοτήτων», (European Modules) για την ένταξη. Εκτιμά ότι θα συμβάλουν στη διάδοση των βέλτιστων πρακτικών και ότι θα αποτελέσουν ένα άλλο ευέλικτο εργα-

λείο στην υπηρεσία του σχεδιασμού εθνικών, περιφερειακών ή τοπικών πολιτικών για την ένταξη και ευελπιστεί ότι η συστηματικοποίηση της υπάρχουσας γνώσης θα προσαρμοστεί στις τοπικές ανάγκες και θα αξιοποιηθεί για τη βελτίωση των αποτελεσμάτων·

Συμβολή των τοπικών και περιφερειακών αρχών

40. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι στην αναγνωμένη Ευρωπαϊκή Ατζέντα η ένταξη παρουσιάζεται ως κοινή ευθύνη όλων των εμπλεκόμενων επιπέδων διακυβέρνησης και αναγνωρίζεται ο σημαντικός ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών κατά την υλοποίηση των πολιτικών ένταξης·

41. χαιρετίζει την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να εξασφαλίσει τη συμμετοχή τοπικών και περιφερειακών φορέων στον καθορισμό των στρατηγικών ένταξης στο πλαίσιο των προγραμμαμάτων της Ε.Ε., να συντονίσει καλύτερα τον προγραμματισμό για τα υφιστάμενα χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης και να προωθήσει τη λήψη μέτρων σε τοπικό επίπεδο·

42. υπενθυμίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαδραματίζουν αποφασιστικό ρόλο στη δημιουργία των κατάλληλων προϋποθέσεων υπό τις οποίες οι υπήκοοι τρίτων χωρών μπορούν να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες και υπηρεσίες που αφορούν στην εκπαίδευση, στην υγειονομική περίθαλψη, στην απασχόληση, στη στέγαση και σε άλλες υπηρεσίες δημοσίου χαρακτήρα. Αποτελούν το συνδεδετικό κρίκο που επιτρέπει στους μετανάστες να αναπτύξουν μια ισχυρή και εποικοδομητική σχέση με την κοινωνία υποδοχής. Ο ρόλος αυτός, επιφέρει πρόσθετες δαπάνες στις περιφέρειες και τους δήμους που συχνά καλούνται να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της ένταξης·

43. επισημαίνει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές ενεργούν ως πάροχοι υπηρεσιών και συνεργάζονται στενά με εταιρείες, οργανώσεις και άλλα επίπεδα διακυβέρνησης για την υλοποίηση των πολιτικών ένταξης. Υπό το πρίσμα των ευθυνών τους, συμβάλλουν στην ενίσχυση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης σε τοπικό επίπεδο·

44. υπογραμμίζει το ρόλο που διαδραματίζουν οι περιφερειακές και τοπικές αρχές στην αξιοποίηση της ευρωπαϊκής εμπειρίας και πρακτικής μέσω της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και της διάδοσης των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από τη συμμετοχή τους στην υλοποίηση Κοινοτικών προγραμμάτων (π.χ. CLIP, ERLAIM, ROUTES, City2City, EUROCITIES – Integrating Cities), καθώς και από τη λειτουργία διακρατικών περιφερειακών δικτύων·

45. εκτιμά ότι οι περιφερειακές και τοπικές αρχές συνδράμουν καθοριστικά στη δημιουργία των κατάλληλων προϋποθέσεων, ώστε οι υπήκοοι τρίτων χωρών να έχουν πρόσβαση στην πληροφόρηση και στις υπηρεσίες απασχόλησης, εκπαίδευσης, υγείας, στέγασης, πολιτισμού και λοιπά δημόσια αγαθά, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να αποκτήσουν σταθερή σύνδεση με την κοινωνία υποδοχής·

46. διαπιστώνει ότι οι περιφερειακές και τοπικές αρχές, λόγω της εγγύτητάς τους, αποδίδουν ιδιαίτερη σημασία στη συνεργασία, στην επικοινωνία και στην ανταλλαγή πληροφοριών με τους πολίτες, τις οργανώσεις μεταναστών και τις ΜΚΟ. Με αυτό τον τρόπο, συμβάλλουν ουσιαστικά στην ανάπτυξη κλίματος εμπιστοσύνης, στη διατήρηση της συνοχής στις κοινωνίες υποδοχής και κατά συνέπεια στην ανάδειξη της μετανάστευσης σε παράγοντα ανάπτυξης και προόδου·

Παρακολούθηση των αποτελεσμάτων

47. χαιρετίζει τη θέσπιση Κοινών Ευρωπαϊκών Δεικτών, που συμφωνήθηκε από τα Κράτη Μέλη στη Σαραγόσα, και εκτιμά ότι μπορούν να γίνουν αποτελεσματικό εργαλείο στην παρακολούθηση και την αξιολόγηση των πολιτικών ένταξης·

48. κρίνει ιδιαίτερα σημαντική τη συνδρομή του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ένταξης Υψηλών Τρίτων Χωρών στο σχεδιασμό και στην εφαρμογή των πολιτικών ένταξης και υπενθυμίζει ότι, μολονότι οι περιφερειακές και τοπικές αρχές διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στην εφαρμογή των πολιτικών για την ένταξη, μέχρι σήμερα, δεν συμμετέχουν ενεργά στον καθορισμό των χρηματοδοτικών προτεραιοτήτων ούτε στην αξιολόγηση των αποτελεσμάτων. Εκτιμά ότι η συμμετοχή της ΕτΠ στην αξιολόγηση των αποτελεσμάτων θα συνέβαλε στον καθορισμό πιο στοχευμένων προσεγγίσεων, καθώς και στη στήριξη πιο συνεκτικών στρατηγικών για την ένταξη·

Στρατηγική εταιρική σχέση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

49. εκφράζει την ικανοποίησή της για τη θέση της Επιτροπής ότι οι δράσεις σε τοπικό επίπεδο αποτελούν βασική πτυχή της στρατηγικής για την ένταξη και βασιζόμενη στην αρχή της επικουρικότητας και τη μέθοδο της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, εκτιμά ότι θα ήταν χρήσιμο να αναληφθούν πρωτοβουλίες για τη διαμόρφωση μίας στρατηγικής εταιρικής σχέσης της ΕτΠ με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και Ευρωπαϊκά Δίκτυα πόλεων και περιφερειών, προκειμένου να αξιοποιηθεί η σημαντική εμπειρία των τοπικών και περιφερειακών αρχών, να διευκολυνθεί η ανταλλαγή καλών πρακτικών και απόψεων, να διασφαλιστεί ο καλύτερος συντονισμός των πρωτοβουλιών και να επιτευχθεί μία ευρύτερη διάδοση των αποτελεσμάτων·

Προτάσεις για την επίτευξη των στόχων

50. θεωρεί ότι η ένταξη των μεταναστών θα πρέπει να αποτελεί βασική προτεραιότητα της Ένωσης και υποστηρίζει τις πρωτοβουλίες που έχει αναλάβει η Ευρωπαϊκή Ένωση για τη διατύπωση προτάσεων, το σχεδιασμό νέων εργαλείων και την εφαρμογή αποτελεσματικών πολιτικών·

51. εκτιμά ότι οι οικονομικές και δημογραφικές εξελίξεις απαιτούν τη διαμόρφωση μίας κοινής ευρωπαϊκής στρατηγικής για την ισόρροπη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών και την προώθηση της ένταξης·

52. τάσσεται υπέρ της συλλογικής δράσης και της προώθησης της συνεργασίας και του διαλόγου μεταξύ των φορέων που εμπλέκονται στην ένταξη σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο·

53. καλεί τα Κράτη Μέλη και τις αρμόδιες περιφερειακές αρχές να αναλάβουν πρωτοβουλίες που θα διευκολύνουν την αξιολόγηση και αναγνώριση των επαγγελματικών δεξιοτήτων των μεταναστών·

54. προτείνει την κατάρτιση προγραμμάτων γλωσσικής εκμάθησης που θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες ειδικών ομάδων μεταναστών·

55. προτείνει να ενθαρρυνθεί η λήψη ειδικών πρωτοποριακών μέτρων ένταξης σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο προκειμένου να αντιμετωπιστούν με αποτελεσματικότητα οι δημογραφικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν ορισμένες περιφέρειες·

56. καλεί τις τοπικές και περιφερειακές αρχές να ενθαρρύνουν τις τοπικές επιχειρήσεις ώστε να ενισχύσουν την εταιρική κοινωνική ευθύνη σε τοπικό επίπεδο·

57. καλεί τα Κράτη Μέλη και την Επιτροπή να παρέχουν πολιτική και οικονομική στήριξη στις τοπικές και περιφερειακές αρχές που διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην εφαρμογή των πολιτικών ένταξης·

58. εκτιμά ότι η διαδικασία ένταξης πρέπει να ξεκινά στις χώρες προέλευσης και προτείνει να αξιοποιηθούν οι υφιστάμενες πρωτοβουλίες διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ των τοπικών και περιφερειακών αρχών που βρίσκονται εκατέρωθεν των εξωτερικών συνόρων της Ε.Ε·

59. προτείνει να συζητηθούν θέματα που ενδιαφέρουν τη μετάβαση εργατικού δυναμικού και την ένταξη κατά τις επαφές μεταξύ εκπροσώπων των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας. Για το λόγο αυτό, θεωρεί ότι η Ευρωμεσογειακή Περιφερειακή και Τοπική Συνέλευση (ARLEM), καθώς και η νεοσυσταθείσα Ετήσια Διάσκεψη των τοπικών και των περιφερειακών αρχών των χωρών της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης (CORLEAP), αποτελούν χρήσιμα εργαλεία για την εμβάθυνση σε αυτά τα θέματα·

60. θεωρεί ότι οι πολιτικές ένταξης πρέπει να αφορούν τόσο τους προσωρινούς όσο και τους κυκλικούς μετανάστες· υπενθυμίζει εντούτοις ότι η κυκλική μετανάστευση δεν μπορεί να υποκαταστήσει τη μετανάστευση μόνιμου χαρακτήρα και προτείνει να εξεταστεί η δυνατότητα συμμετοχής των τοπικών και των περιφερειακών αρχών τόσο από τις χώρες προέλευσης όσο και υποδοχής, στις εταιρικές σχέσεις κινητικότητας και στη διαδικασία διαπραγματεύσεώς τους·

61. επαναλαμβάνει το αίτημά της για την ενεργή συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών σε πολύ πρώιμα στάδια της ανάπτυξης στρατηγικών ένταξης και καθ' όλη τη διάρκεια της εφαρμογής τους·

62. ζητά τη συμμετοχή της ΕτΠ στον καθορισμό των προτεραιοτήτων των χρηματοδοτικών μέσων της Ένωσης για την ένταξη, καθώς και στην αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των προγραμμάτων για την ένταξη·

63. τάσσεται υπέρ της ίδρυσης του Ταμείου Μετανάστευσης και Ασύλου και ζητά να προβλεφθούν οι αναγκαίοι πόροι για επαρκή χρηματοδότηση και ουσιαστική ενθάρρυνση της ένταξης των μεταναστών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης σχεδίων σε περιφερειακό επίπεδο. Αναφορικά με το γενικότερο πλαίσιο των δαπανών στον τομέα των Εσωτερικών Υποθέσεων, επισημαίνει την ανάγκη να εξασφαλιστεί μια προσεκτική ισορροπία, από τη μια μεριά όσον αφορά το σκέλος των δαπανών που αφορά την ασφάλεια και τα σύνορα, και, από την άλλη μεριά, τις δαπάνες σε τομείς όπως η ένταξη των μεταναστών και οι συνθήκες υποδοχής των αιτούντων άσυλο, πεδία όπου οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν να παρέχουν σαφή προστιθέμενη αξία·

64. επιθυμεί να διαδραματίσει ενεργότερο ρόλο στο συντονισμό των δράσεων σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Για το σκοπό αυτό, ζητά τη σταθερή συμμετοχή της, ως εκπρόσωπος των τοπικών και

περιφερειακών αρχών, στις Ευρωπαϊκές υπουργικές διασκέψεις για την ένταξη, προτείνει να ενισχυθεί η παρουσία της στις διεργασίες του «Φόρουμ για την Ένταξη» και είναι διατεθειμένη να αναλάβει κεντρικό ρόλο στην προώθηση των «εδαφικών συμφώνων».

65. είναι πρόθυμη να συμβάλει στη δημιουργία ενός πανευρωπαϊκού συστήματος παρακολούθησης της προόδου ένταξης που θα χρησιμοποιεί κοινούς δείκτες·

66. εκτιμά ότι πρέπει να διευκολυνθεί η εφαρμογή νέων εργαλείων, όπως τα «εδαφικά σύμφωνα», και να προβλεφθεί η χρηματοδότησής τους από τα Διαρθρωτικά Ταμεία καθώς και από τα θεματικά χρηματοδοτικά μέσα κατά τη νέα προγραμματική περίοδο·

67. προτείνει την καθιέρωση Βραβείων Ένταξης των Υψηκών Τρίτων Χωρών που θα απονέμονται σε μετανάστες ή/και φορείς που εμπλέκονται στη διαδικασία ένταξης των μεταναστών (τοπικές ή περιφερειακές αρχές, επιχειρήσεις, οργανισμούς, ενώσεις, ιδρύ-

ματα κλπ.). Η πρωτοβουλία αυτή θα μπορούσε να ενταχθεί στο πλαίσιο υπαρχουσών εκδηλώσεων, όπως για παράδειγμα η Διεθνής Ημέρα Μεταναστών που διεξάγεται υπό την αιγίδα του ΟΗΕ·

68. επιθυμεί να αναπτύξει μία στρατηγική εταιρική σχέση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και με Ευρωπαϊκά Δίκτυα πόλεων και περιφερειών προκειμένου να διευκολυνθεί η ένταξη των μεταναστών και να προωθηθούν αποτελεσματικές πολιτικές. Η σχέση αυτή θα μπορούσε να οικοδομηθεί με τη δημιουργία ενός Δικτύου Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών για την Ένταξη, όπου θα μπορούν να συμμετάσχουν οι αρμόδιοι φορείς για τη χάραξη πολιτικής από όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης, καθώς και οργανώσεις από την κοινωνία των πολιτών. Η ΕτΠ προσβλέπει στην πολιτική, οικονομική και επιχειρησιακή στήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πλήρη ανάπτυξη της στρατηγικής εταιρικής σχέσης και εκτιμά ότι θα μπορούσε να ενταχθεί στο πλαίσιο ήδη υπαρχουσών δομών και πρωτοβουλιών.

Βρυξέλλες, 15 Φεβρουαρίου 2012

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Το μέλλον της πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης»

(2012/C 113/05)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- αναγνωρίζει ότι η ΠΠΕ συνιστά πολύτιμο θεσμό που αναδεικνύει τον πλούτο, την πολυμορφία και τα κοινά χαρακτηριστικά των ευρωπαϊκών πολιτισμών, και επισημαίνει ότι το πρόγραμμα ΠΠΕ συνέβαλε καθοριστικά στη δημιουργία ευρωπαϊκής ταυτότητας σε μια περίοδο ραγδαίας πολιτιστικής ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- υπογραμμίζει ότι η αυξανόμενη αίγλη του τίτλου ΠΠΕ διασφαλίζει τη σημαντική θέση του πολιτισμού στην πολιτική ατζέντα των κρατών μελών, των περιφερειών και των δήμων·
- επαναλαμβάνει την πεποίθησή της ότι η έννοια του διαπολιτισμικού διαλόγου, σε συνδυασμό με την κοινωνική και εδαφική συνοχή, μπορεί να συμβάλει στην εμπέδωση των βασικών αξιών της ιδιωτικής, κοινωνικής και πολιτικής ζωής, όπως η αλληλεγγύη, η υπευθυνότητα, η ανεκτικότητα, ο σεβασμός. Ο διαπολιτισμικός διάλογος μπορεί επίσης να προαγάγει την επικοινωνία μεταξύ ατόμων και ομάδων με διαφορετικό πολιτιστικό υπόβαθρο και να συμβάλει στην αρμονική συμβίωσή τους σε πνεύμα αλληλεγγύης·
- επισημαίνει ότι στις πόλεις που απονεμήθηκε ο τίτλος ΠΠΕ, ο τομέας του πολιτισμού ενισχύθηκε σημαντικά και η συμμετοχή σε πολιτιστικά δρώμενα παρουσίασε σταθερή αύξηση, ιδίως μεταξύ των νέων·
- τονίζει ότι ο θεσμός της ΠΠΕ πρέπει να αποτελεί διεργασία προσέλκυσης του τοπικού κοινού μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων, συμμετοχικών δράσεων και αύξησης της ευαισθητοποίησης για τοπικά και ευρωπαϊκά θέματα.

Εισηγητής ο κ. Anton ROMBOUTS (NL/EPP), Δήμαρχος -Hertogenbosch

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Γενικό πλαίσιο

1. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Επιτροπή επεξεργάζεται ένα νέο νομικό πλαίσιο για την Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης (ΠΠΕ), αφού πραγματοποίησε διαδικτυακή διαβούλευση και δημόσια συνεδρίαση κατά το διάστημα 2010-2011. Επίσης, επαναλαμβάνει τη δέσμευσή της να συμβάλει στη συζήτηση, όπως αναφέρει στη γνωμοδότησή της με θέμα την Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 1419/1999/ΕΚ για τη θέσπιση κοινοτικής δράσης όσον αφορά την εκδήλωση «Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης» για το διάστημα 2005 έως 2019 ⁽¹⁾.

2. τονίζει τη σημασία συνέχισης του προγράμματος ΠΠΕ μετά το 2019.

3. αναγνωρίζει ότι η ΠΠΕ συνιστά πολύτιμο θεσμό που αναδεικνύει τον πλούτο, την πολυμορφία και τα κοινά χαρακτηριστικά των ευρωπαϊκών πολιτισμών, και επισημαίνει ότι το πρόγραμμα ΠΠΕ συνέβαλε καθοριστικά στη δημιουργία ευρωπαϊκής ταυτότητας σε μια περίοδο ραγδαίας πολιτιστικής ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. υπογραμμίζει ότι η αυξανόμενη αίγλη του τίτλου ΠΠΕ διασφαλίζει τη σημαντική θέση του πολιτισμού στην πολιτική ατζέντα των κρατών μελών, των περιφερειών και των δήμων. Επιπλέον, η έρευνα και οι επενδύσεις στον πολιτισμό συμβάλλουν καθοριστικά στην εξασφάλιση ευημερίας και κοινωνικής συνοχής στους δήμους και τις περιφέρειες, καθώς και σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

5. πιστεύει ότι η δυνατότητα συμμετοχής των νέων σε ποικίλες πολιτιστικές εκδηλώσεις διευρύνει τους ορίζοντές τους και τους βοηθά να ξεπεράσουν τις προκαταλήψεις και τους φόβους τους για ο,τιδήποτε ξένο και άγνωστο, προωθώντας με αυτόν τον τρόπο τον πολυπολιτισμικό διάλογο.

6. επαναλαμβάνει την πεποίθησή της ότι η έννοια του διαπολιτισμικού διαλόγου, σε συνδυασμό με την κοινωνική και εδαφική συνοχή, μπορεί να συμβάλει στην αφομοίωση των βασικών αξιών της ιδιωτικής, κοινωνικής και πολιτικής ζωής, όπως η αλληλεγγύη, η υπευθυνότητα, η ανεκτικότητα, ο σεβασμός, η κοινωνική πρόοδος και η κατανόηση της κοινωνικής και πολιτιστικής πολυμορφίας. Ο διαπολιτισμικός διάλογος μπορεί επίσης να προαγάγει την επικοινωνία μεταξύ ατόμων και ομάδων με διαφορετικό πολιτιστικό υπόβαθρο και να συμβάλει στην αρμονική συμβίωσή τους σε πνεύμα αλληλεγγύης ⁽²⁾.

7. αναγνωρίζει ότι το πρόγραμμα ΠΠΕ είχε εξαιρετικά σημαντικό οικονομικό, κοινωνικό και πολιτιστικό αντίκτυπο. Ο τίτλος ΠΠΕ

δίδει ισχυρή ώθηση στον τομέα της δημιουργικότητας, ο οποίος διαδραματίζει σημαντικό οικονομικό ρόλο στην Ευρώπη και λειτουργεί ως οικονομική κινητήριος δύναμη για άλλους τομείς.

8. επισημαίνει ότι στις πόλεις που απονεμήθηκε ο τίτλος ΠΠΕ, ο τομέας του πολιτισμού ενισχύθηκε σημαντικά και η συμμετοχή σε πολιτιστικά δρώμενα παρουσίασε σταθερή αύξηση, ιδίως μεταξύ των νέων.

9. τονίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές κατανοούν καλύτερα την πραγματικότητα και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι (υποψήφιοι) Πολιτιστικές Πρωτεύουσες της Ευρώπης, και είναι οι πλέον κατάλληλες να συνδράμουν στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση της ΠΠΕ με απόλυτο σεβασμό στην αρχή της επικουρικότητας. Επιπλέον, στην πλειονότητα των κρατών μελών, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές έχουν άμεση ευθύνη για την επιτυχή διοργάνωση των πολιτιστικών εκδηλώσεων και, επομένως, διαθέτουν πολύτιμες γνώσεις και εμπειρίες που μπορούν να βοηθήσουν στην εξεύρεση καινοτόμων και δημιουργικών προσεγγίσεων.

Συστάσεις

A. Συνέχιση και ενίσχυση του θεσμού της πολιτιστικής πρωτεύουσας

10. συμφερίζεται το συμπέρασμα που συνήγαγε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ότι ο τίτλος ΠΠΕ παραμένει δημοφιλής, επιτρέπει την ανάπτυξη φιλόδοξων πολιτιστικών προγραμμάτων και έχει σημαντικό αντίκτυπο ⁽³⁾. για τον σκοπό αυτό, ζητά να συνεχιστεί η πρωτοβουλία, η οποία θα πρέπει να εξακολουθήσει να προωθεί τη συμμετοχή των πολιτών και τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη· σημειώνει ότι οι ΠΠΕ μετά το 2019 θα πρέπει να επιδιώκουν την υιοθέτηση και υποστήριξη μιας ισορροπημένης προσέγγισης του πολιτισμού, όχι μόνο ως μέσου επίτευξης απτών, μετρήσιμων επενδυτικών κερδών, αλλά και για την εγγενή αξία του.

11. υποστηρίζει ότι το πρόγραμμα ΠΠΕ μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη της Ευρώπης του μέλλοντος. Τάσεις όπως ο εθνικισμός, ο ατομικισμός και ο καταναλωτισμός, καθώς και η αποδιάρθρωση της κοινωνικής υποδομής απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή. Η παγκοσμιοποίηση, η αυξημένη κινητικότητα και τα ανοικτά σύνορα διευρύνουν την αντίληψή μας για τον κόσμο. Οι Ευρωπαίοι είναι «πολίτες του κόσμου», ταυτόχρονα όμως υπάρχει ανάγκη προστασίας και διατήρησης των ξεχωριστών τοπικών πολιτισμών. Η Ευρώπη θα πρέπει να ευνοεί την άνθηση τοπικών πολιτισμών παράλληλα με την ανάπτυξη μιας ευρωπαϊκής ταυτότητας χωρίς αποκλεισμούς. Η βιομηχανική, κοινωνική και περιβαλλοντική καινοτομία είναι κείρια για τη μόχλευση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας, η οποία θα συμβάλει στην ενίσχυση της εδαφικής συνοχής.

12. σημειώνει ότι το πρόγραμμα ΠΠΕ πρέπει να βασίζεται στην τοπική και περιφερειακή πολιτιστική σκηνή· συνεπώς, η συμμετοχή των πολιτών καθώς και όλων των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων

⁽¹⁾ CdR 393/2003 fin.

⁽²⁾ CdR 251/2008 fin.

⁽³⁾ Εκ των υστέρων αξιολόγηση των Πολιτιστικών Πρωτευουσών της Ευρώπης 2010 (Έσσην και περιοχή του Ρουρ, Πετς, Κωνσταντινούπολη) COM(2011) 921 final

που ασκούν δραστηριότητα στην αντίστοιχη περιφέρεια, είναι ζωτικής σημασίας σε όλα τα στάδια. Επίσης, τονίζει ότι ο θεσμός της ΠΠΕ πρέπει να αποτελεί διεργασία προσέλκυσης του τοπικού κοινού μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων, συμμετοχικών δράσεων και αύξησης της ευαισθητοποίησης για τοπικά και ευρωπαϊκά θέματα. Οι Πολιτιστικές Πρωτεύουσες της Ευρώπης θα πρέπει να συμμετέχουν περισσότερο στις δράσεις και τις πρωτοβουλίες της ΕΕ για την υλοποίηση των παρόντων και των μελλοντικών πολιτιστικών προγραμμάτων της, ενδεχομένως ακόμα και να μετατραπούν σταδιακά σε περιοχές εφαρμογής αυτών των δράσεων·

13. αναγνωρίζει ότι η ΠΠΕ έχει αποδειχτεί αποτελεσματική στην ανάπτυξη προγραμμάτων που ενισχύουν την ένταξη και τον διαπολιτισμικό διάλογο, επισημαίνει δε ότι πολλές από τις προηγούμενες εκδηλώσεις της πολιτιστικής πρωτεύουσας πραγματοποιήθηκαν σε πόλεις με προβλήματα κοινωνικής συνοχής και ένταξης. Η πρόσβαση στον πολιτισμό αποτελεί σημαντικό παράγοντα για τη μεγαλύτερη ανάληψη ευθύνης και συμμετοχής στα κοινά, την ατομική και συλλογική ευημερία, την κοινωνική κινητικότητα, την αλληλεγγύη κλπ. Κατά συνέπεια, το πρόγραμμα ΠΠΕ πρέπει να έχει ως επίκεντρο τους πολίτες και την κοινωνία των πολιτών·

14. επαναλαμβάνει την πεποίθησή της ότι ο τομέας του πολιτισμού συμβάλλει καθοριστικά στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής Ευρώπη 2020. Εφιστά την προσοχή στις τεράστιες δυνατότητες που προσφέρει ο πολιτιστικός τουρισμός για την οικονομική ανάπτυξη πολλών περιοχών. Προειδοποιεί ωστόσο ότι δεν θα πρέπει να δοθεί μονοδιάστατη έμφαση στην καθαρά οικονομική σημασία του πολιτισμού. Εξίσου σημαντικός είναι ο ρόλος του πολιτισμού στη δημιουργία ενός υγιούς και δυναμικού περιβάλλοντος διαβίωσης, το οποίο συνιστά προϋπόθεση για ανάπτυξη⁽⁴⁾·

15. υποστηρίζει ότι το πρόγραμμα ΠΠΕ θα πρέπει να συνεχιστεί μετά το 2019 και συνιστά τη διεύρυνσή του προκειμένου να επικεντρωθεί περισσότερο στην αναζήτηση και την ανακάλυψη της πολυδιάστατης ευρωπαϊκής πολιτιστικής ταυτότητας. Για τον σκοπό αυτό, το περιεχόμενο του προγράμματος θα πρέπει να είναι πιο ανοικτό σε άλλους μη ευρωπαϊκούς πολιτισμούς και εταίρους για την ακόμη πιο αποτελεσματική προβολή της αξίας και του πλούτου των ευρωπαϊκών πολιτισμικών εκφάνσεων·

B. Πολυετές πλαίσιο

16. επισημαίνει ότι η ΠΠΕ έχει εξελιχθεί τα τελευταία 25 χρόνια από θερινό φεστιβάλ σε ετήσια πολιτιστική εκδήλωση, με σημαντικά στοιχεία πολιτιστικής, κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης. Ορισμένες πόλεις διεύρυναν τον χρονικό ορίζοντα της ΠΠΕ για να συμπεριλάβουν τα χρόνια που προηγούνται και έπονται της εκδήλωσης. Η προσέγγιση αυτή αποδείχθηκε εξαιρετικά επιτυχής όσον αφορά την ενθάρρυνση του τοπικού πληθυσμού να συμμετάσχει στην ΠΠΕ, την προώθηση της πολιτιστικής ανάπτυξης και συμμετοχής, και την καλλιέργεια διεθνούς συνείδησης και συνεργασίας·

17. επαναλαμβάνει ότι η πολυετής προσέγγιση έχει στεφθεί με επιτυχία, καθώς διευκολύνει την εδραίωση των ωφελειών για τις

πόλεις και τις περιφέρειες, καθώς και των νέων (ευρωπαϊκών) δικτύων που έχουν δημιουργηθεί σε σχέση με τον τίτλο ΠΠΕ. Η πολυετής προσέγγιση εξασφαλίζει επίσης ότι, ιδίως σε εποχές οικονομικής δυσπραγίας, η επένδυση στον πολιτισμό παραμένει μακροπρόθεσμα στην πολιτική ατζέντα. Σύμφωνα με το κριτήριο «πόλη και πολίτες», η εκδήλωση θα πρέπει να είναι βιώσιμη και να αποτελέσει αναπόσπαστο μέρος μακροπρόθεσμων πολιτιστικών και κοινωνικών εξελίξεων. Μολαταύτα, η ΠΠΕ εξακολουθεί να επικεντρώνεται κατά κύριο λόγο στη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων κατά τη διάρκεια του έτους. Σε αυτό θα μπορούσε να συμβάλει με θετικό τρόπο μία περισσότερο διαρθρωμένη συνεργασία μεταξύ των προηγούμενων, των τρεχουσών και των μελλοντικών πολιτιστικών πρωτευουσών της Ευρώπης·

18. επαναλαμβάνει την πεποίθησή της ότι οι πόλεις θα πρέπει να χρησιμοποιούν την εκδήλωση στα πλαίσια μιας μακροπρόθεσμης αναπτυξιακής στρατηγικής με στόχο την προώθηση πιο βιώσιμων προσεγγίσεων της πολιτιστικής ανάπτυξης και την ενίσχυση του αντικτύπου και της κληρονομιάς των βραβευμένων πόλεων, όπως επισημαίνεται στη γνωμοδότηση με θέμα *Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κοινοτικής δράσης όσον αφορά την εκδήλωση «Πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης» για το διάστημα 2007 έως 2019*. Για την υποστήριξη αυτών των στρατηγικών μακροπρόθεσμα και για την αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων που τίθενται σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, επιβεβαιώνει ότι πρέπει να διαμορφωθούν και να αναπτυχθούν μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες συναινετικές πολιτιστικές πολιτικές, κάτι που απαιτεί σαφή θεσμική δέσμευση και την πλήρη συμμετοχή των δημόσιων και των ιδιωτικών κοινωνικών φορέων·

19. αναγνωρίζει ότι ο τίτλος ΠΠΕ απονέμεται για ένα συγκεκριμένο έτος και υπενθυμίζει τη σημασία ένταξης των δραστηριοτήτων σε ένα πολυετές πλαίσιο και σε μια μακροπρόθεσμη πολιτική σε επίπεδο πολιτιστικής, οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής ανάπτυξης·

20. υπογραμμίζει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να δώσουν τη δέουσα προσοχή στην υλοποίηση του σχεδίου της πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης, ιδίως όσον αφορά τη βιωσιμότητά του. Κάθε επιμέρους έργο της πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης θα πρέπει να υποστηρίζεται από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και να εντάσσεται στη μακροπρόθεσμη πολιτική και στρατηγική του·

Γ. Ενθάρρυνση της συμμετοχής της ευρύτερης περιφέρειας

21. αναγνωρίζει ότι το πρόγραμμα ΠΠΕ έχει επίσης εξελιχθεί όσον αφορά το είδος των πόλεων και των περιφερειών που συμμετέχουν σε αυτό. Στην πρώτη φάση, οι πόλεις που επιλέγονταν από τα κράτη μέλη ήταν συνήθως πρωτεύουσες ή άλλες μεγάλες πόλεις. Στη συνέχεια, με την πάροδο του χρόνου, ο τίτλος άρχισε να απονέμεται ολοένα και περισσότερο σε μικρότερες πόλεις (συμπρωτεύουσες ή περιφερειακά πολιτιστικά κέντρα). Το ολοένα και μικρότερο μέγεθος της υποψήφιας πόλης κατέστησε τη συμμετοχή της ευρύτερης περιοχής πιο αναγκαία. Οι πόλεις και κωμοπόλεις είναι χώροι συνάντησης, κέντρα εμπορίου, βιομηχανίας, εκπαίδευσης ή διακυβέρνησης, και βρίσκονται στην καρδιά της περιφέρειάς τους αντανακλώντας τον χαρακτήρα της. Επισημαίνει ότι αυτή η εξέλιξη αναγνωρίστηκε χάρη στην ένταξη της περιφερειακής διάστασης στο

(4) CdR 172/2007 fin.

πρόγραμμα ΠΠΕ μετά το 2007. Τονίζει, επομένως, την προστιθέμενη αξία που επιτυγχάνεται μέσω της ενθάρρυνσης της περιφερειακής προσέγγισης για την απόκτηση του τίτλου της ΠΠΕ, συμπεριλαμβανομένης της ανάδειξης του περιφερειακού στοιχείου ως κύριου πολιτιστικού πυρήνα, υπό την ευθύνη της κυριότερης πόλης της εκάστοτε περιφέρειας·

22. τονίζει τονίζοντας ότι στο μέλλον η υποψήφια πόλη θα πρέπει να ενθαρρύνεται ακόμη περισσότερο να περικλείει στο πρόγραμμα ΠΠΕ την ευρύτερη περιφέρεια ή ακόμα και την ευρωπεριφέρεια στην περίπτωση μεθωριακών πόλεων, μέσω της σύναψης συμφωνιών εταιρικής σχέσης που να διασφαλίζουν ότι το σχετικό έργο θα εκτελείται από κοινού σε όλες τις φάσεις της πρωτοβουλίας· αναγνωρίζει τη σημασία ενός σταθερού συστήματος διακυβέρνησης που να διασφαλίζει τη βιωσιμότητα των πολιτικών και οικονομικών δεσμεύσεων. Η ισχυρή διακομματική στήριξη, όπως π.χ. όσον αφορά την εγγύηση του προϋπολογισμού, η καλλιτεχνική ανεξαρτησία και η συμμετοχή των πολιτών θα πρέπει να αποτελούν βασικούς παράγοντες του συστήματος διακυβέρνησης·

23. επισημαίνει επισημαίνοντας τον ζωτικό ρόλο των δικτύων και των δημιουργικών πόλεων στο πλαίσιο ενός ανοιχτού καινοτόμου οικοσυστήματος στις σύγχρονες οικονομίες, καθώς οι πόλεις, οι περιφέρειες, τα πανεπιστημιακά/ερευνητικά ιδρύματα και οι επιχειρήσεις συνεργάζονται ολοένα και περισσότερο για στρατηγικά θέματα με στόχο την ανάπτυξη οικονομιών κλίμακας και φάσματος, τη διάδοση γνώσεων και τον συντονισμό του σχεδιασμού υποδομής. Επίσης, καλεί τις τοπικές και περιφερειακές αρχές να συμμετέχουν ενεργά στην κατάρτιση νομικών πλαισίων και χρηματοδοτικών προγραμμάτων·

24. υπενθυμίζει τη σημασία της ευρωπαϊκής διάστασης της εκδήλωσης ⁽⁵⁾. Συμφωνεί ότι στόχος του προγράμματος ΠΠΕ είναι η προώθηση της ευρωπαϊκής συνεργασίας, η ανάδειξη του πλούτου του ευρωπαϊκού πολιτισμού και η συμμετοχή και κινητοποίηση των πολιτών. Επαναλαμβάνει ότι η ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής της ευρύτερης περιφέρειας στο πρόγραμμα ΠΠΕ θα προωθήσει τον στόχο αυτό και θα εξασφαλίσει ότι τα θετικά αποτελέσματα θα γίνονται αισθητά σε ένα (ευρύτερο) περιφερειακό πλαίσιο·

25. επαναλαμβάνει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να παρακολουθεί, να μελετά προσεκτικά και να στηρίζει τις νέες εξελίξεις στο πρόγραμμα ΠΠΕ. Επίσης, υπενθυμίζει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κατά την εκπόνηση των προγραμμάτων της, θα πρέπει να λαμβάνει δεόντως υπόψη τις πολιτιστικές δυνατότητες των αστικών και περιφερειακών εταιρικών σχέσεων, οι οποίες έχουν εξαιρετική σημασία για το σύνολο της κοινωνίας, και να αφομοιώνει τις νέες ποιοτικές εξελίξεις ⁽⁶⁾·

Δ. Ενθάρρυνση της συμμετοχής στο στάδιο της προεπιλογής

26. αναγνωρίζει ότι η ΠΠΕ αποτελεί ένα από τα πιο επιτυχή προγράμματα της ΕΕ, καθώς προσφέρει τη μοναδική ευκαιρία στην πόλη υποδοχής και την ευρύτερη περιοχή, ακόμη και στις υποψήφιες πόλεις, να πραγματοποιήσουν ένα πολιτιστικό, κοινωνικό και οικονομικό άλμα, επιτυγχάνοντας σε λίγα μόλις χρόνια μια μεταμόρφωση που υπό κανονικές συνθήκες διαρκεί όσο μια γενιά·

27. καλεί, συνεπώς, να προωθηθεί ένα ευρύ φάσμα υποψηφιοτήτων για τον τίτλο της ΠΠΕ. Σημειώνει ότι η εμπειρία των τελευταίων ετών δείχνει ότι μια απλή υποβολή υποψηφιοτήτων έχει θετικές συνέπειες για τις υποψήφιες πόλεις όσον αφορά τον οικονομικό αντίκτυπο και το κύρος τους. Ο ανταγωνισμός για τον τίτλο οδηγεί επίσης στη διαμόρφωση νέων (διεθνών) δικτύων και στη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των εταίρων μιας περιφέρειας·

28. αναγνωρίζει τα προβλήματα που ανακύπτουν για τα κράτη μέλη και για την κριτική επιτροπή λόγω του αυξανόμενου αριθμού των υποψηφίων πόλεων, του κόστους υποβολής υποψηφιοτήτων και των οργανωτικών θεμάτων του διαγωνισμού. Η ΕτΠ παροτρύνει την Επιτροπή να αντιμετωπίσει θετικά τον αυξανόμενο αριθμό των υποψηφίων και να προσαρμόσει αναλόγως τη διαδικασία επιλογής που θα ισχύει μετά το 2019·

29. τονίζει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα κράτη μέλη και οι υποψήφιες πόλεις οφείλουν να συνεργάζονται στενά ώστε να ευαισθητοποιήσουν το τοπικό και περιφερειακό κοινό για τον τίτλο ΠΠΕ. Είναι απαραίτητο η Επιτροπή να συνεχίσει να αναπτύσσει την αξία της εμπορικής ταυτότητας του τίτλου ΠΠΕ, τα κράτη μέλη να ενημερώνουν ευρέως το εθνικό κοινό για τον διαγωνισμό και οι πόλεις να χρησιμοποιούν την άμεση επαφή τους με τους πολίτες για να εξηγούν και να προβάλουν τα οφέλη της πρωτοβουλίας. Πράγματι, χωρίς σαφή κατανόηση των στόχων του τίτλου ΠΠΕ από τους πολίτες, είναι δύσκολο μια πόλη να επιτύχει στήριξη για την υποψηφιοτήτά της, με αποτέλεσμα ορισμένες εν δυνάμει υποψήφιες πόλεις τελικά να μην συμμετέχουν στον διαγωνισμό·

30. επισημαίνει ότι ο διαγωνισμός χρειάζεται ένα ισχυρότερο πλαίσιο. Υποστηρίζει ότι η οργάνωση του διαγωνισμού θα πρέπει να επιτρέπει σε όλες τις υποψήφιες πόλεις να συνεισφέρουν στην ανάπτυξη του πολιτισμού σε ευρωπαϊκό, εθνικό ή/και περιφερειακό επίπεδο. Οι προβλεπόμενες δραστηριότητες στο πλαίσιο των διαδικασιών υποψηφιοτήτων θα μπορούσαν να δείχνουν με ποιόν ακριβώς τρόπο κάθε πόλη ή περιφέρεια θα συνεισφέρει στους στόχους της πολιτικής για τον πολιτισμό, και να περιλαμβάνουν τη δέσμευση όλων των πόλεων να συνεχίσουν τις εργασίες αυτές ενόψει της αντίστοιχης ΠΠΕ (ανεξαρτήτως νικητή). Ένα σαφέστερο πλαίσιο του διαγωνισμού θα συμβάλει στη μείωση των τριβών μεταξύ πόλεων και περιφερειών, και θα βοηθήσει τους υποψηφίους να συνεισφέρουν σε ευρύτερα ευρωπαϊκά και εθνικά προγράμματα. Επί της ουσίας, αυτό ευνοεί μια υγιή συνεργασία·

31. καλεί την Επιτροπή να παροτρύνει τα κράτη μέλη, μέσω των εθνικών αρχών και των θεσμών τους, να υποστηρίξουν με κάθε τρόπο την πόλη που ορίζεται ως Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης·

Ε. Διαδικασία επιλογής

32. στηρίζει το σύστημα εναλλαγής των κρατών μελών για τον τίτλο της ΠΠΕ (όπως ισχύει από το 2007), και αναγνωρίζει ότι το σύστημα αυτό εγγυάται ίσες ευκαιρίες για τις μικρότερες πόλεις και τα κράτη μέλη να αποκτήσουν τον τίτλο, παρά τους δημοσιονομικούς περιορισμούς·

⁽⁵⁾ CdR 393/2003 fin.

⁽⁶⁾ CdR 172/2007 fin.

33. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο επαναφοράς της νομικής βάσης της ΠΠΕ όσον αφορά τη δυνατότητα υποβολής υποψηφιότητας από πόλεις τρίτων χωρών· η εμπειρία της Κωνσταντινούπολης του 2010 οδηγεί προς αυτή την κατεύθυνση ⁽⁷⁾.

34. επαναλαμβάνει επαναλαμβάνει ότι ο εκπρόσωπος της ΕτΠ στην Επιτροπή Επιλογής πρέπει να συνεχίσει να αποτελεί ένα από τα αιρετά μέλη της, σύμφωνα με την πάγια πρακτική· αναγνωρίζει, ωστόσο, ότι η συμμετοχή στην Επιτροπή Επιλογής δεν είναι τιμητική και συνεπάγεται σημαντικό φόρτο εργασίας και ευθύνη έναντι των υποψηφίων πόλεων. Επίσης, ζητά από την Επιτροπή να επιβεβαιώσει τον ρόλο της Επιτροπής των Περιφερειών στην Επιτροπή Παρακολούθησης και υποστηρίζει ότι η επιτροπή αυτή θα συνεχίσει να ασχολείται ενεργά με την ανάπτυξη συνεργιών μεταξύ των πολιτιστικών προγραμμάτων των οικείων πόλεων κατά την προπαρασκευαστική φάση του προγράμματος ⁽⁸⁾. Είναι απαραίτητο να θεσπιστούν αντικειμενικότερα κριτήρια αξιολόγησης που θα επιτρέπουν στους απορριφθέντες υποψηφίους να μαθαίνουν από τα λάθη τους και θα προσανατολίζουν τις μελλοντικές αιτήσεις υποψηφιότητας.

Βρυξέλλες, 15 Φεβρουαρίου 2012

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

⁽⁷⁾ Εκ των υστέρων αξιολόγηση των Πολιτιστικών Πρωτευουσών της Ευρώπης 2010 (Έσσην και περιοχή του Ρουρ, Πετς, Κωνσταντινούπολη) COM(2011) 921 final.

⁽⁸⁾ CdR 251/2005 fin.

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Αναθεώρηση του κανονισμού ΕΟΕΣ»

(2012/C 113/06)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- εκφράζει την ικανοποίησή της διότι η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εντάσσεται στη φιλοσοφία των διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 και συμβάλλει στη βελτίωση της σύστασης και της λειτουργίας των Ευρωπαϊκών Ομίλων Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ).
- ζητά να διευκρινιστούν τα κριτήρια έγκρισης της σύμβασης ή απόρριψης της αίτησης σύστασης ΕΟΕΣ.
- συνιστά την ενίσχυση του ρόλου της ΕτΠ, η οποία είναι ήδη υπεύθυνη για την τήρηση του μητρώου των ΕΟΕΣ και την ενεργοποίηση της πλατφόρμας των ΕΟΕΣ, με την κοινοποίηση του «εντύπου ΕΟΕΣ» και τη δημοσίευση στην ΕΕΕΚ.
- εφιστά την προσοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο γεγονός ότι είναι ιδιαίτερα πολύπλοκο, αν όχι αδύνατο, να παρατίθεται, εκ των προτέρων, στη σύμβαση, ο πλήρης κατάλογος των ευρωπαϊκών, εθνικών και περιφερειακών νομοθεσιών που θα εφαρμόζονται στις δραστηριότητες του ΕΟΕΣ.
- προτείνει να υπαχθούν οι ήδη συσταθέντες ΕΟΕΣ στις διατάξεις του νέου κανονισμού που είναι ευνοϊκότερες από τις διατάξεις του ισχύοντος σήμερα κανονισμού 1082/2006 για τους ΕΟΕΣ.
- ζητά ο τύπος της επιχείρησης που μπορεί να συμμετέχει σε έναν ΕΟΕΣ να επεκταθεί και σε επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος.

Εισηγητής

ο κ. Michel DELEBARRE (FR/PSE), Δήμαρχος της Δουνκέρκης

Έγγραφο αναφοράς

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για τον ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) όσον αφορά την αποσαφήνιση, την απλούστευση και τη βελτίωση της διαδικασίας ίδρυσης και εφαρμογής αυτών των ομίλων

COM(2011) 610 final - 2011/0272/(COD)

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ**Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

1. εκφράζει την ικανοποίησή της διότι η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εντάσσεται στη φιλοσοφία των διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 και συμβάλλει στη βελτίωση της σύστασης και της λειτουργίας των Ευρωπαϊκών Ομίλων Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ).

2. χαιρετίζει την προσοχή που αποδίδει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην ενσωμάτωση των κεκτημένων της Συνθήκης της Λισαβόνας και ειδικότερα στον στόχο της εδαφικής συνοχής.

3. εκφράζει την ικανοποίησή της διότι στην πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής λαμβάνονται υπόψη πολλές από τις συστάσεις που έχει διατυπώσει σε προηγούμενες γνωμοδοτήσεις της⁽¹⁾.

Απολογισμός των ευρωπαϊκών ομίλων εδαφικής συνεργασίας

4. επισημαίνει ότι είκοσι πέντε ΕΟΕΣ δημιουργήθηκαν σε λιγότερο από τέσσερα χρόνια, αντιπροσωπεύουν δε πάνω από 550 τοπικές και περιφερειακές αρχές σε 15 κράτη μέλη και αφορούν πάνω από 22 εκατομμύρια Ευρωπαίους.

5. εκφράζει την ικανοποίησή της διότι την 1η Οκτωβρίου 2011, περισσότερα από τα μισά κράτη μέλη επέτρεψαν τη δημιουργία ΕΟΕΣ (Γερμανία, Αυστρία, Βέλγιο, Κύπρος, Ισπανία, Γαλλία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Ολλανδία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία και Σλοβενία).

6. υπενθυμίζει ότι δεκάδες ΕΟΕΣ βρίσκονται στο στάδιο του σχεδιασμού ή είναι υπό εξέταση από τα κράτη μέλη.

7. θεωρεί ότι η προσφυγή στον ΕΟΕΣ θα πρέπει να γίνεται σε εθελοντική βάση: μόνο οι περιοχές ή τα δίκτυα που θα θεωρήσουν ότι υπάρχει πραγματικό όφελος από τη δημιουργία ενός ΕΟΕΣ χρησιμοποιούν αυτό το εργαλείο για να συνεχίσουν και να επισημοποιήσουν τη συνεργασία τους.

8. πιστεύει ότι οι δράσεις εδαφικής συνεργασίας πρέπει πάντα να εφαρμόζονται στη βάση ενός πολιτικού, τεχνικού και διοικητικού συντονισμού των εταίρων του έργου, υπό τη διεύθυνση ενός "επικεφαλής".

9. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να θεωρήσει τον ΕΟΕΣ ως προτιμησιακό εργαλείο για την εφαρμογή της πολιτικής ευρωπαϊκής

εδαφικής συνεργασίας και να ενσωματώσει καλύτερα τους ΕΟΕΣ στα νομοθετικά μέτρα που αφορούν την πολιτική συνοχής για την περίοδο 2014 - 2020.

10. υπογραμμίζει την ποικιλομορφία των εταιρικών σχέσεων, των καθηκόντων και των εδαφικών περιοχών παρέμβασης των ΕΟΕΣ που δημιουργήθηκαν και δημιουργούνται, γεγονός που αποδεικνύει το υψηλό δυναμικό και την ευελιξία αυτού του μέσου συνεργασίας.

11. εκτιμά ότι ένα από τα πλεονεκτήματα της αξιοποίησης ενός ΕΟΕΣ κατά τη διεκπεραίωση έργων πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, έγκειται ενδεχομένως στο γεγονός ότι καθιστά δυνατή τη συμμετοχή όλων των αρμόδιων φορέων στη διακυβέρνηση μιας διασυνοριακής ή ευρωπεριφερειακής περιοχής.

12. τονίζει τον πολυλειτουργικό χαρακτήρα αυτού του εργαλείου ΕΟΕΣ και το δυναμικό του για τη διαχείριση των υποδομών και των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος προς όφελος των ευρωπαίων πολιτών, σε εδάφη που ενδιαφέρουν πολλά κράτη μέλη.

13. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι ο ΕΟΕΣ ελάχιστα αναφέρεται στις τομεακές πολιτικές της Ένωσης, πέραν της πολιτικής συνοχής. Τονίζει επίσης τις δυνατότητες του ΕΟΕΣ όσον αφορά την κάλυψη πρωτοβουλιών και προσκλήσεων υποβολής προσφοράς, καθώς και την υλοποίηση προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και την ανάγκη να αναγνωριστεί ο ΕΟΕΣ ως επιλέξιμη δομή όσον αφορά τις εν λόγω πρωτοβουλίες και προσκλήσεις υποβολής προσφοράς.

14. σημειώνει ότι ο ΕΟΕΣ έχει ενσωματωθεί ελάχιστα στην ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία.

15. έχει εντοπίσει 79 αρμόδιες αρχές, που έχουν οριστεί από τα 27 κράτη μέλη, για την παραλαβή αιτήσεων σύστασης ΕΟΕΣ και την αξιολόγηση των εν λόγω αιτήσεων.

16. διαπιστώνει ότι τα θέματα ερμηνείας του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 μπορούν να λάβουν διαφορετικές απαντήσεις από αυτές τις αρχές, όπως φαίνεται στην περίπτωση του δικαίου που διέπει το προσωπικό των ΕΟΕΣ ή των ΕΟΕΣ των οποίων τα μέλη έχουν περιορισμένη ευθύνη.

17. συμφωνεί με τα συμπεράσματα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην έκθεσή της σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 για τον Ευρωπαϊκό Όμιλο Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ).

(¹) CdR 308/2007 fin και CdR 100/2010 fin.

18. έχει επίγνωση του γεγονότος ότι ο προτεινόμενος κανονισμός θα πρέπει να συμβάλει ώστε ο ΕΟΕΣ να καταστεί πιο ελκυστικός και αποτελεσματικός για να υλοποιήσει τις δράσεις εδαφικής συνεργασίας, περιορίζοντας ταυτόχρονα τους νομικούς και οικονομικούς κινδύνους για τα μελλοντικά μέλη, τους μελλοντικούς υπαλλήλους και αναδόχους του ΕΟΕΣ, και παραμένοντας ουδέτερος όσον αφορά την επιλογή του εφαρμοστέου νομικού καθεστώτος στον ΕΟΕΣ·

19. θεωρεί απαραίτητο να συνεχιστούν οι εργασίες της πλατφόρμας ΕΟΕΣ της ΕτΠ ⁽²⁾ (βλέπε: www.cor.europa.eu/egtc) ώστε να καταστεί δυνατή η παρακολούθηση των ΕΟΕΣ και η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και των κοινών προκλήσεων στους υφιστάμενους ή υπό δημιουργία ΕΟΕΣ και να επεκταθεί η χρήση των ΕΟΕΣ στο πλαίσιο των τομεακών πολιτικών της Ένωσης· συνιστά να καταστεί δυνατό να διαδραματίσει η πλατφόρμα ΕΟΕΣ, από το 2014 και μετά, παρεμφερή ρόλο με την πλατφόρμα αστικής ανάπτυξης που προτείνεται από την Επιτροπή στην πρόταση κανονισμού της σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης·

20. επιθυμεί να εγγραφούν οι εργασίες αυτές στο πλαίσιο της συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών·

21. τονίζει ότι είναι σημαντικό αυτός ο συγκεκριμένος κανονισμός, που δεν παρουσιάζει ιδιαίτερες συνέπειες για τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να υιοθετηθεί χωρίς καθυστέρηση και χωρίς αναμονή της υιοθέτησης του συνόλου της νομοθετικής δέσμης για την πολιτική συνοχής μετά το 2013. Έτσι, ο κανονισμός θα μπορούσε να τεθεί σε ισχύ το ταχύτερο δυνατό και να δώσει μια νέα ώθηση για την ανάπτυξη νέων ΕΟΕΣ, μέσα σε ασφαλές νομικό πλαίσιο·

Ανάλυση της πρότασης κανονισμού

22. συμφωνεί με τη φιλοσοφία των προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που καθιστούν δυνατή την προσαρμογή των διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 στην πρακτική των υφιστάμενων ΕΟΕΣ και τη βελτίωση της λειτουργίας τους·

23. υπογραμμίζει ότι οι προτάσεις αυτές ενισχύουν την ευρωπαϊκή νομική βάση των ΕΟΕΣ με την παροχή ενιαίων λύσεων εντός ευρωπαϊκής κλίμακα·

24. εκφράζει την ικανοποίησή της για τη διεύρυνση του αντικείμενου των ΕΟΕΣ και των εταιρικών σχέσεων τους κυρίως με τις δημόσιες επιχειρήσεις σύμφωνα με την οδηγία 2004/17/ΕΚ·

25. με την προοπτική αυτή, προτείνει ο τύπος της επιχείρησης που μπορεί να συμμετέχει σε έναν ΕΟΕΣ να επεκταθεί και σε επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος, όπως αυτές ορίζονται στην πρόταση απόφασης ⁽³⁾ σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 106, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽⁴⁾·

26. υποστηρίζει την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περί απλοποίησης της διαδικασίας σύστασης των ΕΟΕΣ, βάσει έγκρισης της όλης σύμβασης εντός προθεσμίας έξι μηνών·

27. είναι της γνώμης ότι η απλούστευση του κανόνα της προσαρμογής των καθηκόντων των ΕΟΕΣ στις αρμοδιότητες των μελών θα συμβάλει στην ανάπτυξη νέων μορφών πολυεπίπεδης διακυβέρνησης·

28. προτείνει, εκ εκ τούτου, να διευκρινιστούν τα κριτήρια έγκρισης της σύμβασης ή απόρριψης της αίτησης σύστασης ΕΟΕΣ·

29. υπογραμμίζει ότι ο ΕΟΕΣ εκτελεί τα καθήκοντά του για λογαριασμό των μελών του, χωρίς να ασκεί τις αρμοδιότητές τους. Ο ΕΟΕΣ αποτελεί εργαλείο που δεν αποσκοπεί στη συγχώνευση των αρμοδιοτήτων των μελών του, αλλά στην υλοποίηση έργων ή προγραμμάτων συνεργασίας·

30. εκφράζει την ικανοποίησή της διότι στην πρόταση κανονισμού περιλαμβάνονται διατάξεις σχετικά με τους εθνικούς κανόνες που εφαρμόζονται στις συμβάσεις του προσωπικού των ΕΟΕΣ, οι οποίες αποτελούν αφ' εαυτής κανόνα ανωτέρου επιπέδου που θα επιβληθεί στα διάφορα υφιστάμενα εθνικά δίκαια στον τομέα αυτό·

31. χαιρετίζει τη θέσπιση ειδικών διατάξεων στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ και την ενσωμάτωση των υπερπόντιων εδαφών στις εταιρικές σχέσεις των ΕΟΕΣ·

32. υποστηρίζει τη δυνατότητα δημιουργίας «διμερούς» ΕΟΕΣ μεταξύ μελών που προέρχονται από ένα μόνο κράτος μέλος και μελών προερχόμενων από μια τρίτη χώρα ή ένα υπερπόντιο έδαφος·

33. κρίνει απαραίτητο, για την πλήρη εφαρμογή της εν λόγω διατάξεως, να μην επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια κάθε κράτους μέλους η σύσταση τέτοιου τύπου ΕΟΕΣ, αλλά να καθορίζονται με αντικειμενικό τρόπο οι προϋποθέσεις σύστασης στον κανονισμό·

34. θεωρεί βήμα προόδου την πρόταση για τη δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με τους νέους ΕΟΕΣ στη σειρά C της Επίσημης Εφημερίδας (Ανακοινώσεις και Πληροφορίες) βάσει ενός εντύπου το οποίο να επισυνάπτεται στο σχέδιο κανονισμού και όχι στη σειρά S της ΕΕΕΚ (προκήρυξη), όπως ισχύει σήμερα·

35. υπενθυμίζει ωστόσο ότι οι ΕΟΕΣ δεν μπορούν να ζητούν άμεσα αυτή τη δημοσίευση·

36. προτείνει συνεπώς να εξασφαλίζει αυτή τη δημοσίευση η Επιτροπή των Περιφερειών, που είναι υπεύθυνη για την τήρηση του μητρώου των ΕΟΕΣ και την ενεργοποίηση της πλατφόρμας των ΕΟΕΣ, και όχι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όπως προτείνεται στο σχέδιο κανονισμού·

37. είναι της αυτής γνώμης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ότι είναι δηλαδή χρήσιμο να προβλέπονται διατάξεις που να επιτρέπουν σε έναν ΕΟΕΣ να καθορίζει τους δασμούς και τα τέλη χρήσης μιας υποδομής που διαχειρίζεται·

⁽²⁾ 127η συνεδρίαση του Προεδρείου της Επιτροπής των Περιφερειών, 26 Ιανουαρίου, σημείο 6. Βλ. CdR 397/2010.

⁽³⁾ COM(2011) 146 τελικό.

⁽⁴⁾ Το άρθρο αυτό αφορά τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντισταθμίσεων δημόσιας υπηρεσίας που έχουν χορηγηθεί σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος.

38. θεωρεί ότι είναι αναγκαίο να επεκταθεί η διάταξη αυτή στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος τις οποίες μπορεί να διαχειρίζονται ή να παρέχουν οι ΕΟΕΣ·

39. επιθυμεί να υπάρξει κοινή νομική λύση για όλους τους ΕΟΕΣ όσον αφορά την υπογραφή των συμφωνιών συνεργασίας μεταξύ των ΕΟΕΣ που είναι εγκατεστημένοι στην ίδια χώρα ή ακόμη σε μια περιοχή διακρατικής συνεργασίας για την ομαλή εκτέλεση ενός κοινού έργου·

40. θεωρεί ότι οι ΕΟΕΣ πρέπει επίσης να είναι σε θέση να υπογράφουν συμφωνίες συνεργασίας με ένα νομικό πρόσωπο που επιθυμεί να συνεργαστεί για ένα συγκεκριμένο έργο χωρίς ωστόσο να συμμετέχει σε όλες τις δράσεις του ΕΟΕΣ·

41. εφιστά την προσοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο γεγονός ότι είναι ιδιαίτερα πολύπλοκο, αν όχι αδύνατο, να παρατίθεται, εκ των προτέρων, στη σύμβαση, ο πλήρης κατάλογος των ευρωπαϊκών, εθνικών και περιφερειακών νομοθεσιών που θα εφαρμόζονται στις δραστηριότητες του ΕΟΕΣ·

42. συμφωνεί με τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσον αφορά την αποσαφήνιση των διατάξεων σχετικά με την ευθύνη του ΕΟΕΣ, ιδιαίτερα όσον αφορά τη θέσπιση ασφαλιστικού καθεστώτος·

43. υπενθυμίζει, ωστόσο, ότι η έννοια της «περιορισμένης ευθύνης» που προέρχεται από το σύστημα των «εταιρειών περιορισμένης ευθύνης» υπάρχει σε λίγες μόνο χώρες της ΕΕ·

44. εκτιμά ότι μόνο οι δυνάμει πιστωτές του ΕΟΕΣ έχουν συμφέρον να γνωρίζουν εκ των προτέρων την έκταση των οικονομικών υποχρεώσεων των μελών του ΕΟΕΣ·

45. προτείνει να υπαχθούν οι ήδη συσταθέντες ΕΟΕΣ στις διατάξεις του νέου κανονισμού που είναι ευνοϊκότερες από τις διατάξεις του ισχύοντος σήμερα κανονισμού 1082/2006 για τους ΕΟΕΣ·

46. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προτείνουν ένα μη υποχρεωτικό πρότυπο σύμβασης και καταστατικού ως παράρτημα στον κανονισμό προκειμένου να διευκολύνονται και να επιταχύνονται οι διαδικασίες αδειοδότησης για τη δημιουργία των ΕΟΕΣ·

II. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

Άρθρο 1 (3)

Προσθήκη σημείου (στ)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
	(στ) <u>οι επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος και χρηματοδοτούνται από αντισταθμίσεις δημόσιας υπηρεσίας σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στην πρόταση απόφασης σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 106, παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντισταθμίσεων για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος</u> ⁽¹⁾

(¹) COM(2011) 146 τελικό.

Αιτιολογία

Βλέπε σημείο 24 της παρούσης γνωμοδότησης.

Τροπολογία 2

Άρθρο 1 (4)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
2. Ένας ΕΟΕΣ μπορεί να απαρτίζεται από μέλη που προέρχονται από το έδαφος μόνο ενός κράτους μέλους και μιας τρίτης χώρας ή υπερπόντιου εδάφους, εφόσον το εν λόγω κράτος μέλος θεωρεί ότι ο εν λόγω ΕΟΕΣ συμφωνεί με το πεδίο εφαρμογής της εδαφικής συνεργασίας του ή των διμερών σχέσεων με την τρίτη χώρα ή υπερπόντιο έδαφος.»	2. Ένας ΕΟΕΣ μπορεί να απαρτίζεται από μέλη που προέρχονται από το έδαφος μόνο ενός κράτους μέλους και μιας τρίτης χώρας ή υπερπόντιου εδάφους, εφόσον το εν λόγω κράτος μέλος θεωρεί ότι το εν λόγω κράτος μέλος θεωρεί ότι το αντικείμενο και η εντολή που περιλαμβάνει το σχέδιο σύμβασης που του υποβλήθηκε ο εν λόγω ΕΟΕΣ συμφωνεί με το πεδίο εφαρμογής:

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p>(α) της εδαφικής συνεργασίας του κράτους μέλους με την τρίτη χώρα ή το υπερπόντιο έδαφος ή</p> <p>(β) ενός προγράμματος ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας με την τρίτη χώρα ή το υπερπόντιο έδαφος ή</p> <p>(γ) των διμερών σχέσεων του κράτους μέλους με την τρίτη χώρα ή υπερπόντιο έδαφος.»</p>

Αιτιολογία

Τα κριτήρια αδειοδότησης για τη δημιουργία ή μη των ΕΟΕΣ των οποίων τα μέλη προέρχονται από ένα μόνο κράτος μέλος και από μια μόνο τρίτη χώρα ή υπερπόντιο έδαφος πρέπει να είναι αντικειμενικά και να αντιστοιχούν σε μια από τρεις περιπτώσεις που διατυπώνονται στην τροπολογία. Η δημιουργία αυτού του τύπου του ΕΟΕΣ δεν θα πρέπει να επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του εκάστοτε κράτους μέλους.

Τροπολογία 3

Άρθρο 1 (5) (α)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>3. Μετά τη γνωστοποίηση δυνάμει της παραγράφου 2 από προτιθέμενο μέλος, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος εγκρίνει, λαμβανομένης υπόψη της συνταγματικής του δομής, τη συμμετοχή του προτιθέμενου μέλους στον ΕΟΕΣ, εκτός εάν κρίνει ότι η συμμετοχή αυτή δεν είναι σύμφωνη με τον παρόντα κανονισμό, ή το δίκαιο της Ένωσης όσον αφορά τις δραστηριότητες του ΕΟΕΣ ή το εθνικό δίκαιο όσον αφορά τις αρμοδιότητες του προτιθέμενου μέλους, ή ότι η συμμετοχή αυτή δεν δικαιολογείται για λόγους δημόσιου συμφέροντος ή δημόσιας τάξης του εν λόγω κράτους μέλους. Στην περίπτωση αυτή, το κράτος μέλος κοινοποιεί την αιτιολόγηση της άρνησής του ή προτείνει τις αναγκαίες τροποποιήσεις στη σύμβαση, ώστε να γίνει δυνατή η συμμετοχή του προτιθέμενου μέλους.</p>	<p>3. Μετά τη γνωστοποίηση δυνάμει της παραγράφου 2 από προτιθέμενο μέλος, <u>η ορισθείσα αρμόδια αρχή από κάθε</u> κράτος μέλος εγκρίνει, λαμβανομένης υπόψη της συνταγματικής του δομής, τη συμμετοχή του προτιθέμενου μέλους στον ΕΟΕΣ, εκτός εάν <u>από τις ακόλουθες περιπτώσεις</u>, εάν κρίνει ότι η συμμετοχή αυτή:</p> <p>α) δεν είναι σύμφωνη με τον παρόντα κανονισμό, ή το δίκαιο της Ένωσης όσον αφορά τις δραστηριότητες του ΕΟΕΣ ή</p> <p>β) <u>δεν τηρεί</u> το εθνικό δίκαιο όσον αφορά τις αρμοδιότητες του προτιθέμενου μέλους, <u>σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2</u> ή:</p> <p>γ) <u>ότι η συμμετοχή αυτή</u> δεν δικαιολογείται για λόγους δημόσιου συμφέροντος ή δημόσιας τάξης του εν λόγω κράτους μέλους.</p> <p>Στην περίπτωση αυτή, <u>η ορισθείσα αρμόδια αρχή από κάθε</u> κράτος μέλος κοινοποιεί την αιτιολόγηση της άρνησής του ή προτείνει τις αναγκαίες τροποποιήσεις στη σύμβαση, ώστε να γίνει δυνατή η συμμετοχή του προτιθέμενου μέλους.</p>

Αιτιολογία

Η κοινοποίηση πραγματοποιείται σε μία από τις 79 αρμόδιες αρχές στην ΕΕ που ορίζονται από τα 27 κράτη μέλη και οι οποίες πρέπει να αναφέρονται στον κανονισμό.

Στην πρόταση κανονισμού, η αρμοδιότητα ενός μέλους από κάθε κράτος μέλος αρκεί για να δικαιολογήσει την προσχώρηση όλων των μελών του ίδιου κράτους μέλους (άρθρο 7, παράγραφος 2). Οι διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφος 3, πρέπει να τεθούν στον έλεγχο του πεδίου αρμοδιοτήτων των μελών του ΕΟΕΣ σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 2.

Η άρνηση μιας συμμετοχής που δεν δικαιολογείται από το δημόσιο συμφέρον είναι περιττή με την επανεξέταση της συμμόρφωσης της συμμετοχής του μέλους στις διατάξεις του κανονισμού, στον βαθμό που ο κανονισμός ορίζει ήδη το πεδίο παρέμβασης του ΕΟΕΣ στο άρθρο 1, παράγραφος 2.

Τροπολογία 4

Άρθρο 1 (6)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
<p>Το άρθρο 5 αντικαθίσταται από το εξής κείμενο:</p> <p>«Άρθρο 5</p> <p>Κτήση νομικής προσωπικότητας και δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα</p> <p>1. Η σύμβαση και τα καταστατικά και ενδεχόμενες μεταγενέστερες τροποποιήσεις τους καταχωρίζονται ή/και δημοσιεύονται, ή και τα δύο, σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο του κράτους στο οποίο έχει την καταστατική έδρα του ο εν λόγω ΕΟΕΣ. Ο ΕΟΕΣ αποκτά νομική προσωπικότητα από την ημερομηνία της καταχώρισης ή της δημοσίευσης, εάν η ημερομηνία αυτή είναι προγενέστερη. Τα μέλη ενημερώνουν τα οικεία κράτη μέλη, την Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την καταχώριση ή τη δημοσίευση της σύμβασης.</p> <p>2. Ο ΕΟΕΣ διασφαλίζει ότι, εντός δέκα εργάσιμων ημερών από την καταχώριση ή δημοσίευση της σύμβασης, αποστέλλεται αίτημα στην Επιτροπή σύμφωνα με μορφότυπο που περιέχεται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού. Η Επιτροπή στη συνέχεια διαβιβάζει το εν λόγω αίτημα στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκειμένου να δημοσιευτεί στη σειρά C της <i>Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης</i> ανακοίνωση για τη σύσταση του ΕΟΕΣ, που περιέχει τις πληροφορίες που παρατίθενται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού.»</p>	<p>Το άρθρο 5 αντικαθίσταται από το εξής κείμενο:</p> <p>«Άρθρο 5</p> <p>Κτήση νομικής προσωπικότητας και δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα</p> <p>1. Η σύμβαση και τα καταστατικά και ενδεχόμενες μεταγενέστερες τροποποιήσεις τους καταχωρίζονται ή/και δημοσιεύονται, ή και τα δύο, σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο του κράτους στο οποίο έχει την καταστατική έδρα του ο εν λόγω ΕΟΕΣ <u>και κατόπιν δημοσιεύονται στα υπόλοιπα κράτη μέλη του ΕΟΕΣ</u>. Ο ΕΟΕΣ αποκτά νομική προσωπικότητα από την ημερομηνία της καταχώρισης ή της δημοσίευσης <u>στο κράτος μέλος στο οποίο έχει την καταστατική έδρα του ο εν λόγω ΕΟΕΣ</u>, εάν η ημερομηνία αυτή είναι προγενέστερη. Τα μέλη ενημερώνουν τα οικεία κράτη μέλη, την Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την καταχώριση ή τη δημοσίευση της σύμβασης.</p> <p>2. Ο ΕΟΕΣ διασφαλίζει ότι, εντός δέκα εργάσιμων ημερών από την καταχώριση ή δημοσίευση της σύμβασης, αποστέλλεται αίτημα στην Επιτροπή <u>Επιτροπή των Περιφερειών</u> σύμφωνα με μορφότυπο που περιέχεται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού. Η Επιτροπή <u>Επιτροπή των Περιφερειών</u> στη συνέχεια διαβιβάζει το εν λόγω αίτημα στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκειμένου να δημοσιευτεί στη σειρά C της <i>Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης</i> ανακοίνωση για τη σύσταση του ΕΟΕΣ, που περιέχει τις πληροφορίες που παρατίθενται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού.»</p>

Αιτιολογία

Η Επιτροπή των Περιφερειών που είναι υπεύθυνη για την τήρηση του μητρώου των ΕΟΕΣ και την ενεργοποίηση της πλατφόρμας των ΕΟΕΣ πρέπει να εξασφαλίζει τη δημοσίευση της σύμβασης στη σειρά C, εφόσον αυτή η δημοσίευση δεν μπορεί να ζητηθεί από τους ίδιους τους ΕΟΕΣ.

Η συνεργασία και η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών πρέπει να εγγραφούν στο πλαίσιο της συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ των δύο αυτών θεσμικών οργάνων.

Εξάλλου, η δημοσίευση της σύμβασης και των καταστατικών μόνο στο κράτος μέλος στο οποίο έχει την καταστατική έδρα του ο εν λόγω ΕΟΕΣ θα θεωρείτο ότι εισάγει διακρίσεις, αντίκειται στην αρχή της διαφάνειας και παραβιάζει το δικαίωμα των πολιτών στην ενημέρωση.

Τροπολογία 5

Άρθρο 1 (8) (β)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕΠ
<p>β) Στην παράγραφο 4 προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:</p> <p>«Ωστόσο, η συνέλευση που μνημονεύεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο α) ενός ΕΟΕΣ μπορεί να καθορίσει τους όρους και τις προϋποθέσεις της χρήσης ενός στοιχείου υποδομής το οποίο διαχειρίζεται ο ΕΟΕΣ, συμπεριλαμβανομένων των δασμών και τελών που πρέπει να καταβάλουν οι χρήστες.»</p>	<p>β) Στην παράγραφο 4 προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:</p> <p>«Ωστόσο, η συνέλευση που μνημονεύεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο α) ενός ΕΟΕΣ μπορεί να καθορίσει τους όρους και τις προϋποθέσεις της χρήσης ενός στοιχείου υποδομής το οποίο διαχειρίζεται ο ΕΟΕΣ <u>ή μιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος</u>, συμπεριλαμβανομένων των δασμών και τελών που πρέπει να καταβάλουν οι χρήστες.»</p>

Αιτιολογία

Πρέπει να δοθεί η δυνατότητα στους ΕΟΕΣ να ορίζουν τους δασμούς και τα τέλη για τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος που οργανώνουν χωρίς αντίστοιχη διαχείριση των υποδομών.

Τροπολογία 6

Άρθρο 1 (8)

προσθήκη σημείου (γ)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p>(γ) Στην παράγραφο 5 προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:</p> <p><u>Κάθε ΕΟΕΣ μπορεί να συνάπτει σύμβαση με άλλον ΕΟΕΣ ή με κάθε οργανισμό που μπορεί να γίνει μέλος ενός ΕΟΕΣ προκειμένου να ολοκληρωθεί ένα ευρωπαϊκό έργο εδαφικής συνεργασίας που υπάγεται στα κοινά καθήκοντα των ΕΟΕΣ ή παρόμοιων σχετικών οργανισμών.</u></p> <p><u>Η σύμβαση περιλαμβάνει τουλάχιστον τους στόχους της συνεργασίας, την κατανομή των καθηκόντων μεταξύ των υπογραφόντων, τη διάρκεια και το εκτιμώμενο ποσό των υποχρεώσεων των υπογραφόντων καθώς και το εφαρμοστέο δίκαιο στη σύμβαση.</u></p>

Αιτιολογία

Όλοι οι ΕΟΕΣ θα πρέπει να διέπονται από μια ευρωπαϊκή νομική βάση για τη σύναψη εταιρικών σχέσεων με άλλους ΕΟΕΣ ή άλλα νομικά πρόσωπα για την αίσια εκτέλεση κοινών έργων συνεργασίας.

Τροπολογία 7

Άρθρο 1 (9) (η)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
(η) το ειδικό ενωσιακό ή εθνικό εφαρμοστέο δίκαιο για τις δραστηριότητές του· το δεύτερο μπορεί να είναι το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο ασκούν τις εξουσίες τους τα καταστατικά όργανα ή εκείνου στο οποίο ο ΕΟΕΣ διεξάγει τις δραστηριότητές του·	(η) το ειδικό ενωσιακό ή εθνικό εφαρμοστέο δίκαιο για τις δραστηριότητές του· το δεύτερο μπορεί να είναι το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο ασκούν τις εξουσίες τους τα καταστατικά όργανα ή εκείνου στο οποίο ο ΕΟΕΣ διεξάγει τις δραστηριότητές του·

Αιτιολογία

Είναι σχεδόν αδύνατο να καταρτιστεί, εκ των προτέρων, κατάλογος των ευρωπαϊκών, εθνικών και περιφερειακών νομοθεσιών τις οποίες θα πρέπει να εφαρμόζει ο ΕΟΕΣ κατά την άσκηση των καθηκόντων του και στο σύνολο του πεδίου του παρέμβασης.

Τροπολογία 8

Άρθρο 1 (12) (β) (2α)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
2α. Εάν η ευθύνη τουλάχιστον ενός μέλους ΕΟΕΣ είναι περιορισμένη ή αποκλείεται λόγω της εθνικής νομοθεσίας βάσει της οποίας συνεστήθη το μέλος, τα λοιπά μέλη μπορούν επίσης να περιορίσουν την ευθύνη τους στη σύμβαση.	2α. Εάν η ευθύνη τουλάχιστον ενός μέλους ΕΟΕΣ είναι περιορισμένη ή αποκλείεται λόγω της εθνικής νομοθεσίας βάσει της οποίας συνεστήθη το μέλος, τα λοιπά μέλη μπορούν επίσης να περιορίσουν την ευθύνη τους στη σύμβαση.
Η ονομασία των ΕΟΕΣ των οποίων τα μέλη έχουν περιορισμένη ευθύνη περιλαμβάνει τον όρο «περιορισμένη ευθύνη».	Η ονομασία των <u>Οι προσκλήσεις υποβολής προσφοράς και οι συμβάσεις που έχει συνάψει ένας ΕΟΕΣ των οποίων τα μέλη του οποίου έχουν περιορισμένη ευθύνη περιλαμβάνει τον όρο «περιορισμένη ευθύνη» πρέπει να αναφέρουν ότι ο ΕΟΕΣ έχει «περιορισμένη» ευθύνη, και /ή τα μέλη που έχουν περιορισμένη ευθύνη καθώς και τα στοιχεία της ασφαλιστικής σύμβασης που ενδεχομένως έχει υπογράψει ο ΕΟΕΣ.</u>

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
<p>Η υποχρέωση δημοσιότητας της σύμβασης, των καταστατικών και των λογαριασμών ενός ΕΟΕΣ τα μέλη του οποίου έχουν περιορισμένη ευθύνη είναι τουλάχιστον ισοδύναμη με εκείνη που απαιτείται για άλλα είδη νομικών οντοτήτων, τα μέλη των οποίων έχουν περιορισμένη ευθύνη και οι οποίες έχουν συσταθεί δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους μέλους στο οποίο ο ΕΟΕΣ έχει την καταστατική του έδρα.</p> <p>Στην περίπτωση ΕΟΕΣ του οποίου τα μέλη έχουν περιορισμένη ευθύνη τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτήσουν από τον ΕΟΕΣ να συνάψει τις αναγκαίες ασφαλιστήριες συμβάσεις για την κάλυψη των κινδύνων που συνδέονται με τις δραστηριότητες του ΕΟΕΣ.»</p>	<p>Η υποχρέωση δημοσιότητας της σύμβασης, των καταστατικών και των λογαριασμών ενός ΕΟΕΣ τα μέλη του οποίου έχουν περιορισμένη ευθύνη είναι τουλάχιστον ισοδύναμη με εκείνη που απαιτείται για άλλα είδη νομικών οντοτήτων, τα μέλη των οποίων έχουν περιορισμένη ευθύνη και οι οποίες έχουν συσταθεί δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους μέλους στο οποίο ο ΕΟΕΣ έχει την καταστατική του έδρα.</p> <p>Στην περίπτωση ΕΟΕΣ του οποίου τα μέλη έχουν περιορισμένη ευθύνη τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτήσουν από τον ΕΟΕΣ να συνάψει τις αναγκαίες ασφαλιστήριες συμβάσεις για την κάλυψη των κινδύνων που συνδέονται με τις δραστηριότητες του ΕΟΕΣ.»</p>

Αιτιολογία

Μόνον οι δυνάμει πιστωτές του ΕΟΕΣ έχουν συμφέρον να γνωρίζουν εκ των προτέρων την έκταση των οικονομικών υποχρεώσεων των μελών του ΕΟΕΣ· για τον λόγο αυτό η αναφορά «περιορισμένη», που έχει προστεθεί στην ονομασία του ΕΟΕΣ δεν αντανάκλα την έκταση των οικονομικών υποχρεώσεων των μελών και των συστημάτων ασφάλισης που πιθανώς απολαμβάνει ο ΕΟΕΣ.

Τροπολογία 9

Άρθρο 1 (14 α)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p><u>Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξουσιοδοτεί την πλατφόρμα ΕΟΕΣ της ΕτΠ να μεριμνά για την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων των υφιστάμενων και των υπό σύσταση ΕΟΕΣ, να οργανώνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, να εντοπίζει τις κοινές προκλήσεις και να εισηγείται την καλύτερη ένταξη των ΕΟΕΣ στο πλαίσιο των τομεακών πολιτικών της Ένωσης.</u></p>

Αιτιολογία

Προτείνεται η προσθήκη νέου άρθρου (υπ. αριθ. 17) στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 σε συνάφεια με την τροπολογία του σημείου 19.

Τροπολογία 10

Άρθρο 2

Προσθήκη νέου σημείου μετά το σημείο 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροπολογία της ΕτΠ
	<p><u>2. Όταν οι ΕΟΕΣ που έχουν συσταθεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού αλλάζουν τη σύμβασή τους ή / και το καταστατικό τους, μπορούν να επιλέξουν τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, αναφέροντάς το στη διαβούλευση με τον αρμόδιο φορέα για την τροποποίηση της σύμβασης και των καταστατικών του ΕΟΕΣ.</u></p>

Αιτιολογία

Οι ήδη συσταθέντες ΕΟΕΣ πρέπει να μπορούν να υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος κανονισμού που είναι ευνοϊκότερες από τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006.

Τροπολογία 11

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Οι προτεινόμενες τροπολογίες είναι υπογραμμισμένες στο κείμενο της Επιτροπής.

Τροπολογία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Μορφότυπο των πληροφοριών που πρέπει να υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2

ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΕΔΑΦΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΕΟΕΣ)

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5 Ιουλίου 2006

(ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 219)

Η ονομασία των ΕΟΕΣ των οποίων τα μέλη έχουν περιορισμένη ευθύνη περιλαμβάνει τον όρο «περιορισμένη ευθύνη» (άρθρο 12, παράγραφος 2).

Ο αστερίσκος* υποδηλώνει τα υποχρεωτικά πεδία.

I.1) ΟΝΟΜΑΣΙΑ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΟ (-Α) ΕΠΑΦΗΣ

Καταχωρημένη ονομασία*:		
Καταστατική έδρα*:		
Πόλη*:	Ταχ. κώδικας:	Χώρα*:
Σημείο(-α) επαφής: Υπόψη	Τηλέφωνο:	
Ηλ. ταχ.:	Τηλεομοιοτυπία:	
Διεύθυνση(-εις) στο Διαδίκτυο του ομίλου (εάν υπάρχουν):		

I.2) ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ*:

<p>Διάρκεια του Ομίλου:</p> <p>☐ αόριστου χρόνου</p> <p>☐ Έως: □□/□□/□□□□ (ηη/μμ/εεεε)</p> <p>Ημερομηνία καταχώρισης/δημοσίευσης: □□/□□/□□□□ (ηη/μμ/εεεε)</p> <p>Ημερομηνία δημοσίευσης: □□/□□/□□□□ (ηη/μμ/εεεε)</p>

II. ΣΤΟΧΟΙ*

Κωδικός NUTS □□□□	Κωδικός NUTS □□□□
Κωδικός NUTS □□□□	Κωδικός NUTS □□□□

III. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ (κατά περίπτωση)

<p>Ονομασία στα (επιλέξτε την κατάλληλη χώρα γλώσσα)</p> <p> ☒ BE ☐ BG ☒ CZCS ☒ DKDA ☐ DE ☒ EEET ☒ GAIE ☐ EL ☒ EN ☐ ES ☐ FR ☐ IT ☒ CY ☐ LV ☐ LT </p> <p> ☒ LU ☐ HU ☐ MT ☐ NL ☒ AT ☐ PL ☐ PT ☐ RO ☒ SISL ☐ SK ☐ FI ☒ SESV ☒ UK </p> <p>Άλλη: _____</p>	
<p>Πλήρης ονομασία (κατά περίπτωση): _____</p> <p>Συντετμημένη ονομασία ή ακρώνυμο (κατά περίπτωση): _____</p>	

----- Το τμήμα III μπορεί να χρησιμοποιείται όσες φορές είναι αναγκαίο -----

IV. ΜΕΛΗ*

IV. 1) Συνολικός αριθμός μελών του ομίλου*:

IV. 2) Εθνικότητες των μελών του ομίλου*:

BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Άλλη:
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

IV. 23) Πληροφορίες για τα μέλη*

Επίσημη ονομασία*:

Ταχυδρομική διεύθυνση:

Πόλη:

Ταχ. κώδικας:

Χώρα*:

Σημείο(-α) επαφής:

Τηλέφωνο:

Υπόψη

Ηλ. ταχ.:

Τηλεμοιοτυπία:

Διεύθυνση(-εις) στο Διαδίκτυο (εάν υπάρχουν):

Είδος της διαδικασίας του διαγωνισμού*:

[Σημ. τ. ελλην. Μετάφρασης :λανθασμένη απόδοση στο ελληνικό κείμενο της Επιτροπής. Σωστή απόδοση: Τύπος μέλους].

 Κράτος μέλος Εθνική αρχή Περιφερειακή αρχή Τοπικές αρχές Οργανισμός δημοσίου δικαίου Δημόσια επιχείρηση Ένωση:

• Κράτος(-η) μέλος(-η)

Σύνολο:*

• Εθνική αρχή (ή αρχές):

Σύνολο:*

• Περιφερειακή αρχή (ή αρχές)

Σύνολο:*

• Τοπική αρχή (ή αρχές)

Σύνολο:*

• Οργανισμός δημοσίου δικαίου

Σύνολο:*

• Δημόσια επιχείρηση (ή επιχειρήσεις)

Σύνολο:* Τρίτη χώρα ή έδαφος έκδοσης:

Κωδικός NUTS ή LAU	
Κωδικός NUTS	□□□□□
Κωδικός LAU 1 NAT	□□□□□□□□
Κωδικός LAU 2 NAT	□□□□□□□□

----- Το τμήμα IV.2 μπορεί να χρησιμοποιείται όσες φορές είναι αναγκαίο -----

V. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ (κατά περίπτωση)

VI. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ «ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ» ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥΣ ΟΜΙΛΟΥΣ ΕΔΑΦΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Λογότυπο του ομίλου (σε ανάλυση 300 dpi):
--

Αρμόδιος/οι επαφής στις Βρυξέλλες:	Τηλέφωνο:
Υπόψη:	
Ηλ. ταχ.:	Τηλεομοιοτυπία:
Σημείο VII:	
ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΜΕ ΑΙΡΕΤΟ ΑΞΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ	

VIII. ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ: □□/□□/□□□□ (ΗΗ/ΜΜ/ΕΕΕΕ)

Βρυξέλλες, 15 Φεβρουαρίου 2012

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Παιδική φτώχεια»

(2012/C 113/07)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- τονίζει πώς οι αυτοδιοικητικές αρχές μάχονται στην πρώτη γραμμή για την καταπολέμηση της φτώχειας και της εκμετάλλευσης των παιδιών και ότι φέρουν κρίσιμη ευθύνη για την πρόληψη της περιθωριοποίησης και του κοινωνικού αποκλεισμού· συμφωνεί ότι η παιδική φτώχεια είναι ένα πολυδιάστατο φαινόμενο που απαιτεί μια πολυδιάστατη αντιμετώπιση, και υποστηρίζει ότι οι βελτιώσεις σε ένα μικρό αριθμό βασικών θεμάτων, όπως η συμφωνία για το ελάχιστο εισόδημα και τα ποιοτικά πρότυπα μπορεί να είναι ζωτικής σημασίας για την αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας·
- τονίζει τη σημασία της αμειβόμενης εργασίας, αλλά παρατηρεί επίσης ότι η απασχόληση από μόνη της δεν εγγυάται την έξοδο από τη φτώχεια και ότι απαιτείται περαιτέρω δράση για την καταπολέμηση της φτώχειας μεταξύ των εργαζομένων·
- τονίζει ότι όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναγνωρίσουν ότι η παιδική φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός αποτελούν βασικά εμπόδια τα οποία πρέπει να αρθούν για να εξασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» σε ό,τι αφορά το ποσοστό απασχόλησης, τις επενδύσεις στην έρευνα και την ανάπτυξη, την ενέργεια και τη βιώσιμη ανάπτυξη·
- εκφράζει την ανησυχία της μήπως η οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση, και ο τρόπος με τον οποίο την αντιμετωπίζουν ορισμένα κράτη μέλη, οδηγήσουν σε αυξημένα επίπεδα απόλυτης φτώχειας, φτωχών εργαζομένων και ανεργίας των νέων.

Εισηγήτρια η κ. Doreen HUDDART (UK/ALDE), Δημοτική Σύμβουλος Newcastle

I. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Γενικές εισαγωγικές παρατηρήσεις

1. στηρίζει την πρόθεση της Επιτροπής να δημοσιεύσει σύσταση για την καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας και την προώθηση της ευημερίας των παιδιών το 2012, και χαιρετίζει την ευκαιρία που της προσφέρεται να συμβάλει με την παρούσα γνωμοδότηση στην προώθηση των στόχων της ευρωπαϊκής πλατφόρμας για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού· υποστηρίζει τους τρεις τομείς πολιτικής που εντοπίζονται στο πλαίσιο της σύστασης: *Επάρκεια πόρων, πρόσβαση σε υπηρεσίες και ενεργός συμμετοχή των παιδιών και των νέων*· επισημαίνει ότι, παρά τις βαρυσήμαντες πολιτικές δηλώσεις των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων της ΕΕ ότι θα θέσουν ως προτεραιότητα την παιδική φτώχεια, οι δηλώσεις αυτές δεν συνοδεύονταν πάντοτε από τους ανάλογους πόρους, μέτρα, στόχους και παρακολούθηση σε όλα τα κράτη μέλη·

2. τονίζει πώς οι αυτοδιοικητικές αρχές μάχονται στην πρώτη γραμμή για την καταπολέμηση της φτώχειας και της εκμετάλλευσης των παιδιών και ότι φέρουν κρίσιμη ευθύνη για την πρόληψη της περιθωριοποίησης και του κοινωνικού αποκλεισμού· συμφωνεί ότι η παιδική φτώχεια είναι ένα πολυδιάστατο φαινόμενο που απαιτεί μια πολυδιάστατη αντιμετώπιση και υποστηρίζει ότι οι βελτιώσεις σε ένα μικρό αριθμό βασικών θεμάτων, όπως η συμφωνία για το ελάχιστο εισόδημα και τα ποιοτικά πρότυπα μπορεί να είναι ζωτικής σημασίας για την αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας·

3. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι η παιδική φτώχεια δεν είναι ένα δευτερεύον θέμα ή κατάλοιπο που απλά θα εξαφανιστεί με την οικονομική ανάπτυξη⁽¹⁾· η αυξημένη ανάπτυξη κατά την περίοδο 2000-2008 δεν είχε ουσιαστικό αντίκτυπο στα επίπεδα της φτώχειας των παιδιών· υπογραμμίζει ότι η παιδική φτώχεια αποτελούσε όνειδος για την κοινωνία της ΕΕ πριν από την οικονομική κρίση και εκφράζει την ανησυχία της ότι η αντιμετώπιση της κρίσης από ορισμένα κράτη μέλη μπορεί, χωρίς αυτό ουδόλως να επιδιώκεται, να αυξήσει τα επίπεδα της παιδικής φτώχειας· αναγνωρίζει ότι υπάρχουν συγκεκριμένες ομάδες παιδιών που διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο να πληγούν από σοβαρότερες ή ακραίες μορφές φτώχειας, αλλά υπογραμμίζει ότι τα ίδια τα παιδιά αποτελούν μια ιδιαίτερη ομάδα στην κοινωνία που συχνά είναι περισσότερο εκτεθειμένη στον κίνδυνο της φτώχειας από ό,τι ο μέσος πολίτης·

4. Η φτώχεια θα μπορούσε να οριστεί ως εξής:

Τα άτομα, οι οικογένειες και οι ομάδες του πληθυσμού που δεν διαθέτουν τους απαραίτητους πόρους για να αποκτήσουν τα συνήθη είδη διατροφής, για να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες και δεν απολαύουν συνθηκών διαβίωσης και ανέσεων οι οποίες είναι συνήθεις ή τουλάχιστον θεωρούνται ευρέως αποδεκτές και πρέπει στις κοινωνίες στις οποίες ανήκουν μπορεί να θεωρηθεί

ότι βρίσκονται σε κατάσταση φτώχειας. Τα εισοδήματά τους είναι τόσο χαμηλότερα από τον μέσο ατομικό ή οικογενειακό όρο ώστε στην πράξη αποκλείονται από τους επικρατούντες τρόπους ζωής, τις συνήθειες και τις δραστηριότητες (2)·

5. σημειώνει ότι το πιο διαδεδομένο μέτρο της φτώχειας που χρησιμοποιείται στα κράτη μέλη και στην ΕΕ έχει οριστεί ως «εισόδημα κάτω του 60 % του διάμεσου εισοδήματος των νοικοκυριών», πιστεύει όμως ότι πρέπει να περιληφθούν και άλλοι δείκτες που μετρούν π.χ. την πρόσβαση στις υπηρεσίες, την κοινωνική ένταξη, το μορφωτικό επίπεδο, το προσδόκιμο ζωής κατά τη γέννηση, όπως προβλέπει ο Δείκτης Ανθρώπινης Ανάπτυξης (3). Επιδοκιμάζει το γεγονός ότι η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός προβάλλονται περισσότερο στην στρατηγική "Ευρώπη 2020", συμφωνεί ότι η κοινωνική διάσταση θα πρέπει να είναι στο επίκεντρο αυτής της στρατηγικής, και υπενθυμίζει ότι η φτώχεια επηρεάζει 20 εκατομμύρια παιδιά που ζουν στην ΕΕ·

6. τονίζει ότι η φτώχεια μπορεί να έχει καταστροφικές συνέπειες για τα παιδιά και την παιδική τους ηλικία καθώς και τις μελλοντικές προοπτικές της ζωής τους· συμφωνεί με όσους υποστηρίζουν ότι η αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας πρέπει να τεθεί ως προτεραιότητα της εμβληματικής πρωτοβουλίας της *Ευρωπαϊκής Πλατφόρμας κατά της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού*, εκφράζει όμως τη λύπη της για την περιορισμένη δέσμευση που έχει αναληφθεί επί τούτου και την απουσία συγκεκριμένου στόχου σχετικά με την παιδική φτώχεια στα πλαίσια της πρωτοβουλίας·

7. χαιρετίζει τη δέσμευση για τη δημοσίευση σύστασης και ανακοίνωσης σχετικά με την παιδική φτώχεια και την ευημερία των παιδιών τον Ιούνιο του 2012· υποστηρίζει το προτεινόμενο πλαίσιο της σύστασης για την παιδική φτώχεια και την παιδική ευημερία· αναγνωρίζει τη σημασία που έχει η συμμετοχή των ιδίων των παιδιών που ζουν σε συνθήκες φτώχειας και εκφράζει την ικανοποίηση της για τη συμπερίληψη της ενεργού συμμετοχής στο πλαίσιο αυτό· προτείνει η σύσταση και η ανακοίνωση να τονίσουν τη σημασία ανθρωπιστικών ενώσεων όπως η UNICEF και να δίδουν έμφαση στον ρόλο των τοπικών και περιφερειακών αρχών σε ό,τι αφορά την παροχή υπηρεσιών για την εξασφάλιση της προστασίας των παιδιών από τη φτώχεια και τις υλικές στερήσεις που τη συνοδεύουν·

8. σημειώνει ότι τα πιο ευάλωτα μέλη της κοινωνίας μας έχουν πληγεί περισσότερο από την τρέχουσα χρηματοπιστωτική κρίση, και τα στοιχεία δείχνουν ότι τα παιδιά και ιδιαίτερα οι νέοι πλήττονται σε δυσανάλογο βαθμό (4) ενώ υπενθυμίζει ότι μερικά παιδιά από ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες, όπως παιδιά οικογενειών μεταναστών ή μελών εθνοτικών ομάδων όπως οι Ρομά είναι ακόμα περισσότερο εκτεθειμένα στον κίνδυνο της περιθωριοποίησης, της

(2) Η φτώχεια στο Ηνωμένο Βασίλειο, Peter Townsend, 1979.

(3) Για τον υπολογισμό του Δείκτη Ανθρώπινης Ανάπτυξης λαμβάνεται υπόψη τόσο το ακαθάριστο κατά κεφαλήν εθνικό εισόδημα της χώρας ή της περιφέρειας όσο και τα αναμενόμενα χρόνια εκπαίδευσης, ο μέσος αριθμός ετών σχολικής φοίτησης και το προσδόκιμο ζωής κατά τη γέννηση.

(4) *How the economic and financial crisis is affecting children & young people in Europe*, EUROCHILD, 2011.

(1) *Can Higher Employment Levels Bring Lower Poverty in the EU? Regression based simulations of the Europe 2020 target*, Discussion Paper 6068, Institute for the Study of Labor (Bonn).

φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού· τονίζει ότι η παγκοσμιοποίηση και η αυξημένη συνεργασία μεταξύ των κρατών μπορεί να συνεπάγονται σημαντικά οφέλη για τη ζωή των ατόμων τα οποία όμως συχνά είναι άνισα κατανομημένα· πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες προκειμένου να μην αποκλειστεί κανείς από όλα αυτά τα οφέλη·

9. παρατηρεί ότι παρά την πολιτική έμφαση που δόθηκε στην παιδική φτώχεια κατά τα τελευταία χρόνια στην ΕΕ και τις ανάλογες πολιτικές δηλώσεις των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων δεν έχει σημειωθεί σημαντική μείωση στα επίπεδα της παιδικής φτώχειας και τονίζει ότι η πολιτική στήριξη για την αντιμετώπιση του ζητήματος πρέπει να συνοδεύεται από τους κατάλληλους πόρους, μέτρα και στόχους σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ·

10. τονίζει τη σημασία της αμειβόμενης εργασίας, αλλά παρατηρεί επίσης ότι η απασχόληση από μόνη της δεν εγγυάται την έξοδο από τη φτώχεια και ότι απαιτείται περαιτέρω δράση για την καταπολέμηση της φτώχειας μεταξύ των εργαζομένων ⁽⁵⁾·

11. τονίζει ότι όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναγνωρίσουν ότι η παιδική φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός αποτελούν βασικά εμπόδια τα οποία πρέπει να αρθούν για να εξασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» σε ό,τι αφορά το ποσοστό απασχόλησης, τις επενδύσεις στην έρευνα, την ανάπτυξη, την ενέργεια και τη βιώσιμη ανάπτυξη·

12. συμφωνεί ότι είναι απαράδεκτο τον 21ο αιώνα, σε μία από τις πλουσιότερες περιοχές του κόσμου, 20 εκατομμύρια παιδιά να ζουν ή να διατρέχουν τον κίνδυνο να ζήσουν, υπό συνθήκες φτώχειας, και ότι η φτώχεια ⁽⁶⁾ δεν συμβαδίζει απλώς με χαμηλό εισόδημα και στέρση, αλλά και με αποκλεισμό από τη δυνατότητα απόκτησης ισχύος, σεβασμού, καλής υγείας εκπαίδευσης και στέγασης, βασικής αυτοεκτίμησης και συμμετοχής σε κοινωνικές δραστηριότητες·

13. υπογραμμίζει ότι η ιδιαίτερη φύση της φτώχειας των παιδιών αναγνωρίζεται και από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ. Ο ΟΗΕ υπογραμμίζει επίσης ότι η παιδική φτώχεια δεν περιορίζεται μόνο στην έλλειψη χρημάτων. Μπορεί να γίνει κατανοητή μόνο ως στέρση διάφορων δικαιωμάτων που προβλέπονται στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού, στην οποία αναγνωρίζεται το δικαίωμα κάθε παιδιού για ένα κατάλληλο επίπεδο ζωής που να επιτρέπει τη σωματική, πνευματική, ψυχική, ηθική και κοινωνική ανάπτυξή του (άρθρο 27). Στις περισσότερες περιπτώσεις, η κατάσταση παιδικής φτώχειας προϋποθέτει παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων επιβίωσης, προστασίας, ανάπτυξης-εξέλιξης και συμμετοχής, τα οποία κατοχυρώνει η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών·

14. υπογραμμίζει ότι πολλές μελέτες δείχνουν ότι μια αποτελεσματική πολιτική αναδιανομής υπέρ των οικογενειών με παιδιά διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στον περιορισμό της παιδικής φτώχειας. Οι κοινωνικές μεταβιβάσεις μειώνουν την παιδική φτώχεια κατά τουλάχιστον 44 % στο σύνολο της ΕΕ·

Η πολιτική της ΕΕ

15. επιθυμεί να τονίσει ότι χρειάζεται να γίνουν καλύτερα κατανοητά τα πλεονεκτήματα που προσφέρει από άποψη κόστους-οφέ-

λους η επένδυση στην καταπολέμηση της φτώχειας ⁽⁷⁾ και της εκμετάλλευσης των παιδιών του κοινωνικού αποκλεισμού και των ευρύτερων κοινωνικών ανισοτήτων· σημειώνει τα οφέλη που προκύπτουν για το κοινωνικό σύνολο από την ενίσχυση της ισότητας και τη μείωση της περιθωριοποίησης, του αποκλεισμού και της φτώχειας στους κόλπους της κοινωνίας και τονίζει τα φορολογικά, τα οικονομικά και τα κοινωνικά πλεονεκτήματα της έγκαιρης επένδυσης στα παιδιά και τις οικογένειες ⁽⁸⁾·

16. υποστηρίζει τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 17ης Ιουνίου 2011 σχετικά με την καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας και την προαγωγή της ευημερίας των παιδιών, βάσει των οποίων η καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα και συμφωνεί με τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας της 15ης Φεβρουαρίου 2011, βάσει της οποίας η καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας πρέπει να τεθεί ως προτεραιότητα σε όλους τους σχετικούς τομείς·

17. συμφωνεί ότι υπάρχει ήδη σημαντικός όγκος στοιχείων για την παιδική φτώχεια στην Ευρωπαϊκή Ένωση· σημειώνει με ανησυχία ότι τα ποσοστά της παιδικής φτώχειας στα κράτη μέλη κυμαίνονται μεταξύ 11 % και 33 % και συνιστά να χρησιμοποιηθούν πόροι για την κατανόηση, τη διάδοση και την αξιοποίηση αυτών των στοιχείων και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών·

18. εκφράζει την ανησυχία της μήπως η οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση, και ο τρόπος με τον οποίο την αντιμετωπίζουν ορισμένα κράτη μέλη, οδηγήσουν σε αυξημένα επίπεδα απόλυτης φτώχειας, φτωχών εργαζομένων και ανεργίας των νέων ⁽⁹⁾·

19. υπογραμμίζει τη σημασία των πολιτικών που αποβλέπουν στη διάσπαση του κύκλου της διαγενεακής φτώχειας. Προς τούτο επιβάλλεται να υιοθετηθούν ενγάρσιες πολιτικές που να περιλαμβάνουν εκπαιδευτικά και κοινωνικά μέτρα τα οποία να μην αποσκοπούν μόνο στη διασφάλιση της απασχόλησης των γονέων, αλλά να έχουν ως άμεσο στόχο τα παιδιά·

20. ζητά να αναγνωρισθεί περισσότερο από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη ότι η φτώχεια αποτελεί κοινή ευθύνη και πρόκληση για την κοινωνία στο σύνολό της, και δεν πρέπει να θεωρείται ως στίγμα ή αποτυχία των ανθρώπων που τυχαίνει να είναι φτωχοί ή κοινωνικά αποκλεισμένοι·

21. επαναλαμβάνει την έκκληση να μεριμνήσει η Επιτροπή ώστε τα Διαρθρωτικά Ταμεία να περιλαμβάνουν ευκαιρίες για τη βελτίωση της κοινωνικής στέγασης ώστε να ενισχυθεί ο ρόλος της στις πολιτικές κοινωνικής ένταξης, και να επιβεβαιώσει ότι οι δημόσιες λειτουργίες των υπηρεσιών κοινωνικής στέγασης πρέπει να καθορίζονται σε επίπεδο κράτους μέλους·

22. συμφωνεί ότι για τη μείωση και την πρόληψη της φτώχειας απαιτείται μια συνολική και ολοκληρωμένη προσέγγιση, που θα λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των διαφόρων ομάδων, καθώς και τις ιδιαίτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν·

⁽⁵⁾ Πρβλ. π.χ., *A Living Wage for Newcastle*, <http://www.newcastle.gov.uk/news-story/a-living-wage-newcastle>.

⁽⁶⁾ *Poverty: the facts, 5th Edition*, Flaherty, J, Veit-Wilson, J and Dornan, P, *Child Poverty Action Group*, 2004

⁽⁷⁾ *Estimating the cost of child poverty*, Hirsch, D., *Joseph Rowntree Foundation*, 2008.

⁽⁸⁾ Πρβλ. π.χ., *Early Intervention: Smart Investment, Massive Savings*, Cabinet Office (UK), 2011

⁽⁹⁾ *How the economic and financial crisis is affecting children & young people in Europe*, EUROCHILD, 2011

Επάρκεια πόρων

23. υποστηρίζει την άποψη ότι η εισοδηματική φτώχεια είναι ένα από τα πιο ορατά σημεία της κοινωνικής στέρησης που πλήττει τα παιδιά με διαφορετικούς τρόπους από ό,τι τους ενήλικες ⁽¹⁰⁾ δεν αποτελεί ωστόσο παρά έναν μόνον από τους πολλούς συντελεστές της παιδικής φτώχειας που πρέπει να αντιμετωπιστούν· συμφωνεί ότι δεν γίνονται αντιληπτά τα ελάχιστα πρότυπα που απαιτούνται για την προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών· παροτρύνει την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να εξετάσουν τις δυνατότητες που υπάρχουν για να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα σε βασικούς τομείς όπως η στήριξη του εισοδήματος, η πρόσβαση στις υπηρεσίες και η συμμετοχή των παιδιών·

24. επισημαίνει ότι οι χώρες με τις υψηλότερες δαπάνες για κοινωνικές παροχές τείνουν να έχουν χαμηλότερα ποσοστά παιδικής φτώχειας· συμφωνεί ότι τα κράτη μέλη πρέπει να εξετάσουν, όπου είναι απαραίτητο, αν μπορούν να βελτιώσουν τις παροχές για τα παιδιά ως έκφραση αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών, η οποία αναγνωρίζει την εγγενή αξία της παιδικής ηλικίας και αποτελεί επένδυση στο μέλλον της Ευρώπης·

25. επιδοκιμάζει την πρόταση για την ανάπτυξη ενός πλαισίου που να εγγυάται επαρκές συνολικό ελάχιστο εισόδημα για όλα τα παιδιά, λαμβάνοντας υπόψη το συνολικό εισόδημα του νοικοκυριού, δηλαδή των γονέων και των παιδιών·

26. τονίζει ότι έχει σημασία να υιοθετηθούν προληπτικές δημόσιες πολιτικές, που θα επενδύουν σε λογικά μέτρα για την ευημερία του παιδιού και θα υποστηρίζουν την ανατροφή αυτόνομων ατόμων, ικανών να ενσωματωθούν στην κοινωνία και στην αγορά εργασίας, αντί να εστιάζονται οι προσπάθειες στις συνέπειες του κοινωνικού αποκλεισμού και της φτώχειας των παιδιών·

27. επαναλαμβάνει τη σημασία που έχει η διάθεση πόρων, άλλων από τις μεταβιβάσεις· η συμμετοχή των γονέων στην αγορά εργασίας μπορεί να συμβάλει στην έξοδο των παιδιών από τη φτώχεια μόνο αν οι μισθοί επαρκούν για να γίνει αυτό και η συμμετοχή είναι συμβατή με τα διάφορα καθίστώτα εργασίας των γονέων· καλεί τα κράτη μέλη να χαιρέτισουν την πρόταση να προστεθεί σύσταση για τη θέσπιση νομοθεσίας περί επαρκούς εισοδήματος και την εξασφάλιση «αξιοπρεπούς» εργασίας ⁽¹¹⁾ και προτείνει να συμπεριληφθεί στη σύσταση αυτή η νομοθεσία για την προστασία της απασχόλησης. Τονίζει, ωστόσο, ότι μερικοί άνθρωποι δεν είναι διαθέσιμοι στην αγορά εργασίας και δεν είναι σε θέση να εργαστούν, πράγμα που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την πραγματοποίηση μεταβιβάσεων·

28. αναγνωρίζει ότι το επίδομα τέκνου είναι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος για την στήριξη του εισοδήματος των οικογενειών με τέκνα και ότι τα επιδόματα αυτά θα πρέπει να συνοδεύονται από ειδικά επιδόματα για όσους έχουν την μεγαλύτερη ανάγκη ⁽¹²⁾·

29. ζητά περισσότερες διευκρινίσεις για την έννοια «επάρκεια» και παροτρύνει τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να συμφωνήσουν πρότυπα σε επίπεδο ΕΕ ή να δημιουργήσουν μια κοινή μεθοδολογία για τον προσδιορισμό του κόστους ενός παιδιού και για τον καθορισμό της επάρκειας πόρων για την πρόληψη και την αντιμετώπιση

⁽¹⁰⁾ Child poverty – family poverty: Are they one and the same?, EURO-CHILD Policy Position, 2011

⁽¹¹⁾ Πρβλ. π.χ., *The low-pay, no-pay cycle: understanding recurrent poverty*, Shildrick, T et al, *Joseph Rowntree Foundation*, 2010.

⁽¹²⁾ Πρβλ., π. χ., *Child benefits in the European Union*, J. Bradshaw, *Poverty* (139), CPAG, 2011

της παιδικής φτώχειας· προτείνει κάθε ορισμός να συνεκτιμά τα ακόλουθα στοιχεία: επάρκεια για ποιον, για πόσο χρονικό διάστημα και για ποιο πράγμα, και ποιος ισχυρίζεται τα περί επάρκειας ⁽¹³⁾

30. υποστηρίζει σθεναρά την άποψη ότι τα κράτη μέλη πρέπει να παροτρυνθούν να επιδεικνύουν μεγάλη προσοχή όταν αυξάνουν τις προϋποθέσεις και εφαρμόζουν κυρώσεις στο πλαίσιο του συστήματος παροχών, έτσι ώστε να μην τιμωρηθούν τα παιδιά και αφεθούν χωρίς τους απαραίτητους πόρους· υπογραμμίζει ότι η προσέγγιση αυτή συχνά επαυξάνει τον στιγματισμό των οικογενειών και των παιδιών που ζουν σε συνθήκες φτώχειας και την αντίληψη ότι η φτώχεια τους οφείλεται σε προσωπικές αδυναμίες ή ελλείψεις· παρατηρεί ότι η οικονομική κρίση έχει οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της ανεργίας, σε στασιμότητα των εισοδημάτων των νοικοκυριών και σε αύξηση του κόστους διαβίωσης σε πολλά κράτη μέλη· υπογραμμίζει τον σημαντικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι υπηρεσίες παροχής συμβουλών για τη μεγιστοποίηση του εισοδήματος των νοικοκυριών και τονίζει ότι σε ορισμένα κράτη μέλη οι υπηρεσίες αυτές μπορεί να αντιμετωπίζουν κίνδυνο εξαφάνισης·

31. συμφωνεί ότι η καλή ισορροπία μεταξύ επαγγελματικού και ιδιωτικού βίου για τους γονείς είναι κρίσιμη για την ευημερία των παιδιών και της κοινωνίας, καθώς τόσο η εισοδηματική φτώχεια όσο και η «έλλειψη χρόνου» μπορεί να βλάψουν την ανάπτυξη των παιδιών· συμφωνεί ότι η επισφαλής απασχόληση, οι ακοινωνήτες ώρες εργασίας και οι χαμηλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας για τους γονείς μπορεί να έχουν καταστροφικές συνέπειες για τη ζωή των ενηλίκων και την ανάπτυξη των παιδιών ⁽¹⁴⁾·

Πρόσβαση σε υπηρεσίες

32. χαιρετίζει την έμφαση που δίδεται προκειμένου να διασφαλιστεί ότι όλα τα παιδιά θα έχουν πρόσβαση σε καλής ποιότητας υπηρεσίες σε ένα κρίσιμο στάδιο της ανάπτυξής τους, και σημειώνει ότι η υγεία, η στήριξη της οικογένειας και της ανατροφής των παιδιών, η εκπαίδευση, η στέγαση και η προστασία αποτελούν βασικές υπηρεσίες που συνήθως παρέχονται από τις αυτοδιοικητικές αρχές·

33. αναγνωρίζει τη σημασία της προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας των παιδιών, καθώς και της ποιότητας των υπηρεσιών για την προσχολική ηλικία· τονίζει ότι η αποτελεσματική και έγκαιρη παρέμβαση (και ιδίως στις κρίσιμες στιγμές ⁽¹⁵⁾) μπορεί να έχει ιδιαίτερα ευεργετικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη του παιδιού· σημειώνει ότι ορισμένες τοπικές και περιφερειακές υπηρεσίες, όπως οι παιδικοί σταθμοί, τα σχολεία, οι βιβλιοθήκες και οι δραστηριότητες μετά το σχολείο έχουν ζωτική σημασία για τη βελτίωση της ευημερίας των παιδιών, αλλά, σε πολλά κράτη μέλη, απειλείται λόγω των προγραμμάτων λιτότητας ⁽¹⁶⁾·

⁽¹³⁾ "What do we mean by 'adequate' benefits?" J Veit-Wilson, Chapter 14 in J Strelitz and R Lister [eds], *Why Money Matters. Family income, poverty and children's lives*. Save the Children, London, σ.σ. 125-132.

⁽¹⁴⁾ Πρβλ. π.χ. *Precarious work: risk, choice and poverty traps*, R. MacDonald, in *Handbook of Youth and Young Adulthood: New perspectives and agendas*, A. Furlong, 2009

⁽¹⁵⁾ *Understanding youth exclusion: critical moments, social networks and social capital*, Shildrick, T.A. & MacDonald, R., *Youth & Policy*, 2008

⁽¹⁶⁾ *Understanding youth exclusion: critical moments, social networks and social capital*, Shildrick, T.A. & MacDonald, R., *Youth & Policy*, 2008

34. χαιρετίζει την πρόταση να ενισχυθεί ο ρόλος της εκπαίδευσης στην πρόληψη και τη διάσπαση του κύκλου της φτώχειας με την άρση όλων των οικονομικών εμποδίων στην εκπαίδευση, την εξασφάλιση ίσων ευκαιριών, και την παροχή της αναγκαίας πρόσδετης υποστήριξης για την αντιστάθμιση ενδεχόμενων μειονεκτημάτων· αναγνωρίζει τη σημασία της ίσης πρόσβασης σε εκπαιδευτικές διευκολύνσεις οι οποίες παρέχονται πάντοτε από τις αυτοδιοικητικές αρχές, όπως τα δωρεάν γεύματα στο σχολείο, η παροχή δωρεάν βιβλίων και εκπαιδευτικού υλικού, η παροχή οικονομικής στήριξης για τη συμμετοχή σε σχολικές εκδρομές και πολιτιστικές δραστηριότητες για παιδιά οικογενειών χαμηλού εισοδήματος και οικογενειών που κινδυνεύουν να οδηγηθούν στη φτώχεια·

35. υπογραμμίζει τον ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι υπηρεσίες φύλαξης των παιδιών στην αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας. Παρέχουν στα ίδια τα παιδιά τη δυνατότητα να συμμετάσχουν και να ωφεληθούν από την αλληλεπίδρασή τους με τα άλλα παιδιά και το προσωπικό. Κατ' αυτόν τον τρόπο μπορεί να βελτιωθεί η γνωστική, η γλωσσική, η συναισθηματική και η κοινωνική τους ανάπτυξη, με αποτελέσματα που φαίνεται να είναι μακροπρόθεσμα·

36. υπογραμμίζει τις καταστροφικές συνέπειες που μπορεί να έχει η φτώχεια στην υγεία των παιδιών⁽¹⁷⁾. Ορμώμενη από την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις ανισότητες στον χώρο της υγείας, εκφράζει την ανησυχία μήπως το ενδιαφέρον για την πρόσβαση των παιδιών στην υγεία είναι περιορισμένο και συμβαδίζει με τη γενικότερη έλλειψη ευαισθητοποίησης και την ανεπάρκεια των πολιτικών προτεραιοτήτων και δεσμεύσεων για την αντιμετώπιση του προβλήματος των ανισοτήτων στον χώρο της υγείας· προτείνει όπως στη σύσταση και στην ανακοίνωση τονίζεται η σημασία της βελτίωσης της υγείας των παιδιών, συμπεριλαμβανομένης και της ψυχικής υγείας· συμφωνεί ότι τα παιδιά θα πρέπει να αποτελούν ειδικά τον στόχο ευρύτερων προσπαθειών για τη μείωση των ανισοτήτων στην υγεία και ότι θα πρέπει να εξασφαλίζεται η καθολική πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη των φτωχών και των κοινωνικά αποκλεισμένων, περιλαμβανομένων και όλων των παιδιών·

37. συμμερίζεται την ανησυχία ότι τα περιβαλλοντικά θέματα, όπως η ρύπανση, το κυκλοφοριακό, η ρύπανση του εδάφους και η ακαταλληλότητα του πόσιμου νερού, συχνά πλήττουν δυσανάλογα τα παιδιά που ζουν σε συνθήκες φτώχειας· επικροτεί την πρόταση να καταβληθεί κάθε προσπάθεια για να αποφευχθεί η "γκετοποίηση" των παιδιών που βιώνουν τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό και να προωθηθεί ένα κοινωνικό μίγμα στον χώρο της στέγασης· επιδοκιμάζει την πρόταση για συμπερίληψη των παιδιών, των οικογενειών τους και των κοινοτήτων τους στον σχεδιασμό· προτείνει να ληφθεί υπόψη στη σύσταση η θέσπιση ελάχιστων προτύπων για τη στέγαση των παιδιών, δεδομένης της πρωταρχικής σημασίας των δικαιωμάτων του παιδιού·

38. συμφωνεί ότι τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα παιδιά δεν θα απομακρύνονται από τις οικογένειές τους επειδή οι οικογένειες δεν διαθέτουν πόρους για να τα φροντίσουν και αναγνωρίζει ότι η εξασφάλιση επαρκών πόρων θα διασφαλίσει ότι τούτο δεν θα συμβεί· εφιστά την προσοχή στο ότι δεν πρέπει να επαυξάνεται ο στιγματισμός της φτώχειας που συνδέεται πολύ στενά με τη φτώχεια και την οικογενειακή κακοποίηση, και υπογραμμίζει τον σημαντικό ρόλο των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην προστασία των παιδιών·

Ενεργός συμμετοχή των παιδιών και των νέων

39. υποστηρίζει ένθερμα την έμφαση που δίδεται στην προτεινόμενη σύσταση στην ενεργό συμμετοχή των παιδιών και των νέων· αναγνωρίζει ότι υπάρχουν εμποδία στη συμμετοχή όλων των παιδιών και ότι τα εμποδία αυτά πολλαπλασιάζονται στην περίπτωση παιδιών που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση και ότι οι παραδοσιακές προσεγγίσεις της διαβούλευσης μπορεί να μην είναι κατάλληλες για την επίτευξη αυτού του στόχου· θα πρέπει όμως να ενθαρρυνθεί μια συμμετοχική προσέγγιση στις οικογένειες, τις κοινότητες, τις ΜΚΟ και στον ιδιωτικό τομέα, προκειμένου να ενισχυθεί το ενδιαφέρον του κοινωνικού συνόλου·

40. προτείνει την άποψη ότι η συμμετοχή των παιδιών πρέπει να περιλαμβάνει ευκαιρίες να συνεισφέρουν και να ασκούν επιρροή στις αποφάσεις που επηρεάζουν τη ζωή τους, τη συμμετοχή σε αθλητικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες για τη βελτίωση της υγείας, την κοινωνική ζωή και την προσωπική ανάπτυξη και συμμετοχή σε πολιτιστικές ευκαιρίες για την καλλιέργεια δεξιοτήτων, την ευαισθητοποίηση για τους διάφορους πολιτισμούς και την πολιτιστική πολυμορφία με σκοπό την οικοδόμηση μιας πιο περιεκτικής κοινωνίας με λιγότερες διακρίσεις·

41. καλεί τα κράτη μέλη, καθώς και τις αυτοδιοικητικές αρχές να συμβάλουν ώστε να εξασφαλιστεί ότι τα παιδιά και οι νέοι διαθέτουν το κατάλληλο περιβάλλον για μάθηση, ανάπτυξη και ψυχαγωγία, σε συνδυασμό με ένα ευρύ φάσμα δυνατοτήτων, το οποίο αποτελεί προϋπόθεση για την ενεργό συμμετοχή τους·

42. συμφωνεί ότι ένα εμπόδιο στην αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας είναι η έλλειψη κοινωνικής και πολιτικής επίγνωσης του θέματος και των επιπτώσεων που έχει στα παιδιά και τις οικογένειές τους καθώς και στην ευρύτερη κοινωνία· εκφράζει ανησυχίες μήπως η κατάσταση επιδεινώνεται από την περιορισμένη και σε ορισμένες περιπτώσεις αρνητική κάλυψη της φτώχειας από τα ΜΜΕ, την περιορισμένη συνειδητοποίηση ή ανεπαρκή υποστήριξη των δικαιωμάτων του παιδιού και από την έλλειψη μακροπρόθεσμου οράματος και από τις ανησυχίες για βραχυπρόθεσμα εκλογικά οφέλη (οι ανήλικοι δεν ψηφίζουν)· σημειώνει ότι σε πολλές χώρες δεν συνηθίζεται στην πολιτική ζωή να δίδεται προσοχή στα παιδιά ή να θεωρούνται τα παιδιά ως πρόσωπα·

43. υπογραμμίζει το έργο που υλοποιείται από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα παιδιά περιλαμβάνονται στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων για θέματα που επηρεάζουν τη ζωή τους, αν και μένουν ακόμα να γίνουν πολλά για να εξασφαλιστεί το δικαίωμα να ακούγεται η γνώμη των παιδιών σχετικά με τα θέματα που τα αφορούν σύμφωνα με το άρθρο 12 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού·

Συστάσεις

44. συνιστά τον ορισμό συγκεκριμένου στόχου για την παιδική φτώχεια ως προτεραιότητα της εμβληματικής πρωτοβουλίας *Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού* και την υιοθέτηση μιας συνολικής στρατηγικής για την καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, που περιλαμβάνει το εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο της στρατηγικής Ευρώπη 2020, καθώς και τη δημιουργία ενός πλαισίου παρακολούθησης που θα βασίζεται σε αξιόπιστους δείκτες, σε διασύνδεση και με τον υφιστάμενο μηχανισμό αναφοράς της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (UNCRC)·

⁽¹⁷⁾ Πρβλ., *Health Consequences of Poverty for Children*, Spencer, N., *End Child Poverty*, 2008

45. επαναλαμβάνει την ανάγκη να πραγματοποιείται ειδική αναφορά για την παιδική φτώχεια από τα κράτη μέλη και προτείνει - μετά την ανάπτυξη διαγνωστικών εργαλείων για την εκτίμηση της σοβαρότητας του κινδύνου και των καταστάσεων απόγνωσης, τα οποία συνιστάται να χρησιμοποιούνται από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές - να συμπεριληφθεί στις υποχρεώσεις υποβολής αναφορών των κρατών μελών στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» τονίζει ότι πολλοί από τους ερωτηθέντες στα πλαίσια της Ταχείας Έρευνας που διεξήγαγε η ΕτΠ στις 19 Απριλίου 2011 έκριναν τον ενδεχόμενο καθορισμό υποχρεωτικών προτεραιοτήτων στα μελλοντικά περιφερειακά προγράμματα ως θετική εξέλιξη που θα μπορούσε να ενισχύσει την πτυχή «φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός» σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

46. συνιστά για την κατανομή των πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων να λαμβάνεται υπόψη η σημασία των έργων και των υπηρεσιών που καταπολεμούν τη φτώχεια και προωθούν την ευημερία των παιδιών και των οικογενειών τους, ιδίως όταν πρόκειται για ανηλίκους ή νέους οι οποίοι υποφέρουν από σωματικές ή ψυχικές ανωμαλίες, εκμετάλλευση, κατάχρηση ουσιών, μετανάστευση, εγκληματικότητα και άλλους παράγοντες που εντείνουν την ευάλωτη

θέση τους, που βελτιώνουν τη συμμετοχή των παιδιών και των οικογενειών τους και συμβάλλουν στην καταπολέμηση των αρνητικών αντιλήψεων και του στιγματισμού της φτώχειας.

47. τονίζει ότι οι αυτοδιοικητικές αρχές πρέπει να συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση των αποφάσεων και των πολιτικών σχετικά με την υποστήριξη των οικογενειών, την παροχή υπηρεσιών και την ενεργό συμμετοχή των παιδιών και των νέων, καθώς αποτελούν το κρίσιμο πεδίο εφαρμογής των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών στο τοπικό επίπεδο.

48. προτείνει, στα πλαίσια της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών, να αναπτύξει και να διεξάγει η Επιτροπή συνεχή διάλογο με την Επιτροπή των Περιφερειών και διαθέσει πόρους που θα επιτρέψουν στην ΕτΠ να δημοσιεύει, σε συνεργασία με οργανισμούς όπως το Eurocities και το Eurochild, εκθέσεις που να παρουσιάζουν προγράμματα για την καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας τα οποία εφαρμόστηκαν επιτυχώς από τις αυτοδιοικητικές αρχές των κρατών μελών.

Βρυξέλλες, 15 Φεβρουαρίου 2012

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Οδηγία για τον περιβαλλοντικό θόρυβο: οδικός χάρτης»

(2012/C 113/08)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- επικροτεί τα πραγματικά οφέλη της οδηγίας, όπως η κατάρτιση χαρτών θορύβου, η θέσπιση κοινών δεικτών, η αξιολόγηση της έκθεσης του πληθυσμού της ΕΕ στο θόρυβο και ο ορισμός αρμόδιων αρχών για την κατάρτιση σχεδίων δράσης·
- παρατηρεί ότι η ηχητική ρύπανση αποτελεί πρωτίτως πρόβλημα τοπικό, ουσιαστικώς όμως απαιτεί ευρωπαϊκή λύση· ζητά συνεπώς από την ΕΕ να προβεί στη χάραξη μιας φιλόδοξης πολιτικής για τις εκπομπές θορύβου, που να έχει τη μορφή ευρωπαϊκών μέτρων για την αντιμετώπιση του προβλήματος στην πηγή·
- συνιστά στην Επιτροπή, μετά από ενδελεχή ανάλυση του αντίστοιχου αντικτύπου στις τοπικές και περιφερειακές αρχές, τη θέσπιση τιμών ενεργοποίησης και τιμών στόχων, βάσει των συστάσεων της ΠΟΥ για την υγεία·
- τονίζει ότι είναι απαραίτητο τα κανονιστικά μέσα ρύθμισης των υλικών που σχετίζονται με τις πηγές θορύβου να συνδέονται μεταξύ τους και να αλληλοσυμπληρώνονται, ιδιαίτερα αυτά που αφορούν τα οχήματα (ιδίως τα αυτοκίνητα και τα φορτηγά), τις οδούς, τους σιδηροδρόμους και τα αεροδρόμια, να καλυφθούν δε τα νομοθετικά κενά, μέσω της θέσπισης ενός πρωταρχικού νομικού πλαισίου·
- υπογραμμίζει τη σημασία της παροχής χρηματοδοτικής στήριξης και τεχνικής καθοδήγησης στις περιφερειακές και τοπικές αρχές, καθώς και της λήψης συμπληρωματικών εθνικών και ευρωπαϊκών μέτρων, για την εφαρμογή της πολιτικής της ΕΕ σχετικά με την ηχητική ρύπανση·
- ζητά την ενσωμάτωση των πτυχών που σχετίζονται με το θόρυβο και την ηχορύπανση σε όλες τις σχετικές πολιτικές διαδικασίες και πρωτοβουλίες, ειδικότερα δε στο μελλοντικό Έβδομο πρόγραμμα δράσης της ΕΕ για το περιβάλλον, στο Δεύτερο σχέδιο δράσης της ΕΕ για το περιβάλλον και την υγεία, καθώς και στις πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη αειφόρων μεταφορών που ενδεχομένως θα ληφθούν στο πλαίσιο των προγραμμάτων περιφερειακής ανάπτυξης και των πολιτικών χωροταξίας της ΕΕ·
- συνιστά στην Επιτροπή τη διεύρυνση της έννοιας της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης ώστε να καλύπτει και άλλα πεδία, όπως ο θόρυβος· στη συγκεκριμένη περίπτωση, σημείο αναφοράς θα πρέπει να είναι το Σύμφωνο των Δημάρχων·

Εισηγητής	ο κ. José MACÁRIO CORREIA (PT/EPP), Δήμαρχος του Faro
Έγγραφο αναφοράς	Έκθεση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας για τον περιβαλλοντικό θόρυβο σύμφωνα με το άρθρο 11 της οδηγίας 2002/49/ΕΚ
	COM(2011) 321 final

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

A. Γενικές παρατηρήσεις

1. τονίζει τη σημασία, αφενός, της καταπολέμησης της ηχητικής ρύπανσης και, αφετέρου, της περαιτέρω ανάπτυξης της ευρωπαϊκής πολιτικής για το θόρυβο, η οποία υιοθετήθηκε στις 25 Ιουνίου 2002 ως οδηγία 2002/49/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, γνωστή ως «οδηγία για τον περιβαλλοντικό θόρυβο»·

2. επικροτεί τα πραγματικά οφέλη της οδηγίας, όπως η κατάρτιση χαρτών θορύβου, η θέσπιση κοινών δεικτών, η αξιολόγηση της έκθεσης του πληθυσμού της ΕΕ στο θόρυβο και ο ορισμός αρμόδιων αρχών για την κατάρτιση σχεδίων δράσης·

3. χαιρετίζει την Έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας ως καλό σημείο εκκίνησης για την απαραίτητη αναθεώρηση της οδηγίας για τον περιβαλλοντικό θόρυβο·

4. εκφράζει τη λύπη της για την αδυναμία ορισμένων κρατών μελών να καταρτίσουν εμπρόθεσμα χάρτες θορύβου, καθώς και για την αποτυχία θέσπισης, στην περίπτωση της Μάλτας, διαδικασίας για τις παραβάσεις·

5. εκφράζει την απογοήτευσή της για το γεγονός ότι, τόσο η οδηγία όσο και η έκθεση για την εφαρμογή της, δεν αναφέρονται ρητά στις τοπικές και περιφερειακές αρχές και υπογραμμίζει τον καθοριστικό ρόλο που αυτές διαδραματίζουν στην καταπολέμηση του υπερβολικού θορύβου· για το λόγο αυτό, εκφράζει την επιθυμία της να συμμετάσχει πλήρως στην ανάπτυξη των μελλοντικών πολιτικών·

6. παρατηρεί ότι η ηχητική ρύπανση αποτελεί πρωτίστως πρόβλημα τοπικό, ουσιαστικώς όμως απαιτεί ευρωπαϊκή λύση· ζητά συνεπώς από την ΕΕ να προβεί στη χάραξη μιας φιλόδοξης πολιτικής για τις εκπομπές θορύβου, που να έχει τη μορφή ευρωπαϊκών μέτρων για την αντιμετώπιση του προβλήματος στην πηγή·

7. εμμένει στην ανάγκη καθορισμού στόχων για την μείωση του θορύβου στις δομημένες περιοχές, τα δημόσια πάρκα ή τους λιπούς ήσυχους χώρους των πολεοδομικών συγκροτημάτων, στις ζώνες ηρεμίας στην ύπαιθρο, κοντά σε σχολεία και νοσοκομεία, καθώς και σε άλλα κτήρια και ζώνες με ευαισθησία στο θόρυβο·

8. επισημαίνει ότι η Επιτροπή κατά την απαρίθμηση των επιπτώσεων του θορύβου στην υγεία παραλείπει να αναφέρει με σαφήνεια μία από τις πιο κοινές επιπτώσεις της έκθεσης στον θόρυβο που είναι οι εμβοές και η υπερακουσία (ακραία ευαισθησία στο θόρυβο), οι οποίες συχνά οφείλονται σε πώση της ικανότητας ακοής λόγω έκθεσης σε υψηλά επίπεδα θορύβου. Τουλάχιστον το 10 % του πληθυσμού πάσχει από εμβοές και / ή υπερακουσία· το φαινόμενο αυτό αυξάνεται στην περίπτωση των νέων και οφείλεται στα υψηλά

επίπεδα θορύβου. Συνεπώς έχει τεράστια σημασία να παρέχονται στο ευρύ κοινό πληροφορίες σχετικά με τα προβλήματα υγείας που οφείλονται στην έκθεσή του στο θόρυβο·

9. επισημαίνει ότι στον κατάλογο που περιλαμβάνει τις παλαιότερες και τις μελλοντικές πρωτοβουλίες της ΕΕ στον τομέα, ουδώς αναφέρονται δράσεις για τη μείωση των υψηλών επιπέδων θορύβου σε ορισμένους δημόσιους χώρους, όπως οι ντισκοτέκ·

10. τονίζει την ανάγκη να ληφθούν υπόψη τα πρόσφατα στοιχεία της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (ΠΟΥ) όσον αφορά τις τιμές και ζώνες θορύβου που εφαρμόζονται στους χάρτες θορύβου, σύμφωνα με τα οποία η ενδεικτική τιμή για το επίπεδο θορύβου κατά τις νυχτερινές ώρες (δείκτης L_{NIGHT}) πρέπει να μειωθεί στο 40 dB, ενώ πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη η ποσοτική αποτύπωση του κοινωνικού κόστους του θορύβου των οδικών, σιδηροδρομικών και αεροπορικών μεταφορών· ζητεί με επιμονή να ληφθούν υπόψη τα νεότερα στοιχεία της ΠΟΥ και στις καμπύλες έκθεσης-κόστους, βάσει των οποίων υπολογίζεται το κοινωνικό κόστος του κυκλοφοριακού θορύβου·

11. ζητά την ενσωμάτωση των πτυχών που σχετίζονται με το θόρυβο και την ηχορύπανση σε όλες τις σχετικές πολιτικές διαδικασίες και πρωτοβουλίες, ειδικότερα δε στο μελλοντικό Έβδομο πρόγραμμα δράσης της ΕΕ για το περιβάλλον, στο Δεύτερο σχέδιο δράσης της ΕΕ για το περιβάλλον και την υγεία, καθώς και στις πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη αειφόρων μεταφορών που ενδεχομένως θα ληφθούν στο πλαίσιο των προγραμμάτων περιφερειακής ανάπτυξης και των πολιτικών χωροταξίας της ΕΕ·

B. Καταπολέμηση του θορύβου στην πηγή του

12. τονίζει ότι είναι απαραίτητο τα κανονιστικά μέσα ρύθμισης των υλικών που σχετίζονται με τις πηγές θορύβου να συνδέονται μεταξύ τους και να αλληλοσυμπληρώνονται, ιδιαίτερα αυτά που αφορούν τα οχήματα (ιδίως τα αυτοκίνητα και τα φορτηγά), τις οδούς, τους σιδηροδρόμους και τα αεροδρόμια, να καλυφθούν δε τα νομοθετικά κενά, μέσω της θέσπισης ενός πρωταρχικού νομικού πλαισίου·

13. αναγνωρίζει την επιτακτική ανάγκη κάλυψης ορισμένων ελλείψεων της εν λόγω οδηγίας και θεωρεί αναγκαία και σκόπιμη την ανάπτυξη συγκριτικών μεθόδων για τη μέτρηση του θορύβου, τη χρήση των δικτύων μέτρησης και παρατήρησης του θορύβου, καθώς και των κριτηρίων τυποποίησης, των τιμών ενεργοποίησης και των τιμών στόχων, των μεθόδων υποβολής εκθέσεων και αξιολογήσεων και της εφαρμογής των σχετικών μέτρων·

14. επισημαίνει την ανάγκη καταπολέμησης του θορύβου στη πηγή του και βελτίωσης της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας της πρόληψής του, μέσω της αξιοποίησης της προόδου της τεχνολογίας και της τήρησης των ορίων ηχητικών εκπομπών που έχουν τεθεί για τον έλεγχο της ηχορύπανσης, αντί μέσω του περιορισμού των επιπτώσεών του·

15. τονίζει τα πλεονεκτήματα της μείωσης του κυκλοφοριακού θορύβου στην πηγή, δεδομένου ότι με τον τρόπο αυτό μειώνονται οι δαπάνες των τοπικών αρχών και των αρχών διαχείρισης των αυτοκινητοδρόμων, ιδιαίτερα αυτές που συνδέονται με την κατασκευή ηχητικών φραγμάτων και συστημάτων ηχομόνωσης·

16. υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να ενσωματωθεί ο περιορισμός της ηχορύπανσης στις χωροταξικές και πολεοδομικές πολιτικές, ιδίως για να περιοριστεί στην πηγή ο θόρυβος που οφείλεται στις οδικές μεταφορές και σε δραστηριότητες σε γειτονίες·

17. εξαιρεί τη σημασία της ένταξης της μείωσης του θορύβου στους στόχους ενός ανταγωνιστικού και ενεργειακά αποτελεσματικού συστήματος μεταφορών, όπως αυτοί ορίζονται από την Επιτροπή στη Λευκή βίβλο με τίτλο «Χάρτης πορείας για έναν Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών – Για ένα ανταγωνιστικό και ενεργειακά αποδοτικό σύστημα μεταφορών», καθώς και της εφαρμογής και αξιολόγησης ορισμένων μέτρων σχετικών με τη βιωσιμότητα, την ενεργειακή απόδοση και την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα. Η ΕΤΠ προτείνει, μάλιστα, την κατάρτιση ενός προγράμματος δράσης που θα περιλαμβάνει συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, μέτρα και προθεσμίες αξιολόγησης, με σκοπό την διασφάλιση της εφαρμογής της Λευκής Βίβλου·

18. φρονεί ότι μία φιλόδοξη πολιτική της ΕΕ σχετικά με τις εκπομπές θορύβου θα πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής μέτρα:

- για τα νέα οχήματα: θέσπιση προτύπων εκπομπών θορύβου για όλους τους τύπους οχημάτων και μηχανημάτων (χερσαίων και υπογείων, θαλάσσιων ή υποβρυχίων, εναέριων, κλπ),
- για τα εν κυκλοφορία οχήματα: λήψη μέτρων για την αντικατάσταση των παλαιότερων οχημάτων και μηχανημάτων με άλλα, λιγότερο θορυβώδη, και για την προσθήκη στα κυλιόμενα σε σιδηροτροχιές οχήματα τεχνολογικού εξοπλισμού μείωσης του θορύβου,
- μεταρρύθμιση των μεθόδων που χρησιμοποιούνται για τις δοκιμές: η ΕΤΠ συνιστά την πρόβλεψη νέων διαδικασιών για τον έλεγχο των εκπομπών θορύβου των οχημάτων και μηχανημάτων σε πραγματικές συνθήκες,
- ανάπτυξη και βελτίωση των ελαστικών χαμηλού θορύβου·

19. ζητά ο τομέας των μεταφορών να υιοθετηθεί στόχος μείωσης της ηχορύπανσης, ενδεχομένως με τη χρήση μέσω της αγοράς, όπως τα τέλη πρόσβασης ή χρήσης (οδικού, σιδηροδρομικού, θαλάσσιου ή εναέριου) δικτύου, προκειμένου όσοι ρυπαίνουν να επωμίζονται το κόστος της ηχορύπανσης που προκαλούν·

20. συνιστά την χάραξη συντονισμένης στρατηγικής και τον καθορισμό πιο φιλόδοξων στόχων για τη μείωση του θορύβου κατά την αναθεώρηση της οδηγίας 70/157/ΕΟΚ σχετικά με το θόρυβο των οχημάτων με κινητήρα, της οδηγίας 2001/43/ΕΚ σχετικά με το θόρυβο των ελαστικών, καθώς και των προτάσεων σχετικά με το θόρυβο των οχημάτων κλάσης L που υπάγονται στην οδηγία 97/24/ΕΚ. Επίσης, ζητά να ληφθούν μέτρα για να εξασφαλισθεί, κατ' αρχήν, ότι οι περιοικοί των αεροδρομίων δεν θα εκτίθενται σε θόρυβο τη νύχτα επί τουλάχιστον 7 συναπτες ώρες·

21. χαιρετίζει τις πρόσφατες εξελίξεις στον τομέα του συστήματος σήμανσης των ελαστικών, το οποίο παρέχει πλέον στους καταναλωτές, τους φορείς μεταφορών και τις δημόσιες αρχές τη δυνα-

τότητα να επιλέγουν τα προϊόντα με τις καλύτερες επιδόσεις εκπομπής θορύβου. Προτείνει, σχετικά, οι σημάνσεις να επιτρέπουν στους καταναλωτές να συγκρίνουν τις επιδόσεις εκπομπής θορύβου κάθε ελαστικού με τα χαρακτηριστικά του που αφορούν την κατανάλωση καυσίμων. Προτείνει, επίσης, οι σημάνσεις αυτές να συνδεθούν με σαφείς ευρωπαϊκές προδιαγραφές οχημάτων ικανών, σε συνδυασμό με τη χρήση των κατάλληλων τεχνολογιών οδοστρώματος, να περιορίζουν τον οδικό θόρυβο στο μισό (10 dB): υπενθυμίζει, ωστόσο, τις ιδιαίτερες περιπτώσεις που ισχύουν στα βόρεια κράτη μέλη όπου, το χειμώνα ή σε άλλες ακραίες καιρικές συνθήκες, πιθανόν να χρειάζεται η χρήση ορισμένων τύπων ελαστικών, π.χ. με ή χωρίς καρφιά, κατασκευασμένων ακριβώς για την ασφαλή αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών·

22. κατά την ανάπτυξη υλικών επίστρωσης που μπορούν να μειώσουν τον θόρυβο είναι αναγκαίο να λαμβάνονται υπόψη οι τοπικές κλιματικές και καιρικές συνθήκες, καθώς και οι δυνατότητες βελτίωσης της αντοχής της ίδιας της επίστρωσης σε αντιοιδηθητικές προστασίες (αλάτι, ελαστικά με καρφιά)·

23. υπογραμμίζει ότι η οδηγία 2000/14/ΕΚ σχετικά με την εκπομπή θορύβου στο περιβάλλον από εξοπλισμό προς χρήση σε εξωτερικούς χώρους συνιστά μέσο πρωταρχικής σημασίας·

24. αναγνωρίζει την ανάγκη αντικατάστασης ή προσαρμογής του υφιστάμενου τροχαίου υλικού το συντομότερο δυνατό, και σε κάθε περίπτωση μέχρι το 2020, καθώς και παροχής κινήτρων για τη χρήση πιο αθόρυβου εξοπλισμού· προς τούτο πρέπει να χρησιμοποιηθούν μέσα της αγοράς, όπως τέλη σιδηροδρομικής πρόσβασης, προκειμένου όσοι ρυπαίνουν να επωμίζονται το κόστος της ηχορύπανσης που προκαλούν. Μεσοπρόθεσμα, θα πρέπει επίσης να προβλεφθούν πρόσθετα μέτρα, όπως η απαγόρευση της χρήσης τροχαίου υλικού που δε διαθέτει τις λιγότερο θορυβώδεις τεχνολογίες, στην περίπτωση όπου τα μέσα της αγοράς αποδειχθούν ανεπαρκή. Σε σχέση με αυτό, η ΕΤΠ υπενθυμίζει κυρίως την αναθεώρηση της πολιτικής της ΕΕ σχετικά με το σιδηροδρομικό θόρυβο, κυρίως δε τα πιλοτικά προγράμματα που εφαρμόζονται στη Γερμανία και τις Κάτω Χώρες·

25. τονίζει την επιτακτική ανάγκη βελτιώσεων στις αστικές ζώνες, μέσω της ενθάρρυνσης της χρήσης πιο αθόρυβων μέσων μεταφοράς, όπως τα υβριδικά και ηλεκτρικά αυτοκίνητα και οι πιο αθόρυβες και βιώσιμες δημόσιες συγκοινωνίες·

26. συνιστά την υιοθέτηση πολεοδομικών μέτρων, όπως η χρήση τραμ και άλλων μέσων δημόσιας συγκοινωνίας (συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων υπογείων σιδηροδρόμων), η προώθηση των μετακινήσεων πεζή ή με ποδήλατο, ο περιορισμός της οδικής κυκλοφορίας ή της ταχύτητας των οχημάτων, η ενσωμάτωση περιβαλλοντικών πτυχών στις δημόσιες συμβάσεις και η παροχή στις τοπικές και περιφερειακές αρχές ικανών κινήτρων και ενημέρωσης όσον αφορά τους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς της ΕΕ·

Γ. Προκλήσεις στις οποίες θα πρέπει να δώσει απάντηση η μελλοντική οδηγία για τον περιβαλλοντικό θόρυβο

27. ζητά να αναθεωρηθεί το Παράρτημα V της οδηγίας, που εκθέτει επιγραμματικά τις ελάχιστες προδιαγραφές για τα σχέδια δράσης που αφορούν το θόρυβο, και το Παράρτημα VI, που ορίζει τα δεδομένα που θα αποστέλλονται για το σκοπό αυτό στην Επιτροπή, προκειμένου να ενισχυθεί και να βελτιωθεί η εφαρμογή της οδηγίας, αλλά και να καταστεί εφικτή η σύγκριση των επιδόσεων των κρατών μελών·

28. προτείνει την τυποποίηση σε επίπεδο ΕΕ των μέσων και μεθόδων που σχετίζονται με το σχεδιασμό και/ή την υλοποίηση των σχεδίων δράσης όσον αφορά το θόρυβο, καθώς και την συμμετοχή ευρέος φάσματος ενδιαφερομένων φορέων, από ερευνητικά ιδρύματα και πανεπιστήμια μέχρι τοπικές και περιφερειακές αρχές, υπό το συντονισμό ενιαίου οργανισμού της ΕΕ·

29. επισημαίνει σε αυτό το πλαίσιο ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, ο αρμόδιος φορέας για την κατάρτιση του σχεδίου δράσης για τον θόρυβο δεν είναι ταυτόχρονα και υπεύθυνος για την υλοποίησή του, ζητά συνεπώς να δοθεί περισσότερη προσοχή σε αυτό το θέμα·

30. συνιστά στην Επιτροπή τη διεύρυνση της έννοιας της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης ώστε να καλύπτει και άλλα πεδία, όπως ο θόρυβος· στη συγκεκριμένη περίπτωση, σημείο αναφοράς θα πρέπει να είναι το Σύμφωνο των Δημάρχων·

31. ζητά την επίτευξη της ολοκλήρωσης του προγράμματος CNOSSOS-EU (κοινό μεθοδολογικό πλαίσιο αξιολόγησης του θορύβου) με στόχο την εισαγωγή μιας εναρμονισμένης μεθόδου μέτρησης για όλους τους χάρτες θορύβου που αφορούν τους τομείς των οδικών και σιδηροδρομικών μεταφορών, της βιομηχανίας και της αεροπορίας·

32. συνιστά στην Επιτροπή, μετά από ενδελεχή ανάλυση του αντίστοιχου αντικτύπου στις τοπικές και περιφερειακές αρχές, τη θέσπιση τιμών ενεργοποίησης και τιμών στόχων, βάσει των συστάσεων της ΠΟΥ για την υγεία, που να υποχρεώνουν τα κράτη μέλη να αναλαμβάνουν δράση όταν το επίπεδο θορύβου φτάνει σε ένα ορισμένο όριο·

33. εκφράζει ορισμένες επιφυλάξεις σχετικά με τα ευρωπαϊκά πρότυπα όχλησης για την ηχορρύπανση, εφόσον αυτά δεν εντάσσονται στο πλαίσιο ολοκληρωμένης πολιτικής για τη μείωση των εκπομπών θορύβου. Η εφαρμογή τους εναπόκειται, πράγματι, στις τοπικές και περιφερειακές αρχές, πλην όμως τα μέτρα που ισχύουν στο επίπεδο τους είναι συχνά ανεπαρκή. Η θέσπιση προτύπων όχλησης για την ηχορρύπανση θα πρέπει να εντάσσεται στο πλαίσιο μιας συνολικής ευρωπαϊκής πολιτικής για το θόρυβο που να συνδέει ξεκάθαρα τις πολιτικές εκπομπών και εισροών θορύβου. Η ΕΤΠ προτείνει να αναληφθούν οι εξής δράσεις:

- κατάρτιση θεματικής στρατηγικής για τον θόρυβο που να καθορίζει μία ευρωπαϊκή πολιτική για τον θόρυβο (με χρονοδιάγραμμα, μέτρα και προθεσμίες αξιολόγησης)·
- διασφάλιση ότι οι επιδιώξεις της οδηγίας για τον θόρυβο στο περιβάλλον θα ευθυγραμμίζονται με αυτές των μέτρων της ΕΕ για τον περιορισμό του θορύβου στην πηγή·
- ανάπτυξη μιας πολιτικής της ΕΕ για τις εκπομπές θορύβου, πράγμα που θα πρέπει να γίνει πριν από την αναθεώρηση της οδηγίας. Χρειάζονται πράγματι ορισμένα χρόνια έως ότου γίνουν αισθητά τα αποτελέσματα των μέτρων μείωσης του θορύβου στην πηγή·
- αναθεώρηση της οδηγίας για τον περιβαλλοντικό θόρυβο.

34. επισημαίνει τη σημασία της υπενθύμισης των κατευθυντήριων τιμών που περιλαμβάνονται στην Πράσινη βίβλο για τη μελλοντική πολιτική για τον θόρυβο, και έχουν αναγνωρισθεί ως στόχοι για την προστασία από τον θόρυβο στις πρόσφατες μελέτες της

ΠΟΥ, απουσιάζουν ωστόσο από την τρέχουσα οδηγία· σημειώνει, εξάλλου, ότι ο θόρυβος από διαφορετικές πηγές λειτουργεί σωρευτικά και ότι ο σχεδιασμός νέων έργων πρέπει να βασίζεται στις μακροπρόθεσμες τιμές-στόχους της ΠΟΥ·

35. συνιστά την ανάπτυξη μεγαλύτερης συνεργασίας μεταξύ των πολιτικών για το θόρυβο και για την ποιότητα του αέρα (τόσο η οδηγία της ΕΕ για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα, όσο και η οδηγία για τον θόρυβο προβλέπουν υποχρεώσεις όσον αφορά τα σχέδια δράσης), πράγμα που θα ευνοήσει την ανάληψη αποτελεσματικότερων κοινών δράσεων πολιτικής·

36. προτείνει, μετά από ενδελεχή ανάλυση του αντίστοιχου αντικτύπου στις τοπικές και περιφερειακές αρχές, τη θέσπιση στόχων μείωσης της έκθεσης στο θόρυβο, κατά το πρότυπο όσον εφαρμόστηκαν για την ρύπανση της ατμόσφαιρας και του κλίματος, συμπεριλαμβανομένου ενός στόχου μείωσης κατά 15 % έως το 2023 του αριθμού των ατόμων που εκτίθενται σε νυχτερινό θόρυβο 55 dB·

37. κρίνει σκόπιμο, κατά την κατάρτιση των μελλοντικών χαρτών θορύβου, να εξεταστεί το ενδεχόμενο μείωσης του ειδικού δείκτη L_{DEN} στο 40 dB και L_{NIGHT} στο 35 dB·

38. ζητά τη διευκρίνιση ορισμένων κairιών εννοιών της οδηγίας, και συγκεκριμένα των εννοιών «πολεοδομικό συγκρότημα» και «ζώνες ηρεμίας»·

Δ. Ρόλος των περιφερειακών και τοπικών αρχών

39. υπογραμμίζει τη σημασία της παροχής χρηματοδοτικής στήριξης και τεχνικής καθοδήγησης στις περιφερειακές και τοπικές αρχές, καθώς και της λήψης συμπληρωματικών εθνικών και ευρωπαϊκών μέτρων, για την εφαρμογή της πολιτικής της ΕΕ σχετικά με την ηχητική ρύπανση·

40. επισημαίνει τη σημασία της δημιουργίας ενός δικτύου ανταλλαγής πληροφοριών και εμπειριών, καθώς και υιοθέτησης των βέλτιστων πρακτικών, μεταξύ των περιφερειών και των δήμων, το οποίο να περιέχει επίκαιρες πληροφορίες και να διατίθεται σε όλες τις γλώσσες·

41. συνιστά την αύξηση και τη βελτίωση της ποιότητας της ενημέρωσης που παρέχεται στις περιφέρειες και τους δήμους, καθώς και των μέσων στήριξης και καθοδήγησης όσον αφορά την προβολή, σε κοινούς χάρτες, του συνολικού θορύβου που προκύπτει από διαφορετικές πηγές. Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, κάθε τοπική αρχή μπορεί να αποφασίζει αυτόνομα ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος διεξαγωγής εκστρατειών ενημέρωσης·

42. προτείνει την προώθηση εκστρατειών ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης για το θόρυβο σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, καθώς και τη διεξαγωγή δημόσιων διαβουλεύσεων και ακροάσεων που θα επιτρέψουν να γίνει καλύτερα κατανοητό το πρόβλημα και πιο σαφές στο κοινό·

43. συνιστά την ανάπτυξη περισσότερων συνεργιών μεταξύ των τοπικών και περιφερειακών αρχών και των τοπικών ΜΚΟ και οργανώσεων πολιτών, ειδικότερα δε μέσω της απονομής βραβείων και τιμητικών διακρίσεων, πράγμα που θα μπορούσε, εξάλλου, να συμβάλει στην ανάδειξη δημιουργικών ή οικονομικά αποδοτικών μέτρων που εφαρμόζονται ανά την ΕΕ·

Ε. Τελικές συστάσεις

44. τονίζει ότι είναι αναγκαίο να καθοριστούν οριακές τιμές θορύβου τόσο για την διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας, όσο και για την αποφυγή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά, εξαιτίας των κανόνων προστασίας από τον θόρυβο. Κατά τον καθορισμό των τιμών ενεργοποίησης και/ή των τιμών στόχων, την εφαρμογή της οδηγίας και την λήψη τυχόν πρόσθετων μέτρων για την υπέρβαση των οριακών τιμών θορύβου, επιβάλλεται να τηρείται η αρχή της επικουρικότητας, πρέπει δε να λαμβάνονται

υπόψη ο αντίκτυπος που τα μέτρα στις τοπικές και περιφερειακές αρχές, καθώς και οι κλιματικές και άλλες συνθήκες που επικρατούν στην Ευρώπη.

45. υπογραμμίζει τη σημασία της αναλογικότητας, ήτοι ότι τα περιβαλλοντικά οφέλη που θα προκύψουν από την εφαρμογή της οδηγίας δεν θα πρέπει να συνεπάγονται δυσανάλογο επιπλέον κόστος και διοικητικό φόρτο για τις επιχειρήσεις και τις δημόσιες αρχές.

Βρυξέλλες, 16 Φεβρουαρίου 2012

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Εκσυγχρονισμός της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης»

(2012/C 113/09)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- επικροτεί την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να αναλάβει έναν πιο ενεργό ρόλο στη στήριξη των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και των διαφόρων εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών στην προσπάθεια για υλοποίηση του εκσυγχρονιστικού θεματολογίου για την τριτοβάθμια εκπαίδευση·
- συμφωνεί με την άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι οι συνολικές επενδύσεις στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στην ΕΕ κυμαίνονται εν γένει σε χαμηλό επίπεδο και αναγνωρίζει ότι τα κράτη μέλη, σε πολλές περιπτώσεις όπως και οι αυτοδιοικητικές αρχές, πρέπει να αναλάβουν τις ευθύνες τους για την αύξηση των επενδύσεων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση·
- παροτρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να επιδείξει, κατά τον καθορισμό των συγκεκριμένων προγραμμάτων και αξόνων δράσης, μεγαλύτερη προσοχή σε μία από τις προτεραιότητες που ορθώς έχει ορίσει για τα κράτη μέλη και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης: την αύξηση της συμμετοχής και την ενίσχυση της «κοινωνικής διάστασης» της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης προς τον σκοπό αυτό·
- πιστεύει ότι η αξία της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης φαίνεται και από τον βαθμό στον οποίο τα εκπαιδευτικά της ιδρύματα ανταποκρίνονται σε χαρακτηριστικές τοπικές ή περιφερειακές ανάγκες, συμβάλλοντας έτσι πραγματικά στην τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη·
- παρατηρεί, ωστόσο, ότι πρέπει ακόμη να γίνουν πολλά για τη διεύρυνση και την παγίωση των δυνατοτήτων μαθησιακής κινητικότητας και της διασυνοριακής συνεργασίας, ώστε να αυξηθεί σημαντικά η πρόσθετη αξία που προσφέρουν·
- επαναλαμβάνει ότι οι αυτοδιοικητικές αρχές επωμίζονται σημαντικές αρμοδιότητες στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, όπως συμβαίνει και με την πολιτική για τη νεολαία και την απασχόληση, τονίζει δε ότι οι αυτοδιοικητικές αρχές αναλαμβάνουν να διαδραματίσουν έναν καθοριστικής σημασίας ρόλο στην υλοποίηση του εν λόγω εκσυγχρονιστικού θεματολογίου, τηρουμένης πλήρως της αρχής της επικουρικότητας.

Εισηγήτρια

η κ. Mía DE VITS (BE/PES), μέλος του κοινοβουλίου της Φλάνδρας

Έγγραφο αναφοράς

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Στήριξη της οικονομικής ανάπτυξης και της απασχόλησης - ένα θεματολόγιο για τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ευρώπη»

COM(2011) 567 τελικό

I. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ****1. Γενικές παρατηρήσεις**

1. επικροτεί την ανακοίνωση «Στήριξη της οικονομικής ανάπτυξης και της απασχόλησης - ένα θεματολόγιο για τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ευρώπη», στην οποία η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παραθέτει τους κύριους στόχους της πολιτικής για τη μεταρρύθμιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Εκτιμά δε την επιδίωξη της Επιτροπής να δώσει μια πρόσθετη ώθηση στις μεταρρυθμίσεις που επακολουθούν της διαδικασίας της Μπολόνια, οι οποίες υλοποιούνται με τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας, χωρίς όμως να έχουν ολοκληρωθεί ούτε κατά διάνοια, κατατάσσοντας τις μεταρρυθμίσεις αυτές σε θέση προτεραιότητας στο ευρύτερο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και των εμβληματικών πρωτοβουλιών που περιλαμβάνονται σε αυτήν·

2. συμφωνεί με τη μέθοδο που ακολουθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην ανακοίνωση, στην οποία απαριθμεί, αφενός, τους κυριότερους πολιτικούς στόχους που θα πρέπει να υλοποιηθούν τα κράτη μέλη και τα τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα μέχρι το τέλος της τρέχουσας δεκαετίας και υποδεικνύει, αφετέρου, με ποιον τρόπο μπορεί να βοηθήσει τα κράτη μέλη και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να υλοποιήσουν αυτό το εκσυγχρονιστικό θεματολόγιο·

3. συμφωνεί ότι την ευθύνη για τη μεταρρύθμιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ένας τομέας πολιτικής όπου η ΕΕ διαθέτει συντονιστικές και υποστηρικτικές αρμοδιότητες, φέρουν κυρίως τα κράτη μέλη και τα τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα, παρότι οι προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν και η πολιτική ανταπόκριση υπερβαίνουν τα εθνικά σύνορα. Επιπλέον, η ΕτΠ παρατηρεί ότι οι αυτοδιοικητικές αρχές επωμίζονται σημαντικές αρμοδιότητες στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, όπως συμβαίνει και με την πολιτική για τη νεολαία και την απασχόληση. Η ΕτΠ τονίζει ότι, κατ' αυτόν τον τρόπο, οι αυτοδιοικητικές αρχές αναλαμβάνουν να διαδραματίσουν έναν καθοριστικής σημασίας ρόλο στην υλοποίηση του εν λόγω εκσυγχρονιστικού θεματολογίου, τηρουμένης πλήρως της αρχής της επικουρικότητας·

4. σημειώνει ότι η προτεινόμενη στρατηγική για τον εκσυγχρονισμό της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης δεν φαίνεται να γειρεί κανένα ζήτημα όσον αφορά τη συμμόρφωση με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας·

5. τονίζει ότι ο σκοπός της εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της τριτοβάθμιας, είναι να προσφέρει στους σπουδαστές μια ευρεία και γενική παιδεία που θα τους βοηθήσει να καλλιεργήσουν κατά τον καλύτερο τρόπο τα ταλέντα τους και να διαμορφώσουν μια δεκτική, ισχυρή και πολύπλευρη προσωπικότητα, έτσι ώστε να είναι σε θέση να εξελιχθούν σε υπεύθυνα μέλη της κοινωνίας. Η εκπαίδευση έχει και μια αναμφισβήτητη οικονομική αξία, η οποία όμως δεν είναι μοναδική. Γι' αυτό και μια οικονομιστική προσέγγιση

της εκπαίδευσης δεν μπορεί παρά να είναι πάντοτε ατελής, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν θα μπορούσε να είναι χρήσιμη ή ακόμη και αναγκαία υπό ορισμένες συνθήκες·

6. έχοντας υπόψη όσα προαναφέρθηκαν, υποστηρίζει απόλυτα τη θέση ότι, για να προαχθεί η έξυπνη και βιώσιμη ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς στην ΕΕ, πρέπει να αναγνωριστεί ο κεντρικός ρόλος της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, και τονίζει ότι οι δυνατότητες των ευρωπαϊκών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να εκπληρώσουν τον κοινωνικό τους ρόλο δεν έχουν ακόμη αξιοποιηθεί πλήρως.

2. Βασικά ζητήματα πολιτικής για τα κράτη μέλη και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

2.1. *Αύξηση του μορφωτικού επιπέδου για την εξασφάλιση των αποφοίτων και των ερευνητών που χρειάζεται η Ευρώπη*

7. συμφωνεί με την εκτίμηση ότι το μέσο επίπεδο εκπαίδευσης στην Ευρώπη πρέπει να φτάσει τον στόχο της αποφοίτησης του 40% των νέων από την τριτοβάθμια εκπαίδευση ή ισότιμες σπουδές μέχρι το 2020, ώστε να είναι εφικτή η κάλυψη της σκοπούμενης και απαραίτητης αύξησης θέσεων απασχόλησης που απαιτούν υψηλού επιπέδου γνώσεις, να δημιουργηθούν καλύτερες προοπτικές ποιοτικής απασχόλησης για τους νέους και να αντιμετωπιστεί, κατ' αυτόν τον τρόπο, το πρόβλημα της ανεργίας, ιδιαιτέρως μεταξύ των νέων·

8. είναι πεπεισμένη ότι η ευρέως διαδεδομένη χρήση καινοτόμων λύσεων ΤΠΕ από τα εκπαιδευτικά ιδρύματα μπορεί να διευκολύνει την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και να αυξήσει τα ποσοστά συμμετοχής, για παράδειγμα φοιτητών, που ζουν σε αραιοκατοικημένες περιοχές, σε νησιά, σε ορεινές και σε εξόχως απόκεντρες περιοχές·

9. συμφωνεί απόλυτα με την άποψη ότι, για τον σκοπό αυτό, η τριτοβάθμια εκπαίδευση πρέπει να καταστεί ελκυστικότερη για ευρύτερα στρώματα του πληθυσμού και εκφράζει τη λύπη της που ορισμένες κοινωνικές ομάδες εξακολουθούν να υποεκπροσωπούνται εμφανώς στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Επισημαίνει ότι το εν λόγω φαινόμενο υποεκπροσώπησης —το οποίο παρατηρείται κατά τρόπο απαράδεκτο ακόμη πιο έντονα στο ακαδημαϊκό διδακτικό προσωπικό— δεν προξενεί μόνο κοινωνικά προβλήματα, αλλά και μια από οικονομική άποψη άσκοπη σπατάλη ταλέντων·

10. προτείνει συνεπώς να παρακολουθείται, όχι μόνο η πρόοδος που σημειώνουν τα κράτη μέλη σε σχέση με την αύξηση της συμμετοχής και της —τουλάχιστον εξίσου σημαντικής— επιτυχίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, αλλά και σε ποιον βαθμό τα κράτη μέλη και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης κατορθώνουν να προσελκύσουν φοιτητές από τις υποεκπροσωπούμενες, «μη παραδοσιακές» ομάδες και μάλιστα με τρόπο που να καταλύει την κλασική κατανομή ρόλων, έτσι ώστε να μπορέσουν να αναχαιτιστούν οι στερεότερες επιλογές σπουδών και ο συνεπακόλουθος διαχωρισμός στην αγορά εργασίας. Με δεδομένη τη δημογραφική εξέλιξη, η ΕτΠ

πιστεύει ότι η αναγκαία ουσιαστική αύξηση του βαθμού συμμετοχής δεν θα είναι βιώσιμη εάν τα κράτη μέλη και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης δεν κατορθώσουν να προωθήσουν αυτήν την «κοινωνική διάσταση» ώστε να διεισδύσει στον πυρήνα της πολιτικής που εφαρμόζουν στον χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η ΕτΠ θεωρεί επίσης ότι θα πρέπει οπωσδήποτε να καθοριστούν για τον χώρο αυτό ειδικοί στόχοι, προσαρμοσμένοι στις ιδιαίτερες συνθήκες κάθε κράτους μέλους και κάθε περιφέρειας· ωστόσο, ότι η αυξημένη συμμετοχή απαιτεί επίσης την αύξηση της χρηματοδότησης των ευρωπαϊκών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ώστε να διασφαλιστούν τα κορυφαία πρότυπα έρευνας και διδασκαλίας·

11. υποστηρίζει την έκκληση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη χρηματοδοτική ενίσχυση επίδοξων φοιτητών από τα εισοδηματικά χαμηλότερα κοινωνικά στρώματα. Από την άποψη αυτή, η ΕτΠ αντιμετωπίζει με ανησυχία την απόφαση ή τις προθέσεις διαφόρων κρατών μελών να αυξήσουν τα διδάκτρα, παρά το γεγονός ότι όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν κυρώσει το διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, τα Κοινωνικά και τα Πολιτιστικά Δικαιώματα, στο άρθρο 13 του οποίου αναφέρεται μεταξύ άλλων ότι «Η ανώτερη εκπαίδευση πρέπει να παρέχεται σε όλους ισότιμα, ανάλογα με τις ικανότητες καθενός, με όλα τα κατάλληλα μέσα και μάλιστα με την προοδευτική θέσπιση της δωρεάν παιδείας». Η ΕτΠ ανησυχεί ότι η αύξηση των διδάκτρων θα υψώσει και το οικονομικό όριο της πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και μάλιστα ακριβώς τη στιγμή που πολλοί φοιτητές και οι οικογένειές τους υφίστανται τις συνέπειες της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης.

12. επισημαίνει ότι εκτός από την οικονομική ικανότητα υπάρχουν και άλλα δεδομένα (όπως η προσεκτική επιλογή σπουδών, η κατάλληλη προκαταρκτική εκπαίδευση και —ελλείψει αυτής— η μέριμνα για την απόκτησή της, η παρακολούθηση και η υποστήριξη των φοιτητών κατά τη διάρκεια των σπουδών και ο έγκαιρος αναπροσανατολισμός σε μια καλύτερη σπουδαστική σταδιοδρομία ή έναν καταλληλότερο κλάδο σπουδών για την αποφυγή της πρόωρης εγκατάλειψης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, μια προσέγγιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που να είναι περισσότερο επικεντρωμένη στους σπουδαστές κλπ.) που μπορεί να επηρεάσουν καθοριστικά την πρόσβαση και την επιτυχία στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, και καλεί τα κράτη μέλη και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να δείξουν και σε αυτά τα δεδομένα την προσοχή που χρειάζεται. Η ΕτΠ εκφράζει τη λύπη της διαπιστώνοντας ότι οι δεν συλλέγονται και δεν ανταλλάσσονται επαρκώς συστηματικά μεταξύ των κρατών μελών πληροφορίες σχετικά με αυτές τις πτυχές, όπως συμβαίνει για άλλες πτυχές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, και είναι της γνώμης ότι στην περίπτωση αυτή πρέπει να παρασχεθεί η απαραίτητη στήριξη στο υπό σύσταση Παρατηρητήριο της Κοινωνικής Διάστασης της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, στο πλαίσιο της διαδικασίας της Μπολόνια·

13. επικροτεί τα μέτρα που προτείνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως η ανάπτυξη εθνικών πλαισίων κατάρτισης με σαφείς και —εάν χρειάζεται— πρόσθετες δυνατότητες μετάβασης μεταξύ των διαφόρων επιπέδων ή η επικέντρωση στα μαθησιακά αποτελέσματα και τις κεκτημένες γνώσεις και δεξιότητες (μεταξύ άλλων, με την αναγνώριση προσόντων και δεξιοτήτων που έχουν αποκτηθεί αλλού, ακόμη και στον χώρο της άτυπης και της μη τυπικής εκπαίδευσης) αντί της εφαρμογής περισσότερο παραδοσιακών και τυπικών κριτηρίων όπως η διάρκεια των σπουδών και ο αριθμός των ωρών συμμετοχής σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Η ΕτΠ θεωρεί ότι τέτοιου είδους μέτρα μπορεί να αποβούν αποτελεσματικά εργαλεία για την καλύτερη αξιολόγηση των προσόντων και του επιπέδου κατάρτισης ενός ατόμου ή για τον προσανατολισμό του προς ένα καταλληλότερο και πιο εφικτό πρόγραμμα για την απόκτηση υψηλότερων προσόντων·

14. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ακολουθήσει και η ίδια με συνέπεια την προοδευτική προσέγγιση που εφαρμόζει στην περίπτωση των ευέλικτων προγραμμάτων και μορφών εκπαίδευσης, μεταξύ των άλλων και κατά την εφαρμογή της ισχύουσας οδηγίας για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων ή κατά τη σύνταξη του σχεδίου της οδηγίας που θα την αντικαταστήσει.

2.2. Βελτίωση της ποιότητας και της καταλληλότητας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

15. συμφωνεί ότι η τριτοβάθμια εκπαίδευση, στο μέτρο που αποσκοπεί στη μετάδοση γνώσεων και βασικών μεταβιβάσιμων ικανοτήτων που είναι απαραίτητες για μια επιτυχή σταδιοδρομία σε επαγγέλματα υψηλής ειδίκευσης, θα ωφεληθεί σημαντικά από μια εντατικότερη επαφή με τον κόσμο της εργασίας και τους φορείς της αγοράς εργασίας. Ταυτόχρονα, είναι της άποψης ότι και ο ίδιος ο κόσμος της εργασίας θα μπορούσε να αναλάβει περισσότερες ευθύνες έναντι της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με την προσφορά επαρκών και ποιοτικών θέσεων πρακτικής άσκησης σε φοιτητές και καθηγητές, με τη συμμετοχή σε διάλογο με τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σχετικά με τις επαγγελματικές σταδιοδρομίες του μέλλοντος και τις σχετικές εκπαιδευτικές απαιτήσεις, με την πλήρη αναγνώριση των γενικά μεταβιβάσιμων ικανοτήτων διδασκόντων κλπ. Επίσης, θα πρέπει να αναπτυχθούν ευρύτερα οι εταιρικές σχέσεις επιχειρήσεων και πανεπιστημίων στον χώρο της έρευνας·

16. είναι πεπεισμένη ότι οι αυτοδιοικητικές αρχές, οι οποίες διατηρούν κατά κανόνα άριστες επαφές τόσο με τα τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα όσο και με τον κόσμο της εργασίας, είναι καλύτερα από οποιονδήποτε άλλο σε θέση να προωθήσουν και να διευθύνουν αυτόν τον διάλογο·

17. πιστεύει ότι η αξία της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης φαίνεται και από τον βαθμό στον οποίο τα εκπαιδευτικά της ιδρύματα ανταποκρίνονται σε χαρακτηριστικές τοπικές ή περιφερειακές ανάγκες, συμβάλλοντας έτσι πραγματικά στην τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη. Η ΕτΠ θεωρεί ότι μια παρόμοια περιφερειακή σύνδεση είναι ένας από τους τρόπους με τους οποίους τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θα μπορούσαν να προσαρμόσουν την αποστολή και τις στρατηγικές τους προτεραιότητες επιδιώκοντας την αριστεία και, ως εκ τούτου, υπογραμμίζει και υποστηρίζει την ποικιλομορφία και τη διακριτικότητα των ευρωπαϊκών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης·

18. απευθύνει έκκληση για εκτενή εισαγωγή των εφαρμογών ΤΠΕ σε όλα τα ευρωπαϊκά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η ανάπτυξη μιας κοινής πλατφόρμας ΤΠΕ από τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και τις αρμόδιες εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές θα μπορούσε να οδηγήσει σε αύξηση του ποσοστού επιτυχίας·

2.3. Βελτίωση της ποιότητας μέσω της κινητικότητας και της διασυνοριακής συνεργασίας

19. αναγνωρίζει τη σημασία που έχουν η καλά οργανωμένη κινητικότητα και η διασυνοριακή συνεργασία για την ποιότητα της εκπαίδευσης και την πολύπλευρη προσωπική εξέλιξη των ανθρώπων. Διαπιστώνει ότι, μεταξύ άλλων χάρη στην ώθηση του προγράμματος Erasmus που ενισχύεται από τη διαδικασία της Μπολόνια, τα κράτη μέλη και τα τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα έχουν σημειώσει τεράστια πρόοδο στον χώρο αυτό. Θεωρεί δε ανεκτίμητης αξίας τη συγκεκριμένη και θετική προβολή της ΕΕ στα μάτια πολλών ανθρώπων, χάρη σε αυτά τα προγράμματα συνεργασίας·

20. παρατηρεί, ωστόσο, ότι πρέπει ακόμη να γίνουν πολλά για τη διευρυνση και την παγίωση των δυνατοτήτων μαθησιακής κινητικότητας και της διασυνοριακής συνεργασίας, ώστε να αυξηθεί σημαντικά η πρόσθετη αξία που προσφέρουν. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απαρτίζει ορθώς μια σειρά από εμπόδια που εντοπίζονται σε διάφορα επίπεδα πολιτικής, πολλά από τα οποία απορρέουν από ένα ιδιαίτερο εθνικό πλαίσιο. Η ΕτΠ θεωρεί ότι αυτή η περίπλοκη κατάσταση δεν πρέπει να εμποδίσει τα κράτη μέλη, τις αυτοδιοικητικές αρχές και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να επιδιώξουν στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους να αντιμετωπίσουν αυτά τα προβλήματα με σπουδή και επιδεξιότητα.

21. ζητά την καθιέρωση Συμπληρωμάτων Διπλώματος σε όλα τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, δεδομένου ότι διευκολύνουν σε πολύ μεγάλο βαθμό τη συγκρισιμότητα και την αναγνώριση των πτυχίων.

22. εφιστά την προσοχή σε ορισμένες τρέχουσες πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην εξασφάλιση της ποιότητας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε διασυνοριακό επίπεδο και, με δεδομένη τη διαρθρωτική επιρροή που ασκούν επί των συστημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης των εμπλεκόμενων κρατών μελών και περιφερειών, επιθυμεί την προώθησή τους ως προτύπου διασυνοριακής συνεργασίας.

23. καλεί τις αρμόδιες εθνικές αρχές, που σε πολλές περιπτώσεις είναι η τοπική ή περιφερειακή αυτοδιοίκηση, να διευκολύνουν και να επιταχύνουν την αναγνώριση των ακαδημαϊκών τίτλων, προκειμένου να περιοριστεί ένα σοβαρό εμπόδιο στην κινητικότητα των φοιτητών και των ακαδημαϊκών διδασκόντων. Η διαδικασία αναγνώρισης δεν πρέπει να συνεπάγεται ανυπέρβλητο για τον αιτούντα κόστος, ούτε να διαρκεί περισσότερο από τέσσερις μήνες.

2.4. Ενεργοποίηση του τριγώνου της γνώσης

24. αποδέχεται ανεπιφύλακτα την ανάγκη καλύτερης ανάπτυξης και χρήσης του «τριγώνου της γνώσης» μεταξύ εκπαίδευσης, έρευνας και επιχειρήσεων και συμφωνεί βεβαίως απόλυτα με την άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ερευνών μπορούν να τονώσουν την οικονομική ανάπτυξη στις περιφέρειες στις οποίες εδρεύουν, να εκμεταλλευτούν σε παγκόσμια κλίμακα τα όποια περιφερειακά πλεονεκτήματα ή να λειτουργήσουν ως επίκεντρο ενός δικτύου γνώσεων που υπηρετεί την οικονομία και την κοινωνία μιας περιοχής.

25. αναγνωρίζει ότι τα ανωτέρω ισχύουν ακόμη περισσότερο στο μέτρο που οι αυτοδιοικητικές αρχές τηρούν στρατηγικά προγράμματα στήριξης και επιλέγουν συνειδητά ορισμένα πεδία προτεραιότητας με γνώμονα τα πλεονεκτήματα ή τις ειδικές ανάγκες της δικής τους περιοχής. Θα πρέπει να ενθαρρυνθεί ιδιαίτερος ο σχεδιασμός δικτύων γνώσης και καινοτομίας με τη συμμετοχή των αυτοδιοικητικών αρχών, των πανεπιστημίων και των τοπικών επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των νεοσύστατων.

26. παρατηρεί ότι, στην ανακοίνωσή της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επικεντρώνεται κάπως στενά στον κόσμο των επιχειρήσεων, στο δυναμικό για εμπορεύσιμα προϊόντα και υπηρεσίες και στην εμπορευματοποίηση της γνώσης. Τονίζει ότι τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και τα ιδρύματα ερευνών έχουν και μια κοινωνική αποστολή έναντι των δημόσιων φορέων και του μη κερδοσκοπικού τομέα, όπως π.χ. του κλάδου της (υποχρεωτικής) εκπαίδευσης, του ιατρικού και παραϊατρικού τομέα, της κοινωνικής μέριμνας και πρόνοιας κ.ά.

2.5. Βελτίωση της διακυβέρνησης και της χρηματοδότησης

27. συμφωνεί με την άποψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι οι συνολικές επενδύσεις στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στην ΕΕ κυμαίνονται εν γένει σε χαμηλό επίπεδο και αναγνωρίζει ότι τα κράτη μέλη, σε πολλές περιπτώσεις όμως και οι αυτοδιοικητικές αρχές, πρέπει να αναλάβουν τις ευθύνες τους για την αύξηση των επενδύσεων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με τη χρήση δημόσιων πόρων. Συνεπώς, η ΕτΠ καλεί τα κράτη μέλη αλλά και —όπου αυτό ισχύει— τις αυτοδιοικητικές αρχές, παρά τις υφιστάμενες δημοσιονομικές πιέσεις, να μην υποδηκούν το μέλλον και να επενδύσουν σε μία αναπτυξιακή πορεία με μακροσκοπική προοπτική, αντί να προβούν σε περικοπές σε κλάδους οι οποίοι θέτουν τη βάση της αυριανής ανάπτυξης. Η ΕτΠ είναι της γνώμης ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να παρακολουθήσει με συγκεκριμένο τρόπο την πορεία των πραγμάτων, χρησιμοποιώντας το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για να διασφαλίζει ότι οι περικοπές δεν θα πλήξουν τους κλάδους που έχουν καθοριστική σημασία για την υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

28. ορμώμενη από την αντίληψη ότι η εκπαίδευση αποτελεί κοινωνικό αγαθό, συμφωνεί με τη θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι οι δημόσιες επενδύσεις αποτελούν και θα πρέπει χωρίς άλλο να συνεχίσουν να αποτελούν και στο μέλλον την πρωταρχική βάση μιας βιώσιμης τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

29. αποδέχεται την επιδίωξη της διαφοροποίησης των χρηματοδοτικών πόρων, για παράδειγμα μέσω συμπράξεων δημόσιου-ιδιωτικού τομέα για τη χρηματοδότηση υποδομών, προειδοποιεί όμως ότι η εκμετάλλευση μίας εκ των δυνατών εναλλακτικών πηγών (και συγκεκριμένα η αύξηση του μεριδίου της ιδιωτικής χρηματοδότησης με την αύξηση της διδάκτρων) ενδέχεται να ασκήσει πρόσθετη πίεση στα νοικοκυριά. Η ΕτΠ φοβάται μήπως αυτή η πίεση οδηγήσει σε μείωση της συμμετοχής, σε ανεπιθύμητες μετατοπίσεις στην κοινωνική σύνθεση του πληθυσμού των σπουδαστών και στην εμφάνιση και ενίσχυση ανισορροπιών στην κινητικότητα μεταξύ κρατών μελών και περιφερειών. Συνεπώς, προκειμένου να επιδιωχθεί ισότητα ευκαιριών για όλους και να προαχθεί η αριστεία, η ΕτΠ ζητεί καλύτερες πολιτικές όσον αφορά τη χορήγηση υποτροφιών και φοιτητικών δανείων με κριτήρια το εισόδημα και τις ακαδημαϊκές επιδόσεις.

30. συμφωνεί με την ανάπτυξη νέων ή την προσαρμογή υφιστάμενων χρηματοδοτικών μηχανισμών που σχετίζονται με τις επιδόσεις, την υποστήριξη διαφόρων στρατηγικών επιλογών και τη διαφοροποίηση του προφίλ των ιδρυμάτων και την ενθάρρυνση της αριστείας. Ταυτόχρονα, θα επιθυμούσε να επισημάνει ότι η καθιέρωση παρόμοιων μηχανισμών πρέπει να συμβεί με μελετημένο τρόπο και με την απαραίτητη προσοχή, μεταξύ άλλων προκειμένου τα πρότυπα και οι δείκτες που τηρούνται να εξυπηρετούν την υλοποίηση των επιθυμητών στόχων και να ανταποκρίνονται πλήρως στην σκοπούμενη διαφοροποίηση εντός και μεταξύ των ιδρυμάτων.

31. παρατηρεί ότι η αυξημένη αυτονομία των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης δεν τα απαλλάσσει από την υποχρέωση λογοδοσίας, ούτε από την ευθύνη που φέρουν έναντι του περιβάλλοντος στο οποίο είναι ενσωματωμένα. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι η ΕτΠ δεν αναγνωρίζει ότι η αύξηση της αυτονομίας των ιδρυμάτων άσκησε και θετικές επιδράσεις στην προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων, συμβάλλοντας έτσι στη σκοπούμενη αύξηση των επενδύσεων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

3. Η συμβολή της ΕΕ: κίνητρα για τη διαφάνεια, τη διαφοροποίηση, την κινητικότητα και τη συνεργασία

32. επικροτεί την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να αναλάβει έναν πιο ενεργό ρόλο στη στήριξη των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και των διαφόρων εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών στην προσπάθεια για την υλοποίηση του εκσυγχρονιστικού θεματολογίου για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Θεωρεί ότι κάθε μορφή υποστήριξης έχει ουσιαστική σημασία προκειμένου το θεματολόγιο των διαφόρων αρχών και των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να εμφανίσει την απαραίτητη σύγκλιση και να επιτρέψει την επιθυμητή διαφοροποίηση και προβολή.

33. παροτρύνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να επιδείξει, κατά τον καθορισμό των συγκεκριμένων προγραμμάτων και αξόνων δράσης, μεγαλύτερη προσοχή σε μία από τις προτεραιότητες που ορθώς έχει ορίσει για τα κράτη μέλη και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης: την αύξηση της συμμετοχής και την ενίσχυση της «κοινωνικής διάστασης» της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που είναι απαραίτητες.

3.1. Στήριξη της μεταρρύθμισης με αποδεικτικά στοιχεία, ανάλυση και διαφάνεια της πολιτικής

34. διαπιστώνει ότι, μεταξύ άλλων με τη συνέχεια της διαδικασίας της Μπολόνια, έχει αποδειχτεί ότι η χρήση σχετικά απλών συγκριτικών πινάκων επιδόσεων για την παρακολούθηση της πρόόδου ενός μεταρρυθμιστικού θεματολογίου μπορεί να συμβάλει τα μέγιστα από άποψη πληροφόρησης και κινητοποίησης, και προτείνει να αυξηθεί η χρήση παρόμοιων μέσων. Ωστόσο, παρατηρεί ότι ένας πίνακας επιδόσεων σε επίπεδο κράτους μέλους συχνά δεν μπορεί να καλύψει τις διάφορες δυναμικές που υφίστανται σε κάθε περιφέρεια, με αποτέλεσμα να μην ανταποκρίνεται στην πολιτική των αυτοδιοικητικών αρχών, ιδιαίτερος όταν πρόκειται για τομείς που υπάγονται στην αποκλειστική τους αρμοδιότητα.

35. υποστηρίζει το σχέδιο «U-Map» της Επιτροπής για την καλύτερη προβολή των διαφορετικών προφίλ των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπως και το «U-Multirank», ένα πολυδιάστατο εργαλείο πληροφόρησης και κατάταξης το οποίο θα στηρίζεται στις επιδόσεις. Συγχρόνως, θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε να μην προκληθεί υπερβολικό πρόσθετο διοικητικό βάρος για τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Η ΕτΠ θεωρεί αυτονόητο ότι η περιφερειακή ενσωμάτωση και σύνδεση με το άμεσο τοπικό περιβάλλον θα συγκαταλέγονται στα κριτήρια χαρακτηρισμού και κατάταξης των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

36. επιδοκιμάζει την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να συνεργαστεί με την Eurostat με σκοπό τη συγκέντρωση καλύτερων δεδομένων σχετικά με τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται από άποψη μαθησιακής κινητικότητας και απασχόλησης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η ΕτΠ επισημαίνει ότι οι πληροφορίες αυτού του είδους όχι μόνο είναι χρήσιμες για τους φοιτητές και τους πτυχιούχους, αλλά μπορεί να φανούν χρήσιμες και στους μαθητές για την επιλογή κλάδου σπουδών.

37. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξετάσει με προσοχή τους ακριβώς στόχους θα επιδιώξει με τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Μητρώου Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και εάν και κατά πόσο υπάρχουν άλλες πρωτοβουλίες που προωθούν τους ίδιους στόχους, πριν προχωρήσει στην ανάπτυξη ενός παρόμοιου μέσου.

3.2. Ενθάρρυνση της κινητικότητας

38. παραδέχεται απόλυτα τη σημασία που έχει η ενθάρρυνση της κινητικότητας και, σε σχέση με αυτό, εφιστά την προσοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις πάντα επίκαιρες παρατηρήσεις που περιλαμβάνονται στο τμήμα «Ως προς τις πρωτοβουλίες που συνδέονται με την κινητικότητα» στη γνωμοδότηση που εξέδωσε στις 27 και 28 Ιανουαρίου 2011 σχετικά με την εμβληματική πρωτοβουλία «Νεολαία σε κίνηση»⁽¹⁾.

39. παράλληλα, είναι πεπεισμένη ότι η επιδίωξη της καλύτερης γνώσης ξένων γλωσσών δεν θα αυξήσει μόνο τις δυνατότητες ανταλλαγών, αλλά και την ποιότητα αυτών. Θεωρεί ότι στον τομέα αυτό η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα μπορούσε να αναλάβει υποστηρικτικό ρόλο και υπενθυμίζει τον στόχο της ευρωπαϊκής πολιτικής υπέρ της πολυγλωσσίας ότι κάθε Ευρωπαίος πρέπει να γνωρίζει δύο ξένες γλώσσες επιπλέον της μητρικής του.

40. υποστηρίζει την επιθυμία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να προσφέρει στους φοιτητές κάθε κοινωνικού υπόβαθρου καλύτερη πρόσβαση σε μεταπτυχιακά προγράμματα σε άλλα κράτη μέλη και υπογραμμίζει ότι αυτή η κατηγορία φοιτητών χρειάζεται περισσότερη χρηματοδοτική υποστήριξη. Σημειώνει την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να συσταθεί σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ένας ευρωπαϊκός μηχανισμός εγγυήσεων για τα σπουδαστικά δάνεια. Τονίζει ότι όλα αυτά δεν πρέπει να οδηγούνται στην εμπορευματοποίηση της κινητικότητας. Η ανάπτυξη ενός τέτοιου μηχανισμού πρέπει να συμπληρώνει τα υφιστάμενα προγράμματα φοιτητικών υποτροφιών όπως το Erasmus, τα οποία έχουν αποδείξει προ πολλού την αξία τους⁽²⁾.

41. λυπάται που η έλλειψη κινητικότητας των εθνικών δανείων συνιστά εμπόδιο στην κινητικότητα των σπουδαστών και επιμένει στην υποχρέωση χορήγησης των δανείων και των υποτροφιών χωρίς καμία διάκριση λόγω ιδιαιτείας.

42. αναγνωρίζει ότι ορισμένα ρεύματα κινητικότητας μπορεί να αποτελέσουν πρόκληση για ορισμένες χώρες και σε ακόμη μεγαλύτερο βαθμό για ορισμένες περιφέρειες. Σε κλάδους όπως η ιατρική, που επιτρέπουν την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών, η ΕτΠ τάσσεται υπέρ της θέσπισης κανόνων πρόσβασης στο επάγγελμα που να λαμβάνουν υπόψη το περιφερειακό επίπεδο, ώστε να εξασφαλίζεται η παροχή ιατρικής περιθαλψής σε κάθε περιφέρεια. Επίσης, είναι πρόθυμη να προσφέρει τη συνεργασία της για την εμπεριστατωμένη ανάλυση αυτής της προβληματικής και την αναζήτηση βιώσιμων λύσεων που θα βρίσκουν σύμφωνες όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές και θα τηρούν το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

43. είναι πεπεισμένη ωστόσο ότι πρέπει να ληφθούν ειδικά μέτρα προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι η κινητικότητα για εκπαιδευτικούς λόγους θα είναι προσιτή υπό συνθήκες ίσων ευκαιριών σε όλους τους φοιτητές, ανεξάρτητα από την κοινωνικοοικονομική τους κατάσταση ή τη γεωγραφική θέση της περιφέρειάς τους.

⁽¹⁾ CdR 292/2010 fin.

⁽²⁾ Βλ. σημείο 20 της γνωμοδότησης της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Νεολαία σε κίνηση» (CdR 292/2010 fin), που υιοθετήθηκε κατά την 88η σύνοδο ολομέλειας της Επιτροπής των Περιφερειών, στις 27 και 28 Ιανουαρίου 2011.

44. παραδέχεται, επίσης, ότι επικρατούν ανησυχίες σχετικά με την ποιότητα ορισμένων ειδών εκπαίδευσης βάσει συμφωνιών δικαιόχρησης σε διασυνοριακό επίπεδο και καλεί όλα τα κράτη μέλη να λάβουν τα μέτρα που χρειάζεται, π.χ. για την εξασφάλιση της ποιότητας των εκπαιδευτικών προγραμμάτων που προσφέρουν τα δικά τους ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης πέραν των εθνικών συνόρων, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η αμοιβαία εμπιστοσύνη των κρατών μελών σε σχέση με τα εκπαιδευτικά τους ιδρύματα.

45. συμφωνεί ότι εξακολουθούν να υπάρχουν πολλά εμπόδια στη διασυνοριακή κινητικότητα των ερευνητών και καλεί τα κράτη μέλη να δραστηριοποιηθούν για τη βελτίωση της ρύθμισης των δευτερευουσών συνθηκών εργασίας και των κοινωνικών δικαιωμάτων, έτσι ώστε οι ερευνητές να διαθέτουν περισσότερη βεβαιότητα σχετικά με αυτές τις πτυχές της διαμονής τους στο εξωτερικό, πράγμα που θα περιορίσει και τις επιφυλάξεις τους ως προς τη διασυνοριακή κινητικότητα.

3.3. *Η τριτοβάθμια εκπαίδευση στο επίκεντρο της καινοτομίας, της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και της απασχολησιμότητας*

46. αναμένει την έγκριση του «Στρατηγικού θεματολογίου καινοτομίας» και ελπίζει ότι θα καταστεί πολύ σύντομα εφικτή η χάραξη αναπτυξιακών προτεραιοτήτων του (Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT) και η σύσταση νέων Κοινοτήτων Γνώσης και Καινοτομίας (ΚΓΚ).

47. παρακολουθεί με ενδιαφέρον την ανάπτυξη «συμμαχιών γνώσης» μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και του κόσμου των επιχειρήσεων, διερωτάται όμως αν δεν θα ήταν σκόπιμο, ακόμη και αναγκαίο, να υπάρξουν παρόμοιες συμμαχίες και μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και μη κερδοσκοπικών φορέων και οργανώσεων. Με τη δήλωση αυτή, η ΕτΠ αναφέρεται, μεταξύ άλλων, στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΕ: τη γήρανση του πληθυσμού, την πολυπολιτισμική κοινωνία, την κλιματική αλλαγή κλπ.

48. επικροτεί την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να αναπτύξει ένα πλαίσιο ποιότητας για τις περιόδους πρακτικής άσκησης και πιστεύει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι αρχές των κρατών μελών (εθνικές, περιφερειακές και τοπικές) πρέπει να δώσουν προτεραιότητα στην ενεργό εποπτεία της εφαρμογής αυτού του πλαισίου. Η κεντρική πλατφόρμα που προτείνεται να δημιουργηθεί για την προσφορά προγραμμάτων πρακτικής άσκησης στην ΕΕ μπορεί να αποτελέσει ένα εξαιρετικό μέσο διευκόλυνσης της πρόσβασης στην προσφορά ευκαιριών πρακτικής άσκησης και να ωθήσει τους νέους να υποβάλλουν αιτήσεις για πρακτική άσκηση σε άλλα κράτη μέλη.

3.4. *Υποστήριξη της διεθνοποίησης της ευρωπαϊκής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης*

49. συμφωνεί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι η διεθνοποίηση και η διασυνοριακή συνεργασία δεν μπορεί να περιοριστούν στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ότι εκτός αυτής υπάρχει ένας ολόκληρος κόσμος που θα μπορούσε να κατακτηθεί. Η ΕτΠ τονίζει ιδιαίτερος ότι υπάρχουν τεράστιες δυνατότητες συνεργασίας μεταξύ γειτονικών περιφερειών που μπορεί να ενισκούνται αντιστοίχως εντός και εκτός ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ θα πρέπει να προωθήσει τη συνεργασία των ευρωπαϊκών πανεπιστημίων με τα τριτοβάθμια εκπαιδευτικά ιδρύματα των τρίτων χωρών, με στόχο, μεταξύ άλλων, να ενισχυθεί η διοίκησή τους και τα εκπαιδευτικά τους προγράμματα, χάρη στην εμπειρία που διαθέτουν τα δικά μας εκπαιδευτικά ιδρύματα. Αυτό προϋποθέτει την προώθηση των δράσεων κινητικότητας και ανταλλαγής φοιτητών και καθηγητών μεταξύ των πανεπι-

στημίων των παραμεθόριων περιοχών της ΕΕ και των αντιστοιχών των γειτονικών τρίτων χωρών, ως συμβολή στην εξαγωγή ορθών πρακτικών·

50. αναμένει να κατατεθούν πιο συγκεκριμένες προτάσεις σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτίθεται να υποστηρίξει τη χάραξη και την ανάπτυξη στρατηγικών διεθνοποίησης από τα ευρωπαϊκά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και προεξοφλεί ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα συζητήσει το θέμα αυτό με όλους τους ενδιαφερόμενους. Τονίζει δε ότι στον διάλογο αυτό πρέπει να συμμετάσχουν και οι αυτοδιοικητικές αρχές, δεδομένου ότι οι στρατηγικές διεθνοποίησης των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έχουν συχνά στενή σχέση με τις αναπτυξιακές στρατηγικές της περιφέρειας στην οποία εδρεύουν.

3.5 *Ενίσχυση του μακροπρόθεσμου αντικτύπου και της συμπληρωματικότητας της χρηματοδότησης της ΕΕ*

51. επιδοκιμάζει την πρόταση να συνεχιστεί και μετά το 2014 το τρέχον πρόγραμμα για την εκπαίδευση, την κατάρτιση και τη νεολαία με ενισχυμένους χρηματοδοτικούς πόρους και απλουστευμένες διοικητικές διαδικασίες στο πλαίσιο του προγράμματος «Erasmus για όλους», ελπίζει δε ότι αυτό το νέο πρόγραμμα θα οδηγήσει όχι μόνο στη διεύρυνση, αλλά και στην ποιοτική εμπέδυνση των διαφόρων μορφών ανταλλαγής και συνεργασίας·

52. είναι εξίσου ενθουσιώδης με την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να συνδυαστούν τα τρέχοντα ευρωπαϊκά προγράμματα για την έρευνα και την καινοτομία στο νέο πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020»·

53. με δεδομένη την εγγύτητά τους προς τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, προσφέρει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την υποστήριξη των αυτοδιοικητικών αρχών στην προσπάθεια για την παρότρυνση των ιδρυμάτων αυτών να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητες που προσφέρουν τα προγράμματα «Εκπαίδευση Ευρώπη» και «Ορίζοντας 2020»·

54. επισημαίνει —όπως και σε προηγούμενες γνωμοδοτήσεις της— ότι η συμπερίληψη των υφιστάμενων προγραμμάτων στα νέα προγράμματα πρέπει να προωθηθεί με την απαραίτητη προσοχή, έτσι ώστε να μην απολεσθούν με αυτή την αναδιοργάνωση πολύτιμα στοιχεία των υφιστάμενων προγραμμάτων·

55. συμφωνεί με τη διασύνδεση που κάνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μεταξύ, αφενός, της (τριτοβάθμιας) εκπαίδευσης και, αφετέρου, της πολιτικής της ΕΕ για τη συνοχή, του ΕΤΠΑ και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Για να χρησιμοποιηθούν τα μέσα αυτά από τους ενδιαφερόμενους αποδέκτες με όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο, η ΕτΠ καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εντοπίσει και να διαδώσει ευρέως ορθές πρακτικές που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη και τις περιφέρειές τους.

3.6. *Τα επόμενα βήματα για μια έξυπνη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ευρωπαϊκή τριτοβάθμια εκπαίδευση*

56. υπολογίζει ότι κατά τον καθορισμό των συγκεκριμένων προγραμμάτων και αξόνων δράσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα συνεχίσει σε σταθερή βάση τον θεωρούμενο ιδιαίτερος αξιολογικό διάλογο με τις ενδιαφερόμενες πλευρές, συμπεριλαμβανομένων των αυτοδιοικητικών αρχών.

57. λαμβάνει γνώση της πρότασης για τη σύσταση ομάδας υψηλού επιπέδου για την ανάλυση των κυριότερων πτυχών του εκσυγχρονισμού της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, υπολογίζει ότι για τη σύσταση αυτής της ομάδας η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα συνεκτιμήσει επαρκώς τις συγκεκριμένες προκλήσεις που περιγράφει στην ανακοίνωση και ζητά να εκπροσωπηθεί και η ΕτΠ σε αυτήν την ομάδα·

58. απευθύνει έκκληση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή να μεριμνήσει κατά την κατάρτιση του εκσυγχρονιστικού θεματολογίου ώστε να υπάρξει η απαραίτητη συνέργια μεταξύ όλων των εμβληματικών πρωτοβουλιών που σχετίζονται με αυτό το θεματολόγιο και να συνεκτιμήσει, μεταξύ άλλων, τις γνωμοδοτήσεις που έχει εκδώσει η ΕΤΠ σχετικά με τις πρωτοβουλίες αυτές.

Βρυξέλλες, 16 Φεβρουαρίου 2012

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Αύξηση του αντικτύπου της αναπτυξιακής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης: ένα πρόγραμμα δράσης για αλλαγή»

(2012/C 113/10)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- συμπεριίζεται την πολιτική βούληση της Επιτροπής να συνεχίσει να ηγείται των προσπαθειών για την καταπολέμηση της φτώχειας στον κόσμο, ιδίως μέσω της συμβολής της στην υλοποίηση των αναπτυξιακών στόχων της χιλιετίας (ΑΣΧ), παρά την κρίσιμη οικονομική, χρηματοπιστωτική και κοινωνική συγκυρία·
- συμφωνεί με την Επιτροπή ότι, παρά τη σημαντική συμβολή της ΕΕ για την επίτευξη των ΑΣΧ, οι στόχοι αυτοί δεν αναμένεται να υλοποιηθούν σύντομα και άρα πρέπει να αναθεωρήσουμε την μελλοντική αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ·
- επαναλαμβάνει την επιθυμία της, τόσο η αναθεώρηση της αναπτυξιακής πολιτικής της ΕΕ όσο και η ευρωπαϊκή συναίνεση να τονίσουν τη θέση, το ρόλο και την προστιθέμενη αξία των τοπικών και περιφερειακών αρχών (ΤΠΑ) σε αυτούς τους τομείς και τις πολιτικές. Η ΕπΤ έχει δεσμευθεί να συνεχίσει τη στενή συνεργασία της με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την ενίσχυση της χρήσης εργαλείων όπως ο "Ατλας για την αποκεντρωμένη συνεργασία" ή η διαδικτυακή πύλη, καθώς και με τη συμβολή στην διοργάνωση της διάσκεψης για την αποκεντρωμένη συνεργασία·
- επιμένει να δοθεί στις ΤΠΑ ένας πιο κεντρικός και διαφοροποιημένος ρόλος στην αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ, τόσο λόγω της πολιτικής εμπειρίας τους σε ζητήματα όπως η αποκέντρωση αρμοδιοτήτων, η ενίσχυση των θεσμών και η τοπική αυτοδιοίκηση, όσο και λόγω της σημαντικής προστιθέμενης αξίας που μπορεί να προσφέρει σε τρίτες χώρες σε αυτούς ή σε άλλους στρατηγικούς τομείς όπως η γεωργία, η αλιεία και η υδατοκαλλιέργεια, λόγω της σημασίας τους για τη διαμόρφωση πρωτοβουλιών της ΕΕ όσον αφορά την επισιτιστική ασφάλεια·
- συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η ΕΕ πρέπει να συνεχίσει να αναγνωρίζει την ιδιαίτερη σημασία της στήριξης της ανάπτυξης στις γειτονικές της χώρες και στην υποσαχάρια Αφρική και, ως εκ τούτου, καλεί να ληφθούν σοβαρά υπόψη οι δυνατότητες της Ευρωμεσογειακής Περιφερειακής και Τοπικής Συνέλευσης (ARLEM) και της ετήσιας Διάσκεψης των Περιφερειακών και Τοπικών Αρχών της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης (CORLEAP).

Εισηγητής

ο κ. Jesús Gamallo ALLER (ES/EPP), Γενικός διευθυντής Εξωτερικών Σχέσεων και Σχέσεων με την Ευρωπαϊκή Ένωση, Περιφερειακή κυβέρνηση της Γαλιτίας

Έγγραφο αναφοράς

Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με την "Αύξηση του αντικτύπου της αναπτυξιακής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης: ένα πρόγραμμα δράσης για αλλαγή"

COM(2011) 637 final

I. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ****Γενικές Παρατηρήσεις**

1. αναγνωρίζει τη σημασία της πρόσφατης ανακοίνωσης της Επιτροπής με τίτλο "Αύξηση του αντικτύπου της αναπτυξιακής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης: ένα πρόγραμμα δράσης για αλλαγή". Η ανακοίνωση αυτή παρουσιάζει διάφορες προτάσεις για τη βελτίωση του αντικτύπου των πολιτικών συνεργασίας στην ανάπτυξη κατά την προσεχή δεκαετία, διατηρώντας το στόχο της ΕΕ για την εξάλειψη της φτώχειας σε ένα πλαίσιο βιώσιμης ανάπτυξης και επίτευξης των αναπτυξιακών στόχων της χιλιετίας (ΑΣΧ).

2. συμμερίζεται την πολιτική βούληση της Επιτροπής να συνεχίσει να ηγείται των προσπάθειών για την καταπολέμηση της φτώχειας στον κόσμο, ιδίως μέσω της συμβολής της στην υλοποίηση των ΑΣΧ, παρά την κρίσιμη οικονομική, χρηματοπιστωτική και κοινωνική συγκυρία·

3. συμφωνεί με την Επιτροπή ότι, παρά τη σημαντική συμβολή της ΕΕ για την επίτευξη των ΑΣΧ, τούτοι δεν αναμένεται να υλοποιηθούν σύντομα. Συνεπώς, για να καταπολεμηθεί αποτελεσματικά η φτώχεια, πρέπει να αναθεωρηθούν με την μελλοντική αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ ως εξής: να επικεντρωθούμε, αφενός, στις χώρες εταίρους όπου η ΕΕ μπορεί να έχει μεγαλύτερο αντίκτυπο και, αφετέρου, στη συνεργασία για μια ανάπτυξη στην υπηρεσία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και άλλων ουσιαστικών πτυχών της χρηστής διακυβέρνησης, σε ένα πλαίσιο βιώσιμης ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς·

4. επαναλαμβάνει την επιθυμία της, τόσο η αναθεώρηση της αναπτυξιακής πολιτικής της ΕΕ όσο και η ευρωπαϊκή συναίνεση να τονίσουν τη θέση, το ρόλο και την προστιθέμενη αξία των τοπικών και περιφερειακών αρχών (ΤΠΑ) σε αυτούς τους τομείς και τις πολιτικές, όπως ήδη διατυπώνεται σε σχετικές γνωμοδοτήσεις της (CdR 312/2008⁽¹⁾, CdR 116/2010⁽²⁾ και CdR 408/2010⁽³⁾)· στο πλαίσιο αυτό, και για την ενθάρρυνση της ανταλλαγής απόψεων και τη διαμόρφωση ενός φόρουμ πολιτικής έκφρασης των τοπικών και περιφερειακών αρχών στον τομέα της αναπτυξιακής συνεργασίας, η ΕΠΠ έχει δεσμευθεί να συνεχίσει τη στενή συνεργασία της με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την ενίσχυση της χρήσης εργαλείων όπως ο "Ατλας για την αποκεντρωμένη

συνεργασία" ή η διαδικτυακή πύλη, καθώς και με τη συμβολή στην διοργάνωση της διάσκεψης για την αποκεντρωμένη συνεργασία·

5. επικροτεί την έμφαση που δίνει η Επιτροπή στις προσπάθειες που στηρίζονται στη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών, αλλά εκφράζει τη λύπη της διότι οι ΤΠΑ στην Ευρώπη δεν αναγνωρίζονται ως βασικοί παράγοντες ανάπτυξης και απλά απαριθμούνται μεταξύ άλλων φορέων·

6. επιμένει να δοθεί στις ΤΠΑ ένας πιο κεντρικός και διαφοροποιημένος ρόλος στην αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ, τόσο λόγω της πολιτικής εμπειρίας τους σε ζητήματα όπως η αποκέντρωση αρμοδιοτήτων, η ενίσχυση των θεσμών και η τοπική αυτοδιοίκηση, όσο και λόγω της σημαντικής προστιθέμενης αξίας που μπορεί να προσφέρει σε τρίτες χώρες σε αυτούς ή σε άλλους στρατηγικούς τομείς όπως η γεωργία, η αλιεία και η υδατοκαλλιέργεια, λόγω της σημασίας τους για τη διαμόρφωση πρωτοβουλιών της ΕΕ όσον αφορά την επισιτιστική ασφάλεια. Εδώ, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η ιδιαίτερη περίπτωση των εξόχως απόκεντρων περιφερειών που αποτελούν ενεργά σύνορα και εξέδρες της ΕΕ προς τον κόσμο, οι οποίες μπορούν να ενισχύσουν την αποτελεσματικότητα της ευρωπαϊκής αναπτυξιακής πολιτικής, όπως αναφέρεται και στη γνωμοδότηση CDR 408/2010·

7. συμφωνεί με την Επιτροπή σχετικά με την ανάγκη να εντοπιστεί ο σωστός συνδυασμός πολιτικών μέσων και πόρων για την αποτελεσματική καταπολέμηση της φτώχειας και ζητά να οριστούν κοινά κριτήρια και κατευθυντήριες γραμμές που να μετρούν χωρίς αμφιβολίες το αποτέλεσμα και τον αντίκτυπο των αναπτυξιακών πολιτικών. Η ΕΕ πρέπει να συμβάλει στο έργο οργανισμών όπως η Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας του ΟΟΣΑ και άλλοι παγκόσμιοι φορείς·

Ανθρώπινα δικαιώματα, δημοκρατία και άλλα βασικά στοιχεία της χρηστής διακυβέρνησης

8. συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η χρηστή διακυβέρνηση, σε όλες τις εκφάνσεις της, είναι σημαντική για τη διασφάλιση μιας βιώσιμης ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς· ως εκ τούτου, η ενίσχυση των θεσμών στις χώρες εταίρους και η βελτίωση των επιπέδων αποδοτικότητας, δημοκρατίας, σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου αποτελούν κεντρικούς στόχους της οποιασδήποτε αναπτυξιακής στρατηγικής·

9. επισημαίνει ότι, όπως δείχνει η εμπειρία, η διαδικασία αποκέντρωσης είναι καιρία για τη δημιουργία πιο δημοκρατικών θεσμών που σέβονται το κράτος δικαίου και τα ανθρώπινα δικαιώματα, με καλύτερη διακυβέρνηση και πιο κοντά στις ανάγκες και τα συμφέροντα του πληθυσμού. Οι ΤΠΑ μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στον τομέα αυτό·

10. συμφωνεί με την Επιτροπή ότι υπάρχουν περιθώρια για μια πιο στενή συνεργασία, τόσο με την κοινωνία των πολιτών όσο και με τις ΤΠΑ αλλά επιμένει ότι θα πρέπει να ενισχυθούν οι δεσμοί με

(1) CDR 312/2008 final "Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης: φορείς ανάπτυξης"

(2) CDR 116/2010 final "Εαρινή δέσμη μέτρων: Σχέδιο δράσης της ΕΕ υπέρ της επίτευξης των Αναπτυξιακών Στόχων της Χιλιετίας"

(3) CDR 408/2010 final "Η αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ προς όφελος της χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς και αειφόρου ανάπτυξης - Αύξηση του αντικτύπου της αναπτυξιακής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης"

τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και με τις αρχές αυτές, μέσω ενός τακτικού και διαρθρωμένου διαλόγου. Εκφράζει την λύπη της διότι δεν δίνεται έμφαση στον κεντρικό ρόλο που πρέπει να διαδραματίσουν οι ΠΠΑ, ως δημοκρατικοί και αντιπροσωπευτικοί φορείς. Οι ΠΠΑ θα μπορούσαν, για παράδειγμα, να διαμορφώσουν ομάδες αριστείας με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές των αναπτυσσόμενων χωρών. Συνεπώς, η Επιτροπή των Περιφερειών καλεί την Επιτροπή να θεσπίσει ειδικό χρηματοδοτικό μέσο υπέρ της διαμόρφωσης αυτών των ομάδων. Η ΕτΠ ζητά επίσης από την Επιτροπή να θέσει στόχους για την υποστήριξη των τοπικών αρχών στο πλαίσιο ειδικών προγραμμάτων έτσι ώστε οι στρατηγικές κάθε χώρας να μπορούν να παράγουν ένα ευρύτερο φάσμα πρωτοβουλιών που προωθούν την αποκέντρωση. Με αυτό το πνεύμα, η ΕτΠ επικροτεί την πρόταση για την παροχή μεγαλύτερης στήριξης για την αποκέντρωση, σύμφωνα με τα χρηματοδοτικά μέσα και τους στόχους που ισχύουν για την κοινωνική συνοχή και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Διατηρήσιμη ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς για ανθρώπινη ανάπτυξη

11. συμφωνεί με την πρόταση της Επιτροπής να προωθηθεί μια βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη που να επικεντρώνεται μεταξύ άλλων στην κοινωνική πρόνοια, την υγεία και την εκπαίδευση διότι οι τομείς αυτοί διασφαλίζουν την ένταξη, ή ακόμη στη γεωργία και την καθαρή ενέργεια που εγγυώνται τη βιωσιμότητα· ωστόσο, εκφράζει τη λύπη της διότι δεν γίνεται αναφορά στην ανάγκη καλύτερης ανακατανομής των καρπών της προόδου έτσι ώστε να υπάρξει δίκαιη αναδιανομή του εισοδήματος·

12. τονίζει ότι οι ΠΠΑ είναι θεμελιώδεις παράγοντες για την επίτευξη μιας βιώσιμης ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς, και ότι η συμβολή τους είναι απαραίτητη για να διατηρηθεί η ανάπτυξη αυτή· επίσης, τονίζει τη σημασία των σχέσεων των ευρωπαϊκών τοπικών αρχών και των ομολόγων τους στις δικαιούχες χώρες για την εφαρμογή της αρχής της ίδιας ευθύνης, όπως αναφέρει και η Διακήρυξη του Παρισιού·

13. συμφωνεί ότι είναι απαραίτητο να παρασχεθεί στήριξη για την αντιμετώπιση των ελλειμμάτων ανταγωνιστικότητας στο πλαίσιο των συμφωνιών οικονομικής εταιρικής σχέσης και άλλων συμφωνιών ελεύθερων συναλλαγών· τονίζει, ωστόσο, την ανάγκη σεβασμού των βασικών κανόνων των εμπορικών συμφωνιών της ΕΕ σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων προέλευσης των προϊόντων από χώρες εταίρους, λόγω των επιπτώσεων που μπορεί να έχουν ορισμένες παρεκκλίσεις στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς·

14. αναφέρει ότι η Επιτροπή πρέπει να διασαφηνίσει την ακριβή έννοια των "νέων τρόπων διαλόγου με τον ιδιωτικό τομέα", διότι η ΕΕ διαθέτει περιορισμένη εμπειρία σε αυτό τον τύπο συνεργασίας (σε σύγκριση με άλλους πολυμερείς χορηγούς, όπως η Διεθνής Τράπεζα) και διότι οι συνολικές αξιολογήσεις της συγχρηματοδότησης με τον ιδιωτικό τομέα έχουν δείξει ότι είναι δύσκολο να πραγματοποιηθούν σαφείς μετρήσεις για μεγάλο μέρος των χρηματοδοτούμενων παρεμβάσεων·

15. συμμερίζεται τις απόψεις της Επιτροπής για την ανάγκη στήριξης του γεωργικού τομέα, προκειμένου να τεθούν τα θεμέλια για βιώσιμη ανάπτυξη, αλλά προσδέτει ότι η αγροτική ανάπτυξη και η επισιτιστική ασφάλεια αποτελούν βασικά στοιχεία της αναπτυξιακής διαδικασίας, όπως αναφέρεται στο σημείο 39 της γνωμοδότησης CdR 408/2010·

16. συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η ΕΕ οφείλει να στηρίξει τις βιώσιμες πρακτικές, (δίνοντας προτεραιότητα σε αυτές που εφαρμόζονται σε τοπικό επίπεδο και επικεντρώνονται σε μικρές γεωργικές

εκμεταλλεύσεις και στα μέσα διαβίωσης στις αγροτικές περιοχές), τη δημιουργία ομάδων παραγωγών και την αλυσίδα εφοδιασμού και εμπορίας· επίσης, είναι σημαντικό να συνεχίσει η ΕΕ να εργάζεται για την ενίσχυση των προτύπων διατροφής, της διαχείρισης της επισιτιστικής ασφάλειας και τη μείωση της αστάθειας των τιμών των τροφίμων στις διεθνείς αγορές, αλλά υποστηρίζει ότι, σε αυτή την περίπτωση, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ικανότητες και εμπειρίες των ευρωπαϊκών περιφερειών στο σχεδιασμό της βασικής υποδομής για τη διανομή τροφίμων, τη μελέτη της παραγωγικότητας του εδάφους και τη διαχείριση των καλλιεργειών ανάλογα με τις συνθήκες του περιβάλλοντος, την προστασία των ευαίσθητων τοπικών οικοσυστημάτων και τα σχέδια εφοδιασμού του πληθυσμού·

17. συμφωνεί ότι η ΕΕ πρέπει να διαθέσει τεχνολογία, τεχνογνωσία και πόρους για την ανάπτυξη του τομέα της ενέργειας και, ιδιαίτερα, να ενθαρρύνει μια πιο εντατική χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, προσαρμόζοντας την ευρωπαϊκή εμπειρία στις ειδικές συνθήκες ορισμένων από τις χώρες εταίρους όσον αφορά τη χρήση της εν λόγω ενέργειας·

18. επαναλαμβάνει ότι θα πρέπει να συναφθεί ένα «Σύμφωνο των Δημάρχων και των Περιφερειών» διεθνούς εμβέλειας για τον ενεργειακό εφοδιασμό όλων των πολιτών στο πλαίσιο των κοινών προγραμμάτων, με ένα κατάλληλο ειδικό χρηματοδοτικό μέσο, όπως αναφέρεται στο σημείο 37 της γνωμοδότησης CdR 408/2010·

Διαφοροποιημένες αναπτυξιακές εταιρικές σχέσεις

19. συμφωνεί με την Επιτροπή ότι η ΕΕ πρέπει να συνεχίσει να αναγνωρίζει την ιδιαίτερη σημασία της στήριξης της ανάπτυξης στις γειτονικές της χώρες και στην υποσαχάρια Αφρική και, ως εκ τούτου, καλεί να εξεταστούν οι δυνατότητες της Ευρωμεσογειακής Περιφερειακής και Τοπικής Συνέλευσης (ARLEM) και της ετήσιας διάσκεψης των περιφερειακών και τοπικών αρχών της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης (CORLEAP), ως φόρουμ διαλόγου και συνάντησης μεταξύ των τοπικών και περιφερειακών αρχών των κρατών μελών και των χωρών εταίρων·

20. συμφωνεί με την Επιτροπή όσον αφορά τα κριτήρια για την κατανομή της αναπτυξιακής βοήθειας της ΕΕ αλλά ζητά να λαμβάνονται επίσης υπόψη οι ιστορικοί και πολιτιστικοί δεσμοί και η παράδοση συνεργασίας·

21. υπενθυμίζει, ωστόσο, ότι το 70% του παγκόσμιου πληθυσμού που βρίσκεται κάτω από το όριο της φτώχειας ζει σε χώρες μεσαίου εισοδήματος και, ως εκ τούτου, τονίζει την ανάγκη να εφαρμοστεί με σύνεση και σταδιακά η νέα πολιτική επικέντρωσης των προσπαθειών για την παροχή βοήθειας, μέσω της θέσπισης διαφανών και αντικειμενικών κριτηρίων για τη λήψη αποφάσεων·

Συντονισμένη δράση ΕΕ

22. συμφωνεί με την Επιτροπή ότι ο κοινός προγραμματισμός της βοήθειας της ΕΕ και των κρατών μελών θα περιορίσει τον κατακεραματισμό και θα αυξήσει την αποδοτικότητα· ωστόσο, τονίζει την ανάγκη για περαιτέρω συντονισμό, πέρα από τον απλό κοινό σχεδιασμό, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο συντονισμός της βοήθειας αποτελεί μία από τις αρχές που υποστηρίζονται στην ατζέντα του Παρισιού, η οποία αποτελεί μέρος της Ευρωπαϊκής Συναίνεσης για την Ανάπτυξη και μία από τις κανονιστικές αρχές του πρωτογενούς δικαίου (άρθρο 210 ΣΛΕΕ)·

23. εκφράζει την ικανοποίησή της διότι η Επιτροπή αναφέρεται στην ανάγκη προόδου στον καταμερισμό της εργασίας μεταξύ των

ευρωπαϊών χορηγών, με σκοπό την ενίσχυση του συντονισμού και της συμπληρωματικότητας. Ωστόσο επαναλαμβάνει τα όσα διατύπωσε στη γνωμοδότηση CDR 408/2010, ότι δηλαδή η κατανομή των εργασιών θα πρέπει να προβλεφθεί όχι μόνο μεταξύ των χορηγών χωρών, αλλά και μεταξύ αυτών και των χορηγών υπο-εθνικού επιπέδου (τοπικές και περιφερειακές αρχές), δεδομένου ότι αυτοί έχουν σημαντικότερο ρόλο σε διάφορα συστήματα συνεργασίας της ΕΕ. Ως εκ τούτου, ζητά από την Επιτροπή να συγκροτήσει σημεία αναφοράς των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην Κοινή Εξωτερική Υπηρεσία και στη Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συνεργασίας EuropeAid (DEVCO), τόσο εντός της ΕΕ όσο και στις εταίρους χώρες. Επιπροσθέτως, θεωρεί απαραίτητο να θεσπιστεί ειδικό κονδύλιο του προϋπολογισμού για τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές της ΕΕ.

24. θεωρεί απαραίτητη την επιδίωξη συμπληρωματικότητας και την αποφυγή επικαλύψεων στις παρεμβάσεις, προκειμένου να εμπλουτιστεί η πολιτική συνεργασίας για την ανάπτυξη και να γίνει αποτελεσματικότερη· συνεπώς, πρέπει να σημειωθεί πρόοδος στον τομέα της κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ των διαφόρων φορέων, λαμβάνοντας υπόψη τους τομείς εξειδίκευσης και εμπειρίας, καθώς και την αποτίμηση της σημαντικής συμβολής των τοπικών και περιφερειακών αρχών·

25. χαιρετίζει την υποστήριξη που εξέφρασε η Επιτροπή στο μέσο στήριξης του προϋπολογισμού, που συμβάλλει στην ευθυγράμμιση με τις χώρες εταίρους, όπως προβλέπεται στη Δήλωση του Παρισιού. Ζητεί, ωστόσο, να συμπεριληφθεί στον διάλογο η προσεκτική αξιολόγηση των προϋποθέσεων δημοσιονομικής ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένου του ενδεχομένου της αποκέντρωσης της

χρηματοδοτικής στήριξης. Στο πλαίσιο αυτό, υπενθυμίζει ότι ο διαρθρωτικός διάλογος που προωθείται από την Επιτροπή κατέληξε σε μια σειρά συστάσεων, συμπεριλαμβανομένης της ενσωμάτωσης των δεικτών που σχετίζονται με την τοπική διακυβέρνηση σε όλα τα κριτήρια εταιρικών σχέσεων μεταξύ των χορηγών και των εθνικών κυβερνήσεων·

Βελτιωμένη συνοχή μεταξύ των πολιτικών της ΕΕ

26. συμφωνεί με την Επιτροπή για την ανάγκη να εξασφαλιστεί η συνοχή των αναπτυξιακών πολιτικών και να συνεχιστεί η αξιολόγηση του αντικτύπου των πολιτικών της σχετικά με τους αναπτυξιακούς στόχους·

27. συμφωνεί με την Επιτροπή όσον αφορά την ανάγκη να εξασφαλιστεί μια πιο ομαλή μετάβαση από την ανθρωπιστική βοήθεια και την αντίδραση στις κρίσεις στην μακροπρόθεσμη συνεργασία για την ανάπτυξη·

Ενίσχυση του Προγράμματος δράσης για Αλλαγή

28. στηρίζει την Επιτροπή στην πρόθεσή της να ζητήσει από το Συμβούλιο την υιοθέτηση ενός Προγράμματος δράσης για την αλλαγή, έτσι ώστε να αποκτήσει η ΕΕ μια πολιτική συνεργασίας για την ανάπτυξη, η οποία να είναι πιο αποτελεσματική και με μεγαλύτερο αντίκτυπο, να στηρίζει τις απαιτούμενες αλλαγές στις χώρες εταίρους έτσι ώστε να επιτύχουν μεγαλύτερη πρόοδο στη μείωση της φτώχειας και στην υλοποίηση των ΑΣΧ, καθώς επίσης να λαμβάνει υπόψη την συμμετοχή των ΤΠΑ.

Βρυξέλλες, 16 Φεβρουαρίου 2012

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Δέσμη νομοθετικών μέτρων για τα δικαιώματα των θυμάτων»

(2012/C 113/11)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- υποστηρίζει την ιδέα να βελτιωθεί η κατάσταση και τα δικαιώματα των θυμάτων εγκληματικών πράξεων. Πρόκειται για σημαντικό στοιχείο της υλοποίησης του προγράμματος της Στοκχόλμης και του σχεδίου δράσης για τη δημιουργία πραγματικού χώρου ελευθερίας, δικαιωμάτων και ασφάλειας στην Ευρώπη, ο οποίος με τη σειρά του αποτελεί βασικό στοιχείο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και στόχο της ΕΕ·
- χαιρετίζει τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών σε αυτό το εγχείρημα, καθώς διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην παροχή πολλών από τις υπηρεσίες και τις δομές υποστήριξης των θυμάτων εγκληματικών ενεργειών, ενώ οι προτεινόμενες ελάχιστες απαιτήσεις σε επίπεδο ΕΕ θα συνεχίσουν αναπόφευκτα να επηρεάζουν το τοπικό και περιφερειακό επίπεδο μετά την υιοθέτηση της δέσμης μέτρων της Επιτροπής για τα δικαιώματα των θυμάτων·
- τονίζει ότι η δέσμη νομοθετικών μέτρων για τα δικαιώματα των θυμάτων που παρουσίασε η Επιτροπή θα επηρεάσει σημαντικά το τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, ιδίως όσον αφορά τις οικονομικές της συνέπειες·
- θεωρεί σημαντική την εξεύρεση λύσεων για την εξισορρόπηση των δικαιωμάτων των θυμάτων με τη διασφάλιση του τεκμηρίου αθωότητας στις ποινικές διαδικασίες καθώς και των ατομικών δικαιωμάτων των υπόπτων και των καταδικασθέντων για εγκληματικές ενέργειες·
- προτείνει να αναλάβει η ΕΕ πιο ενεργό ρόλο όσον αφορά τον συντονισμό των καθηκόντων των κρατών μελών.

Εισηγητής	ο κ. Per Bødker ANDERSEN (DK/SPE), Αναπληρωτής δήμαρχος και μέλος του δημοτικού συμβουλίου του Kolding
Έγγραφο αναφοράς	Ανακοίνωση της Επιτροπής Ενίσχυση των δικαιωμάτων των θυμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση COM(2011) 274 final Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον καθορισμό ελάχιστων απαιτήσεων όσον αφορά τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία των θυμάτων εγκληματικών ενεργειών COM(2011) 275 final Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την αμοιβαία αναγνώριση μέτρων προστασίας σε αστικές υποθέσεις COM(2011) 276 final

I. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ

H ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. υποστηρίζει την ιδέα να βελτιωθεί η κατάσταση και τα δικαιώματα των θυμάτων εγκληματικών πράξεων. Πρόκειται για σημαντικό στοιχείο της υλοποίησης του προγράμματος της Στοκχόλμης και του σχεδίου δράσης για τη δημιουργία πραγματικού χώρου ελευθερίας, δικαιωμάτων και ασφάλειας στην Ευρώπη, ο οποίος με τη σειρά του αποτελεί βασικό στοιχείο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και στόχο της ΕΕ σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 2 της ΣΕΕ. Οι προτάσεις για τη βελτίωση της προστασίας αφορούν κυρίως θύματα εγκληματικών πράξεων που χρήζουν ιδιαίτερης προστασίας, ιδίως παιδιά·

2. τονίζει σχετικά ότι η ανάπτυξη κοινών ελάχιστων απαιτήσεων εντός του χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης συμβάλλει στην οικοδόμηση συνεκτικής Ευρωπαϊκής Ένωσης, προς τούτο καλεί όλα τα κράτη μέλη να συμμετάσχουν σε αυτές τις πολιτικές προς όφελος όλων των πολιτών·

3. χαιρετίζει τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών σε αυτό το εγχείρημα, καθώς διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην παροχή πολλών από τις υπηρεσίες και τις δομές υποστήριξης των θυμάτων εγκληματικών ενεργειών, ενώ οι προτεινόμενες ελάχιστες απαιτήσεις σε επίπεδο ΕΕ θα συνεχίσουν αναπόφευκτα να επηρεάζουν το τοπικό και περιφερειακό επίπεδο μετά την υιοθέτηση της δέσμης μέτρων της Επιτροπής για τα δικαιώματα των θυμάτων·

4. είναι πεπεισμένη για τη σημασία της υψηλού επιπέδου προστασίας των θυμάτων προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί ο συνολικός αντίκτυπος των εγκληματικών ενεργειών, μέσω της υποστήριξης των θυμάτων ώστε να ξεπεράσουν το σωματικό και/ή ψυχολογικό αντίκτυπο της ενέργειας·

5. επισημαίνει ότι η ρύθμιση για τα δικαιώματα των θυμάτων έχει διάφορες συνέπειες κοινωνικής, εγκληματολογικής αλλά και οικονομικής φύσης, για τις οποίες πρέπει να εξευρεθούν ισορροπημένες λύσεις. Στο πλαίσιο της βελτίωσης της θέσης των θυμάτων πρέπει να ληφθούν υπόψη διάφορες οικονομικές πτυχές, ιδίως σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, καθώς και πτυχές που αφορούν την ασφάλεια δικαίου·

6. υπενθυμίζει ότι η ρύθμιση για τα δικαιώματα των θυμάτων μπορεί να επηρεάσει την έννομη θέση των υπόπτων ή των κατηγορουμένων. Η Επιτροπή των Περιφερειών θεωρεί ότι θα πρέπει να αναζητηθούν λύσεις, με τις οποίες τα δικαιώματα των θυμάτων θα αποτελούν μεν κεντρικό ζήτημα, αλλά δεν θα απειλείται η ασφάλεια δικαίου των υπόπτων ή των κατηγορουμένων. Ο σεβασμός της αξιοπρέπειας των υπόπτων και των κατηγορουμένων –ακόμα και στην περίπτωση εξαιρετικά σοβαρών εγκληματικών πράξεων– αποτελεί βασικό στοιχείο του κράτους δικαίου, το οποίο είναι μία εκ των ιδρυτικών αξιών της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και προϋπόθεση για βιώσιμες και σταθερές λύσεις, ακόμα και για τα θύματα. Σε αυτό περιλαμβάνεται το τεκμήριο της αθωότητας μέχρι την απόδειξη της ενοχής, και το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη. Χωρίς τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων των υπόπτων ή των κατηγορουμένων, η δημιουργία ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης στην ΕΕ δεν είναι δυνατή. Η Επιτροπή των Περιφερειών υπενθυμίζει παράλληλα ότι και οι αιρετοί αντιπρόσωποι τοπικών και περιφερειακών αρχών είναι υποχρεωμένοι να μεριμνούν για την εν λόγω ισορροπία·

7. επικροτεί το γεγονός ότι η δέσμη μέτρων της Επιτροπής για τα δικαιώματα των θυμάτων συνίσταται στην ουσία σε σύνολο ελάχιστων κανόνων που ορίζουν ένα ελάχιστο επίπεδο δικαιωμάτων, ωστόσο κάθε κράτος μέλος διατηρεί τη δυνατότητα να ξεπεράσει αυτό το ελάχιστο επίπεδο. Η ΕτΠ υπενθυμίζει ότι σε καμία περίπτωση δεν πρέπει αυτές οι απαιτήσεις της ΕΕ να αποδυναμώσουν τα δικαιώματα των θυμάτων σε κανένα κράτος μέλος. Θα πρέπει να εξευρεθούν ισορροπημένες λύσεις σε κάθε εθνικό και περιφερειακό πλαίσιο που να συνάδουν με τις ιδιαιτερότητες, τη νοοτροπία και τις παραδόσεις του. Αυτό είναι σύμφωνο με το Άρθρο 82 παρ. 2 της ΣΛΕΕ που ορίζει ότι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι διαφορές των ενόμων τάξεων και παραδόσεων των κρατών μελών, ενώ ανακλά τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας που ορίζονται στο Άρθρο 5 παρ. 3 της ΣΕΕ·

8. επαναλαμβάνει ότι η ανάγκη ισορροπημένων λύσεων απαιτεί τη διαφοροποίηση της προστασίας των θυμάτων και των δικονομικών τους δικαιωμάτων ανάλογα με τη σοβαρότητα και τη σημασία του προς επίλυση προβλήματος. Η προστασία της έννομης θέσης των θυμάτων αποτελεί ευρύτατο πεδίο, το οποίο περιλαμβάνει διάφορα είδη εγκληματικότητας και σειρά διαφορετικών μέτρων νομικής, κοινωνικής, οικονομικής, ιατρικής και ψυχολογικής φύσης. Η Επιτροπή των Περιφερειών ζητά να εξευρεθούν διαφοροποιημένες λύσεις, στις οποίες να λαμβάνεται πάντα υπόψη η αρχή της αναλογικότητας, ώστε να επιτευχθεί η δέουσα σχέση μεταξύ προβλήματος και λύσης·

II. Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΕΣΜΗΣ ΜΕΤΡΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΤΟΠΙΚΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

9. τονίζει ότι η δέσμη νομοθετικών μέτρων για τα δικαιώματα των θυμάτων που παρουσίασε η Επιτροπή θα επηρεάσει σημαντικά το τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, ιδίως όσον αφορά τις οικονομικές της συνέπειες. Αυτό δεν αφορά μόνο τις περιφέρειες στα κράτη μέλη της ΕΕ με ομοσπονδιακές δομές αλλά και το τοπικό επίπεδο, καθώς συχνά η δημοτική αστυνομία και λοιπές δημοτικές αρχές αποτελούν το πρώτο σημείο επαφής για τα θύματα εγκληματικών ενεργειών. Συχνά οι τοπικές αρχές πρέπει να μεριμνούν για θύματα που χρήζουν ειδικής προστασίας, όπως είναι τα παιδιά και οι ανήλικοι, καθώς και τα άτομα με αναπηρία. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή των Περιφερειών τονίζει πως πρέπει να βρεθούν ικανές χρηματοοικονομικές λύσεις στα διαφορετικά εθνικά πλαίσια προκειμένου να διασφαλισθεί η βελτίωση της προστασίας των θυμάτων σύμφωνα με τις προτάσεις και η δυνατότητα των τοπικών και περιφερειακών αρχών να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους·

10. επισημαίνει την καθοριστική σημασία των προσπαθειών ενίσχυσης της συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων διασυνοριακών αρχών με στόχο τη βελτίωση της προστασίας των θυμάτων. Προγράμματα συνεργασίας στα οποία οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαδραματίζουν εκ φύσεως ζωτικό ρόλο θα πρέπει να ενισχυθούν τόσο κάθετα (σχέσεις μεταξύ τοπικών/περιφερειακών αρχών και εθνικών αρχών), όσο και οριζόντια (σχέσεις μεταξύ διαφορετικών περιφερειακών ή/και τοπικών αρχών). Αυτές οι δομές έχουν ιδιαίτερη σημασία όταν μία ποινική δικαστική διαδικασία παρουσιάζει διασυνοριακές πτυχές και το θύμα είναι κάτοικος άλλου κράτους μέλους της ΕΕ.

Προς τούτο, η Επιτροπή των Περιφερειών εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι οι διατάξεις περί συντονισμού των προσπαθειών συνεργασίας που περιλαμβάνονται στο Άρθρο 25 του σχεδίου οδηγίας δεν έχουν μεταβληθεί από το 2001 και απευθύνονται αποκλειστικά στα κράτη μέλη·

11. θεωρεί ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαθέτουν ήδη σήμερα ευρύτατη εμπειρία και τεχνογνωσία όσον αφορά την υποστήριξη και τη συνδρομή σε θύματα εγκληματικών ενεργειών. Η προσφυγή σε αυτήν την ειδικευμένη γνώση και η ανταλλαγή της – ακόμη και στο νομοθετικό στάδιο – μπορεί να συμβάλει ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι που θέτει η Επιτροπή και πρέπει κατά συνέπεια να στηριχθεί·

III. ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

12. προτείνει να αναφερθεί αμεσότερα ο ρόλος των περιφερειών, των δήμων και των κοινοτήτων στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων για τα δικαιώματα των θυμάτων. Όταν ο ενωσιακός νομοθέτης θεωρεί ότι και οι περιφερειακές και τοπικές αρχές θα πρέπει να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο, αυτό θα πρέπει π.χ. να αναφέρεται πιο άμεσα στις αιτιολογικές σκέψεις της πρότασης οδηγίας (βλ. τροπολογία Αρ. 2)·

13. ζητά να εξεταστεί ο τρόπος ή η δυνατότητα αξιοποίησης της ειδικευμένης γνώσης που διαθέτουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές κατά τις προσπάθειες για καλύτερη υποστήριξη και συνδρομή

στα θύματα εγκληματικών πράξεων. Αυτό πρέπει σε κάθε περίπτωση να συνδυαστεί με μεγαλύτερη έμφαση στην κατάρτιση των αστυνομικών υπαλλήλων, των κοινωνικών λειτουργών και άλλων επαγγελματικών ομάδων σε τοπικό επίπεδο, οι οποίες συχνά έρχονται πρώτες σε επαφή με τα θύματα·

14. θεωρεί σημαντική την εξεύρεση λύσεων για την εξισορρόπηση των δικαιωμάτων των θυμάτων με τη διασφάλιση του τεκμηρίου αθωότητας στις ποινικές διαδικασίες καθώς και των ατομικών δικαιωμάτων των υπόπτων και των καταδικασθέντων για εγκληματικές ενέργειες. Προς τούτο, προτείνει αυτό να αναφερθεί ξεκάθαρα στην αιτιολογική σκέψη 7 της προτεινόμενης οδηγίας (βλ. τροπολογία αρ. 1)·

15. φρονεί ότι θα πρέπει οι περιφέρειες, οι δήμοι και οι κοινότητες να συμμετέχουν στην αναζήτηση των πιθανών τρόπων για την καλύτερη διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ τοπικών και περιφερειακών αρχών από διαφορετικά κράτη. Στο πλαίσιο αυτό έχει καθοριστική σημασία να ορισθούν συνομιλητές των περιφερειών και/ή των δήμων που να χρησιμεύουν ως σημείο αναφοράς στην ενημέρωση για τις επιμέρους δραστηριότητες των διαφόρων αρχών·

16. προτείνει να αναλάβει η ΕΕ πιο ενεργό ρόλο όσον αφορά τον συντονισμό των καθηκόντων των κρατών μελών και σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Αυτό θα ήταν δυνατόν π.χ. μέσω της δημιουργίας συντονιστικού μηχανισμού σε επίπεδο ΕΕ, καθήκον του οποίου θα ήταν η προώθηση της συνεργασίας μεταξύ τοπικών αρχών των διαφορετικών κρατών μελών· αυτό θα συνέβαινε μέσω γενικών μελετών καθώς και μέσω του συντονισμού συγκεκριμένων διαδικασιών, π.χ. με τη μεσολάβηση για την επαφή μεταξύ των αντίστοιχων αρμοδίων τοπικών και περιφερειακών αρχών σε άλλα κράτη μέλη. Αυτός ο μηχανισμός θα μπορούσε επίσης να δημιουργήσει και να διαχειρίζεται μητρώο βέλτιστων πρακτικών, όπως προτείνεται από την ΕτΠ στη γνωμοδότησή της για το σχέδιο δράσης του Προγράμματος της Στοκχόλμης (1)·

17. φρονεί ότι θα πρέπει επίσης να δοθεί έμφαση σε κατάλληλα μέσα που θα επιτρέψουν στα ίδια τα θύματα να έχουν πρόσβαση σε πρακτική ενημέρωση και υποστήριξη σε επίπεδο ΕΕ. Μία «τηλεφωνική υπηρεσία της ΕΕ» για θύματα θα μπορούσε ενδεχομένως να βελτιώσει τη θέση των θυμάτων εγκλημάτων που τελέστηκαν στο εξωτερικό. Αυτό θα ισχύει όχι μόνο κατά την παραμονή τους στο εξωτερικό, όπου θα χρειαστούν βοήθεια και υποστήριξη διαφόρων ειδών, αλλά και μετά την επιστροφή τους στη χώρα προέλευσης και κατά τις επαφές τους με τις αρχές του κράτους, όπου τελέστηκε το αδίκημα·

18. εφιστά την προσοχή στη σημαντική εμπειρία και εμπειρογνωμοσύνη των ιδιωτικών και άλλων φορέων στον τομέα. Η ΕτΠ ζητά συνεπώς να εξασφαλιστεί ότι, σε εθνικό και σε περιφερειακό/τοπικό επίπεδο, στις προσπάθειες για τη βελτίωση της θέσης των θυμάτων θα συμμετάσχουν όχι μόνο ιδιωτικοί φορείς αλλά και νομικά πρόσωπα καθώς και μη κυβερνητικοί οργανισμοί. Αυτό θα καταστεί εφικτό, μεταξύ άλλων, μέσω προσπαθειών συντονισμού σε επίπεδο ΕΕ για την αξιολόγηση της εμπειρίας στην οποία θα συμμετέχουν διάφοροι ιδιωτικοί και άλλοι φορείς, οι οποίοι θα μπορούν να συμβάλουν στη βελτίωση της συνεργασίας·

(1) Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών "Για έναν χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης στην υπηρεσία των πολιτών της Ευρώπης — Σχέδιο δράσης για την εφαρμογή του προγράμματος της Στοκχόλμης", 87^η σύνοδος ολομέλειας της ΕτΠ, 1 και 2 Δεκεμβρίου 2010, με εισηγητή τον κ. Holger Poppenhäger (DE/PES), Υπουργό δικαιοσύνης του Ελεύθερου Κρατίδιου της Θουριγγίας.

19. θεωρεί ότι είναι ιδιαίτερος σημαντικό να ληφθεί πρωτίστως υπόψη η ανάγκη υποστήριξης και συνδρομής σε παιδιά και ανήλικους όσον αφορά τις εγκληματικές πράξεις. Κατά την άποψή της, θα πρέπει να περιληφθούν ελάχιστοι κανόνες για την υποστήριξη παιδιών και ανηλικών θυμάτων εγκληματικών πράξεων στην ενωσιακή νομοθεσία με τη μεγαλύτερη δυνατή σαφήνεια και να μην υπάρξουν μόνο γενικές δηλώσεις προθέσεων·

20. επισημαίνει ότι οι εγκληματολογικές και θυματολογικές γνώσεις για τα παιδιά και τους ανήλικους ως θύματα εγκληματικών ενεργειών εξελίσσονται και πως οι εξελίξεις αυτές θα πρέπει να ληφθούν υπόψη στο σχεδιασμό και την επικαιροποίηση της νομοθεσίας της ΕΕ. Ειδικότερα, τα επιστημονικά στοιχεία υποδεικνύουν πως θα ήταν χρήσιμη προσέγγιση που θα επιδεικνύει μεγαλύτερη ευαισθησία στα διαφορετικά στάδια ανάπτυξης των παιδιών και στις αντίστοιχες ανάγκες τους από αυτήν που επελέγη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή⁽²⁾.

Μία πιο διαφοροποιημένη λύση σύμφωνα με την ηλικία και το είδος εγκληματικής πράξης θα μπορούσε να επιτρέψει τη θέσπιση αυστηρότερων και πιο στοχευμένων ελαχίστων κανόνων για ειδικές κατηγορίες θυμάτων, π.χ. την ειδική υποστήριξη μικρότερων παιδιών ή παιδιών και ανηλικών που καθίστανται θύματα ιδιαίτερος σοβαρών εγκληματικών πράξεων·

21. τονίζει ότι ο ορισμός των θυμάτων στο άρθρο 2 της προτεινόμενης οδηγίας είναι υπερβολικά ευρύς. Οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο που υφίσταται οποιαδήποτε εγκληματική ενέργεια - ακόμα και πταίσματα - θεωρείται θύμα σύμφωνα με την οδηγία. Αυτός ο ευρύς ορισμός δίνει ακόμα και στα θύματα πλημμελημάτων πρόσβαση σε σειρά δικονομικών δικαιωμάτων που παρατίθενται στην οδηγία. Αυτό θα μπορούσε να αποβεί ιδιαίτερα δαπανηρό, ενώ είναι αμφίβολο εάν μία ανάλογη γενική ρύθμιση αποτελεί ισορροπημένη και κατάλληλη λύση για τη θέση των θυμάτων·

22. υπενθυμίζει σχετικά ότι έχουν υπάρξει και άλλοι τομείς της ευρωπαϊκής νομοθεσίας στο πεδίο της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων όπου η πρακτική εφαρμογή των μέσων ολοκληρωμένης συνεργασίας απεδείχθη πολύ πιο δαπανηρή από τον αρχικό σχεδιασμό λόγω έλλειψης ικανών κριτηρίων διαφοροποίησης: για παράδειγμα, στις πιο πρόσφατες αξιολογήσεις του Ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, η Επιτροπή προειδοποίησε πως το ένταλμα σύλληψης δεν πρέπει να χρησιμοποιείται σε περιπτώσεις πλημμελημάτων, καθώς το μέσο χρησιμοποιήθηκε καταχρηστικά από ορισμένα κράτη μέλη·

23. συνιστά κατά συνέπεια στην Επιτροπή να υιοθετήσει πιο διαφοροποιημένη προσέγγιση που θα ανταποκρίνεται στα υφιστάμενα προβλήματα, ζητά δε τη θέσπιση κατάλληλων ορίων στα δικαιώματα των θυμάτων προκειμένου να διασφαλισθεί η αναλογικότητα μεταξύ των δικαιωμάτων των θυμάτων και της σοβαρότητας του εγκλήματος. Η ΕτΠ προτείνει συνεπώς την υιοθέτηση μιας γενικής αρχής αναλογικότητας στην οδηγία, με την οποία θα εξασφαλίζεται ότι τα θύματα ελαφρύτερων αδικημάτων εξαιρούνται από ορισμένα μέρη της οδηγίας.

IV. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Τροπολογία 1

Αιτιολογική σκέψη 7

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
— Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ειδικότερα από τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.	— Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα - <u>συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των υπόπτων και των κατηγορουμένων σε ποινικές διαδικασίες</u> - και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται ειδικότερα από τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αιτιολογία

Το τεκμήριο της αθωότητας και ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων όλων των ατόμων αποτελούν βασικά επιτεύγματα του ευρωπαϊκού κράτους δικαίου και θα πρέπει συνεπώς να αναφέρονται ξεκάθαρα στο πλαίσιο της προστασίας των δικαιωμάτων των θυμάτων.

(2) Βλ. "Προστασία των παιδιών και πρόληψη της θυματοποίησής τους: από την πολιτική στη δράση, από τη χάραξη νομοθεσίας στην πρακτική εφαρμογή", Δρ. Ezzat A. Fattah, Επίτιμος Καθηγητής στη Σχολή εγκληματολογίας του Πανεπιστημίου Simon Fraser, Burnaby, Καναδάς. Κεντρική ομιλία στην εκδήλωση "Παιδιά στην Ένωση - Δικαιώματα και χειραφέτηση" (CURE, ξενοδοχείο Sheraton, Στοκχόλμη, Σουηδία), 3-4 Δεκεμβρίου 2009 - Διάσκεψη της σουηδικής Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα παιδιά θύματα εγκλημάτων στην ποινική δικονομία.

Τροπολογία 2

Νέα αιτιολογική σκέψη 24β)

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
	— <u>Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές και οι υπηρεσίες τους είναι συχνά τουλάχιστον μερικώς υπεύθυνες για την υποστήριξη των θυμάτων και το πρώτο σημείο επαφής για τα θύματα εγκληματικών ενεργειών. Κατά συνέπεια, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές αποτελούν βασικούς εταίρους στην εφαρμογή της νομοθεσίας για τη βελτίωση της προστασίας των θυμάτων και η χρήση και ανταλλαγή της εμπειρίας τους στον τομέα αποτελεί σημαντικό στοιχείο της παροχής πληροφόρησης στους πολίτες και τους ενδιαφερόμενους φορείς.</u>

Αιτιολογία

Ο βασικός ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών τόσο ως παρόχων υπηρεσιών όσο και ως διαύλων ενημέρωσης θα πρέπει να αναγνωριστεί ξεκάθαρα στις αιτιολογικές σκέψεις του σχεδίου οδηγίας.

Τροπολογία 3

Νέα αιτιολογική σκέψη 25β)

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
	— <u>Τα δικονομικά δικαιώματα των θυμάτων σύμφωνα με την οδηγία θα πρέπει να είναι ικανά και αναγκαία για την επίτευξη του θεμιτού σκοπού, ενώ θα πρέπει να υπάρχει λογική ισορροπία μεταξύ των δικονομικών δικαιωμάτων του θύματος και της σοβαρότητας της παρανομίας που διαπράχθηκε.</u>

Αιτιολογία

Έχουν υπάρξει τομείς της ευρωπαϊκής νομοθεσίας στο πεδίο της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων όπου η πρακτική εφαρμογή των μέσων ολοκληρωμένης συνεργασίας απεδείχθη πολύ πιο δαπανηρή από τον αρχικό σχεδιασμό. Αυτός ο ευρύς ορισμός των θυμάτων στην προτεινόμενη οδηγία δίνει ακόμα και στα θύματα πλημμελημάτων πρόσβαση σε σειρά δικονομικών δικαιωμάτων που παρατίθενται στην οδηγία. Είναι αμφίβολο εάν μία ανάλογη γενική ρύθμιση αποτελεί ισορροπημένη και κατάλληλη λύση για τη θέση των θυμάτων.

Τροπολογία 4

Άρθρο 25

Πρόταση της Επιτροπής	Τροπολογία της ΕΤΠ
Συνεργασία και συντονισμός των υπηρεσιών	Συνεργασία και συντονισμός των υπηρεσιών
<p>1. Τα κράτη μέλη συνεργάζονται για να διευκολύνουν την αποτελεσματικότερη προστασία των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των θυμάτων στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας, είτε με τη μορφή δικτύων άμεσα συνδεδεμένων με το δικαστικό σύστημα, είτε με τη μορφή συνδέσμου μεταξύ των οργανώσεων που παρέχουν υποστήριξη στα θύματα, καθώς και με τη στήριξη ευρωπαϊκών δικτύων ειδικευμένων σε προβλήματα θυμάτων.</p> <p>2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρχές που εργάζονται μαζί με τα θύματα ή που παρέχουν υποστήριξη στα θύματα να συνεργάζονται μεταξύ τους προκειμένου να ανταποκρίνονται με συντονισμένο τρόπο στις ανάγκες των θυμάτων και να περιορίζονται στο ελάχιστο οι αρνητικές επιπτώσεις του εγκλήματος, οι κίνδυνοι επακόλουθης και επαναλαμβανόμενης θυματοποίησης και η ταλαιπωρία των θυμάτων λόγω των επαφών τους με τις υπηρεσίες ποινικής δικαιοσύνης.</p>	<p>1. Τα κράτη μέλη <u>και, εφόσον κριθεί σκόπιμο, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές</u>, συνεργάζονται για να διευκολύνουν την αποτελεσματικότερη προστασία των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των θυμάτων στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας, είτε με τη μορφή δικτύων άμεσα συνδεδεμένων με το δικαστικό σύστημα, είτε με τη μορφή συνδέσμου μεταξύ των οργανώσεων που παρέχουν υποστήριξη στα θύματα, καθώς και με τη στήριξη ευρωπαϊκών δικτύων ειδικευμένων σε προβλήματα θυμάτων.</p> <p>2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρχές που εργάζονται μαζί με τα θύματα ή που παρέχουν υποστήριξη στα θύματα <u>(συμπεριλαμβανομένων των τοπικών και περιφερειακών αρχών)</u> να συνεργάζονται μεταξύ τους προκειμένου να ανταποκρίνονται με συντονισμένο τρόπο στις ανάγκες των θυμάτων και να περιορίζονται στο ελάχιστο οι αρνητικές επιπτώσεις του εγκλήματος, οι κίνδυνοι επακόλουθης και επαναλαμβανόμενης θυματοποίησης και η ταλαιπωρία των θυμάτων λόγω των επαφών τους με τις υπηρεσίες ποινικής δικαιοσύνης.</p>

Αιτιολογία

Οι περιφερειακές και τοπικές αρχές διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην υποστήριξη των δικαιωμάτων των θυμάτων. Θα πρέπει κατά συνέπεια να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ των διαφόρων αρχών, τόσο κάθετα (σχέσεις μεταξύ τοπικών/περιφερειακών αρχών και εθνικών αρχών), όσο και οριζόντια (σχέσεις μεταξύ διαφορετικών περιφερειακών ή/και τοπικών αρχών). Αυτές οι δομές έχουν ιδιαίτερη σημασία όταν μία ποινική δικαστική διαδικασία παρουσιάζει διασυνοριακές πτυχές και το θύμα είναι κάτοικος άλλου κράτους μέλους της ΕΕ.

Βρυξέλλες, 16 Φεβρουαρίου 2012

Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα: «Καλλιέργεια ενός ευρωπαϊκού πνεύματος πολυεπίπεδης διακυβέρνησης: συνέχεια της Λευκής Βίβλου της Επιτροπής των Περιφερειών»

(2012/C 113/12)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- πιστεύει ότι είναι αναγκαία μία νέα κοινοτική μέθοδος που να προβλέπει μία διαδικασία με λιγότερους αποκλεισμούς και τη θέσπιση μίας πολυεπίπεδης διακυβέρνησης·
- χαιρετίζει την πολιτική συναίνεση που εκδηλώθηκε έναντι της αντίληψής της για την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση και την υποστήριξη του διαβήματός της από τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα·
- έλαβε την πρωτοβουλία να καταρτίσει «πίνακα αποτελεσμάτων της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης» σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τη βοήθεια του οποίου θα μπορεί να καταμετράται, σε ετήσια βάση, κατά πόσον λαμβάνονται υπόψη οι βασικές αρχές και μηχανισμοί του εν λόγω τρόπου διακυβέρνησης στον κύκλο πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με ιδιαίτερη έμφαση στην τοπική διάσταση των υπό εξέταση πολιτικών και στρατηγικών·
- εκτιμά ότι, προκειμένου να ενισχυθεί η διαδικασία παρακολούθησης που αναπτύσσει η Επιτροπή των Περιφερειών, η πρακτική της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο ειδικής εξέτασης κατά την προσεχή διάσκεψη για την επικουρικότητα·
- εντός των προσεχών μηνών, πρόκειται να υλοποιήσει τη φιλοδοξία της για την έκδοση Χάρτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, ο οποίος αναμένεται να οδηγήσει σε μεγαλύτερη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην άσκηση της ευρωπαϊκής δημοκρατίας· η διαδικασία κατάρτισης του χάρτη θα διαπνέεται από συμμετοχικό πνεύμα χωρίς αποκλεισμούς και αναμένεται να ευνοήσει την αποδοχή του από τους αιρετούς εκπροσώπους των δήμων και των περιφερειών.

Εισηγητής Ο κ. VAN DEN BRANDE (BE-PPE), Πρόεδρος του Γραφείου Σύνδεσης Φλάνδρας-Ευρώπης

I. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

1. επιβεβαιώνει την πολιτική δέσμευση που ανέλαβε με τη λευκή βίβλο για την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, που υιοθέτησε στις 17 Ιουνίου 2009 ⁽¹⁾, και, ως εκ τούτου, αφού πρότεινε ένα πολιτικό πρόγραμμα «**σύμπραξης για την οικοδόμηση της Ευρώπης**», προτίθεται να μεριμνήσει για την υλοποίηση του στόχου αυτού, καταπολεμώντας κάθε αντίθετη τάση, καθώς πρόκειται για στόχο που εξυπηρετεί τη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης ⁽²⁾.

A. Γενικευση αρχών της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης

2. αντιλαμβάνεται την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση ως μια αρχή που συνίσταται στη συντονισμένη δράση των κρατών μελών και των τοπικών και περιφερειακών αρχών, με βάση τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, καθώς και τη σύμπραξη που γίνεται πράξη χάρη σε μια λειτουργική και θεσμοποιημένη συνεργασία, με στόχο την υλοποίηση των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

3. πιστεύει συνεπώς ότι είναι αναγκαία μία **νέα κοινοτική μέθοδος** η οποία να προβλέπει μία διαδικασία με λιγότερους αποκλεισμούς, καθώς και την εφαρμογή πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, η οποία θα ενίσχυε την αποτελεσματικότητα της δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθιερώνοντας ένα νέο πνεύμα διοργανικής και πολιτικής συνεργασίας που θα προωθεί τη συμμετοχή στην ευρωπαϊκή διαδικασία των αιρετών εκπροσώπων όλων των επιπέδων, και, σε κάθε περίπτωση, των αιρετών εκπροσώπων περιφερειών που διαθέτουν νομοθετικές εξουσίες·

4. χαιρετίζει την πολιτική συναίνεση που εκδηλώθηκε έναντι της αντίληψής της για την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση και την υποστήριξη του διαβημάτων της από τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και δηλώνει πεπεισμένη ότι η εφαρμογή στην πράξη ενός πραγματικού **πνεύματος πολυεπίπεδης διακυβέρνησης στην Ευρώπη** υπόκειται σε τρεις προϋποθέσεις:

— εδραίωση των βάσεων και των αρχών που διέπουν την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση στο ευρωπαϊκό και στο εθνικό θεσμικό και πολιτικό πλαίσιο·

— εφαρμογή της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης μέσω κατάλληλων μηχανισμών και μέσων·

⁽¹⁾ Λευκή βίβλος για την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση της Επιτροπής των Περιφερειών, CdR 89/2009 fin.

⁽²⁾ Στο ψήφισμά της σχετικά με τις πολιτικές προτεραιότητες για το 2011 (CdR 361/2010 fin), η Επιτροπή τονίζει ότι «σκοπεύει να συνεχίσει να καλλιεργεί μία ευρωπαϊκή νοοτροπία πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και θα δώσει συνέχεια στη σχετική Λευκή Βίβλο αξιολογώντας την υλοποίησή της και παρακολουθώντας την πρόοδο της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση». Η διαδικασία αυτή ενισχύεται χάρη στο διάλογο με τις ευρωπαϊκές ενώσεις τοπικών αρχών και τα κυριότερα εργαστήρια ιδεών της Ευρώπης.

— εξασφάλιση των προϋποθέσεων για τη δημοσιονομική αυτονομία των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης —ιδίως δε των τοπικών και των περιφερειακών αρχών— και για τη σωστή από κοινού αξιοποίηση των πόρων, χάρη σε μια πιο δίκαιη κατανομή των δημοσίων χρηματοδοτήσεων·

5. υπενθυμίζει ότι η συνθήκη της Λισαβόνας εγκαθιστά αδιαμφισβήτητη την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση στη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενισχύοντας ειδικότερα τη θέση της Επιτροπής στο θεσμικό οικοδόμημα και θεσπίζοντας τον στόχο της εδαφικής συνοχής και την υπο-κρατική διάσταση της αρχής της επικουρικότητας·

6. εκτιμά, κατά συνέπεια, ότι ο καλύτερος τρόπος για να υπερισχύσει η κοινή ωφέλεια της Ευρώπης, των κρατών μελών και των δήμων και περιφερειών είναι, χωρίς καμία αμφιβολία, να αντιμετωπιστεί σήμερα η **αρχή της επικουρικότητας ως απαραίτητη απόρροια της ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας** και η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση ως ευέλικτη και συμμετοχική μέθοδος διακυβέρνησης που εδραίωνει τις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την δεοντολογία της περί ευθύνης και αλληλεγγύης για την αντιμετώπιση ενός κόσμου παγκοσμιοποιημένου, όπου επικρατεί όλο και μεγαλύτερη αλληλεξάρτηση και ανταγωνιστικότητα·

7. θεωρεί ότι ο κάθε προβληματισμός σχετικά με την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση παρέχει την ευκαιρία να επαναποθετηθεί το θεμελιώδες ζήτημα της τήρησης της αρχής της επικουρικότητας μέσα στα πλαίσια μιας πολιτικής και νομοθετικής δυναμικής, και τονίζει ότι οι αρχές της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και της επικουρικότητας είναι άρρηκτα συνδεδεμένες: η μία αναφέρεται στις αρμοδιότητες των διαφόρων επιπέδων εξουσίας, ενώ η άλλη δίνει έμφαση στην αλληλεπίδρασή τους·

8. είναι της άποψης ότι η τοποθέτηση της **επικουρικότητας και της αναλογικότητας** μέσα στα πλαίσια της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης οδηγεί στην παραδοχή ότι η ευρωπαϊκή πολιτική δράση απαιτεί οριζόντια θεώρηση και υπερπήδηση των στεγανών: πράγματι, η ευόδωση των σφαιρικών στρατηγικών που βρίσκονται σήμερα στο επίκεντρο του ευρωπαϊκού προγράμματος δράσης εξαρτάται όλο και περισσότερο από την ποιότητα της από κοινού διακυβέρνησης στην Ευρώπη και από την αυστηρή τήρηση της αρχής της επικουρικότητας, βάσει της οποίας αποτρέπεται η συγκέντρωση των αποφάσεων σε ένα και μόνο επίπεδο εξουσίας και εξασφαλίζεται ότι οι πολιτικές χαράσσονται και εφαρμόζονται στο εκάστοτε καταλληλότερο επίπεδο·

9. εγγράφει τις προτάσεις της στη σημερινή φάση της διαδικασίας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, όπου απαιτούνται αυξημένες προσπάθειες αλληλεγγύης και ανάληψης ευθύνης εκ μέρους των πολιτικών ιδυόντων σε ευρωπαϊκό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, σύμφωνα με το πνεύμα της **αρχής της αμοιβαιότητας** ⁽³⁾.

⁽³⁾ Σύμφωνα με την αρχή αυτή, το κάθε επίπεδο διακυβέρνησης έχει την ευθύνη να προωθήσει τη νομιμότητα και την ικανότητα των υπολοίπων, καθώς συμμετέχει σε κοινή διαδικασία λήψης αποφάσεων (Landy and Teles, «Beyond Devolution: From Subsidiarity to Mutuality»). Με άλλα λόγια, η διακυβέρνηση σε διαφορετικά επίπεδα δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως ανταγωνιστική δραστηριότητα. Απεναντίας, τα διάφορα επίπεδα θα πρέπει να ενεργούν υπέρ της αμοιβαίας ενίσχυσης.

B. Εδραίωση των αξιών και αρχών της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης: προοδος και ενισχυση

Προς μια νέα αντίληψη της αρχής της θεσμικής ισορροπίας

10. τονίζει ότι η αρχή της ισορροπίας μεταξύ των θεσμικών οργάνων⁽⁴⁾, που βρίσκεται στο επίκεντρο της διάρθρωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνιστά θεμελιώδη εγγύηση για την ευρωπαϊκή δημοκρατία· εκτιμά ότι η έναρξη της ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας, η οποία αναγνωρίζει στην ΕτΠ ενισχυμένο θεσμικό και νομικό καθεστώς για την προάσπιση των προνομίων της ενώπιον του Δικαστηρίου, συνεπάγεται την πλήρη τήρηση της ανωτέρω αρχής έναντι της ΕτΠ·

11. πιστεύει ότι η εκπόνηση ενός **χάρτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση**, ο οποίος θα συμβάλει ώστε να ενσωματωθεί στις βασικές αξίες της Ένωσης μια ενιαία και κοινώς αποδεκτή αντίληψη για την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση, θα σηματοδοτήσει ένα κείμενο βήμα στην πορεία της υλοποίησης του πολιτικού της οράματος·

12. διαπιστώνει ότι δεν υφίσταται ένα συνεκτικό ευρωπαϊκό διοικητικό δίκαιο που να εγγυάται ελάχιστους κανόνες για την εφαρμογή, έναντι των περιφερειών και των δήμων, των διαδικασιών διαβούλευσης, συντονισμού και συμμετοχής· καλεί, επομένως, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξετάσει εν ευθέτω χρόνω τη δυνατότητα κατάρτισης μιας πράξης περί ευρωπαϊκών διοικητικών διαδικασιών, βάσει της οποίας οι κύριες αξίες και αρχές του παραπάνω μελλοντικού χάρτη θα εκφραστούν σε πιο συμμετοχικές διαδικασίες·

13. εκτιμά ότι κατά την υπό διαπραγμάτευση αναθεώρηση της συμφωνίας συνεργασίας της με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να ληφθεί περισσότερο υπόψη η νομιμότητα και η ευθύνη των τοπικών και των περιφερειακών αρχών εντός της λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και να εξασφαλιστεί, προς το κοινό όφελος του συνόλου της ευρωπαϊκής διαδικασίας λήψεως αποφάσεων, η τήρηση των δύο κατευθυντήριων αρχών της δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ήτοι των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, καθώς και η εδραίωση της αρχής της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης ως δομικής αρχής·

14. είναι της άποψης ότι η αναθεώρηση της εν λόγω συμφωνίας πρέπει να συνοδευτεί με μια δυναμική που θα οδηγήσει στην υιοθέτηση, από κοινού με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ενός εξελικτικού σχεδίου δράσης όπου θα αναλύονται οι πρωτοβουλίες που είναι πιθανότερο να έχουν τοπικό και περιφερειακό αντίκτυπο· η ΕτΠ θα μπορούσε να συμβάλει στην εκ των προτέρων και εκ των υστέρων ανάλυση αυτών των πρωτοβουλιών αξιοποιώντας την εμπειρογνωσία των μελών της και τις πλατφόρμες που διαχειρίζεται (πλατφόρμα «Ευρώπη 2020», πλατφόρμα για την επικουρικότητα, πλατφόρμα ΕΟΕΣ κ.λπ.)⁽⁵⁾·

⁽⁴⁾ Η αρχή αυτή συνίσταται σε ένα σύστημα κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ των διαφόρων θεσμικών οργάνων της Κοινότητας, βάσει του οποίου στο κάθε όργανο ανατίθεται συγκεκριμένη αποστολή εντός του πλαισίου της θεσμικής διάρθρωσης της Κοινότητας και της πραγματοποίησης του έργου που της έχει ανατεθεί. Το Δικαστήριο εγγυάται την τήρηση του νόμου ελέγχοντας τη συμμόρφωση προς την ισορροπία μεταξύ των θεσμικών οργάνων, ήτοι ότι έκαστο θεσμικό όργανο ασκεί τις αρμοδιότητές του σεβόμενο τις αρμοδιότητες των λοιπών οργάνων (βλ. Απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Ιουνίου 1958, Υπόθεση 9/56, Meroni κατά Ανωτάτης Αρχής (1957 και 1958), Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου, Ελληνική ειδική έκδοση σελίδα 00174, στη σελ. 193· και Απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Μαΐου 1990, Υπόθεση 70/88, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 1990 σελ. I-02041, αιτιολογικές σκέψεις 21 και 22).

⁽⁵⁾ Κοινή ανακοίνωση τύπου του κ. José Manuel Barroso και της κ. Mercedes Bresso, της 29ης Ιουνίου 2010 (βλ. MEMO/10/287 στη διεύθυνση <http://europa.eu/rapid/>).

15. καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να εντείνει τη θεσμική του κινητοποίηση ώστε να μεταφερθούν στην νομοθεσία οι αρχές και οι μηχανισμοί της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και η ολοκληρωμένη προσέγγιση· στηρίζει την πρόταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη θέσπιση ευρωπαϊκού σήματος της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης⁽⁶⁾·

16. χαιρετίζει την πρωτοβουλία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο, το Μάρτιο του 2010⁽⁷⁾, συγκάλεσε για πρώτη φορά άτυπη υπουργική συνεδρίαση με κεντρικό θέμα την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, στα συμπεράσματα της οποίας διατυπώνεται ρητή έκκληση προς την ΕτΠ να προβαίνει σε τακτική πολιτική αξιολόγηση των προόδων της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης· ζητά από τις μελλοντικές Προεδρίες να επαναλάβουν το διάβημα αυτό· διαπιστώνει, εξάλλου, ότι η συστηματικότερη παρουσία της στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου και σε άλλες διακυβερνητικές συνεδριάσεις πιστοποιεί τις προόδους που έχουν σημειωθεί όσον αφορά την αναγνώριση αυτής της μορφής διακυβέρνησης·

17. εκφράζει την ικανοποίησή της για τις προοπτικές προσέγγισης με την Προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και για το γεγονός ότι η Προεδρία λαμβάνει υπόψη τον αντίκτυπο που έχουν επί των τοπικών και περιφερειακών αρχών οι στρατηγικές αποφάσεις που λαμβάνονται σε επίπεδο αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων· επί του προκειμένου, θεωρεί σκόπιμο να διοργανώνεται μια συνάντηση πριν από την εκάστοτε εαρινή σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου·

18. προτίθεται να καθιερώσει τακτικότερο διάλογο αφενός με το Δικαστήριο, σχετικά με την τήρηση των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας και με τον στόχο της εδαφικής συνοχής, ως προς την ορθή μεταφορά του ευρωπαϊκού δικαίου και τον αντίκτυπο του επί των τοπικών και περιφερειακών αρχών, καθώς και σχετικά με τον σεβασμό των τεσσάρων ελευθεριών, και αφετέρου με το Ελεγκτικό Συνέδριο, όσον αφορά την χρηστή διαχείριση των ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων και τον αντίκτυπο της επί της εδαφικής συνοχής και επί της ανταγωνιστικότητας των πόλεων και των περιφερειών·

Πνεύμα σύμπραξης με στόχο την έξυπνη νομοθεσία

19. τάσσεται υπέρ της νέας προσέγγισης που εισάγεται με την έννοια της έξυπνης νομοθεσίας, η οποία συνιστάται να βασίζεται σε έναν κύκλο πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά τον οποίο η νομοθεσία θα προσαρμόζεται συνεχώς στις προκλήσεις και τις περιστάσεις, ενώ η εφαρμογή της θα υπόκειται σε εις βάθος αξιολόγηση· πιστεύει, ωστόσο, ότι η προσέγγιση αυτή θα πρέπει να συνοδευτεί με μεγαλύτερο συνυπολογισμό του αντίκτυπου της νομοθεσίας σε τοπικό επίπεδο⁽⁸⁾·

⁽⁶⁾ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2010 σχετικά με τη χρηστή διακυβέρνηση όσον αφορά την περιφερειακή πολιτική της ΕΕ: διαδικασίες συνδρομής και ελέγχου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εισηγήτρια: η κ. Mănescu, 2009/2231(INI) – P7_TA(2010)0468.

⁽⁷⁾ Άτυπη συνεδρίαση των Υπουργών περιφερειακής πολιτικής, η οποία πραγματοποιήθηκε στη Μάλαγα, στις 17 Μαρτίου 2010, με πρωτοβουλία της Ισπανικής Προεδρίας, ως συνέχεια της δυναμικής του διαλόγου με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές που πραγματοποιήθηκε στη Πάλλα, στις 18 Ιανουαρίου 2010.

⁽⁸⁾ Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών «Έξυπνη νομοθεσία», CdR 353/2010.

20. επαναλαμβάνει το αίτημά της κατά την προσεχή αναθεώρηση της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση της νομοθεσίας να επισυναφθεί ειδικό πρωτόκολλο που θα καλύπτει ορισμένα μέτρα σχετικά με τα οποία θα απαιτείται η πλήρης συμμετοχή της ΕτΠ, ειδικότερα δε όσα αφορούν τις εκτιμήσεις του αντικτύπου και την εκ των υστέρων αξιολόγηση της νομοθεσίας·

21. προτίθεται να ενισχύσει την ενεργό συμμετοχή της στη διαδικασία παρακολούθησης του σχεδίου δράσης για τη βελτίωση της νομοθεσίας, ιδίως μεριμνώντας ώστε η ετήσια έκθεσή της για την παρακολούθηση της επικουρικότητας να αναγνωρίζεται ως συμβολή της ΕτΠ στην ετήσια έκθεση της Επιτροπής για τη βελτίωση της νομοθεσίας·

22. ζητά την αναθεώρηση των κατευθυντήριων γραμμών για τις εκτιμήσεις αντικτύπου που προτείνει η Επιτροπή, με στόχο την κατά σύστημα διεξαγωγή εκ των προτέρων και εκ των υστέρων εκτίμησης του αντικτύπου σε τοπικό επίπεδο, καθώς και την ανάπτυξη εδαφικών δεικτών και δεικτών διακυβέρνησης χωρίς αποκλεισμούς· θα καταθέσει συγκεκριμένες σχετικές προτάσεις, με βάση τα διδάγματα που έχουν αντληθεί από την μέχρι τούδε συνεργασία της με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή·

23. υποστηρίζει πλήρως τον στόχο που πρέπει να προέχει στα πλαίσια των εργασιών της Ομάδας υψηλού επιπέδου για τη μείωση του διοικητικού φόρτου (ομάδας Stoiber) και υπογραμμίζει τη δέσμευση που έχει αναλάβει εντός της εν λόγω ομάδας για την ελάφρυνση του φόρτου που βαρύνει τις τοπικές και περιφερειακές αρχές·

24. εκφράζει τη λύπη της για την ισχνή συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην άσκηση της επιτροπολογίας και καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να μεριμνήσει για τον μετριασμό του ελλείμματος αυτού, που υπονομεύει την ορθή εφαρμογή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο·

Μια απάντηση προκειμένου να ενισχυθεί ο ενστερνισμός της διαδικασίας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης από τους πολίτες

25. χαιρετίζει τις συστάσεις της ομάδας προβληματισμού στην οποία το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ανέθεσε να συνδράμει την Ευρωπαϊκή Ένωση στην αποτελεσματικότερη πρόβλεψη και ανταπόκριση στις προκλήσεις μακροπρόθεσμα, με ορίζοντα το 2030, και η οποία προτείνει **ένα «νέο συμβόλαιο»**, αναγνωρίζοντας το βάσιμο της «πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, όπου οι αρμοδιότητες συγκατανέμονται —και δεν διασπώνται— μεταξύ διαφόρων επιπέδων εξουσίας» και η οποία «μπορεί και παράλληλα οφείλει να διαπνέει την χάραξη πολιτικής της ΕΕ και τις σχέσεις της σε όλα τα επίπεδα, μεταξύ ατόμων και γενεών και μεταξύ τοπικής αυτοδιοίκησης, περιφερειών και κρατών μελών»· εκφράζει την ικανοποίησή της για την προτροπή της εν λόγω ομάδας προς την ΕτΠ να ενισχύσει την παροχή συμβουλών και την ενεργό της συμμετοχή προκειμένου να ενδυναμώσει την «πολιτική ιδιγένεια» και να διευκολύνει τον ενστερνισμό του ευρωπαϊκού οράματος από τους πολίτες⁽⁹⁾·

26. θεωρεί σκόπιμο να διενεργεί ετήσια αξιολόγηση της **κατάστασης της περιφερειοποίησης και της αποκέντρωσης εντός**

της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να δημιουργήσει ένα «βαρόμετρο» της δυναμικής που αναπτύσσεται όσον αφορά την πολιτική, νομική και φορολογική αυτονομία των τοπικών και των περιφερειακών αρχών· η διαδικασία αυτή συνιστάται ειδικότερα ως συνοδεία της δέσμευσης για τον έλεγχο της αρχής της επικουρικότητας, και θα πρέπει να εγγραφεί στα πλαίσια στενής συνεργασίας με το Κογκρέσο Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών της Ευρώπης του Συμβουλίου της Ευρώπης·

27. τάσσεται υπέρ της θέσπισης ενός προγράμματος Erasmus για τους αιρετούς εκπροσώπους της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης, το οποίο θα μπορούσε να σχεδιαστεί στα πλαίσια μιας θεσμικής συνεργασίας με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και υποστηρίζει τη χρηματοδότηση σχετικού πειραματικού σχεδίου, σύμφωνα με την πρόταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου·

28. υπογραμμίζει τη συμβολή που προτίθεται να προσφέρει στην εφαρμογή του νέου εργαλείου άμεσης δημοκρατίας, δηλαδή της πρωτοβουλίας Ευρωπαίων πολιτών· ειδικότερα, η ΕτΠ προσφέρεται να διαθέσει τους δικούς της διαύλους και δίκτυα πληροφόρησης, καθώς και τους αντίστοιχους των μελών της, προκειμένου να αυξήσει την ευαισθητοποίηση σχετικά με την πρωτοβουλία Ευρωπαίων πολιτών και να στηρίξει την Επιτροπή με οποιοδήποτε τρόπο κρίνεται χρήσιμος, για παράδειγμα, κατά τη διαδικασία της εκ των προτέρων επαλήθευσης όσον αφορά το παραδεκτό των προτεινόμενων πρωτοβουλιών από την άποψη της επίδρασής τους επί των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας· επιπροσθέτως, η ΕτΠ θα μπορούσε να συμβάλει στη συλλογή και διάδοση πληροφοριών σχετικά με προβλεπόμενες ή τρέχουσες πρωτοβουλίες Ευρωπαίων πολιτών, καθώς και στην διοργάνωση συμμετοχικών συζητήσεων στις Βρυξέλλες και αλλού⁽¹⁰⁾· τέλος, είναι πρόθυμη να συμμετάσχει πλήρως και να προσφέρει την υποστήριξή της στις ακροάσεις που θα διοργανώσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ως ανταπόκριση σε επιτυχημένες πρωτοβουλίες Ευρωπαίων πολιτών.

29. ζητά να καθιερωθεί μια συνεργασία με την Επιτροπή, όπως ισχύει και με τα λοιπά θεσμικά όργανα, σχετικά με την πρόοδο της διαδικασίας αυτής, δεδομένου ότι η πρόωγηση της πρέπει να γίνει σε σύμπραξη, ιδίως δε με την πρόκληση συζητήσεων προβληματισμού στους κόλπους των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης και των περιφερειακών κοινοβουλίων, με κινητοποίηση επίσης των τοπικών και περιφερειακών μέσων μαζικής ενημέρωσης·

30. εκτιμά ότι η ενσωμάτωση του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πρωτογενές δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η προοπτική προσχώρησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου θα ευνοήσουν την **πολυεπίπεδη προάσπιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων**· ως εκ τούτου, ζητά να συμμετάσχει στον διοργανικό διάλογο σχετικά με την ετήσια έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εφαρμογή του Χάρτη, σύμφωνα με την επιθυμία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο έχει υπογραμμίσει «ότι η αποτελεσματική εφαρμογή του Χάρτη πρέπει να βασίζεται σε δράσεις όλων των θεσμικών και άλλων οργάνων της ΕΕ και των σχετικών υπηρεσιών και οργανισμών»⁽¹¹⁾·

⁽⁹⁾ Αποσπάσματα από την Έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο από την Ομάδα Μελέτης για το μέλλον της ΕΕ με ορίζοντα το 2030 – «Εγχείρημα “Ευρώπη 2030” – Προκλήσεις και ευκαιρίες». Η έκθεση υπεβλήθη στον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου κ. Herman Van Rompuy, στις 8 Μαΐου 2010.

⁽¹⁰⁾ Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών «Πρωτοβουλία Ευρωπαίων πολιτών» – CdR 167/2010 fin.

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την πρωτοβουλία πολιτών – COM(2010) 119 τελικό.
⁽¹¹⁾ Συμπεράσματα του Συμβουλίου όσον αφορά τις δράσεις και τις πρωτοβουλίες για την εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης – 3092η συνεδρίαση του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων, Βρυξέλλες, 23 Μαΐου 2011.

31. προτίθεται να ενισχύσει τη συνεργασία της με τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, ιδίως δε στα πλαίσια της διοργάνωσης του ετήσιου διαλόγου για την πολυεπίπεδη προώθηση και προώθηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και θα αναλάβει νέες πρωτοβουλίες ενόψει του Ευρωπαϊκού Έτους Ιθαγένειας το 2013·

32. ζητά να αναληφθούν δράσεις αποκεντρωμένης επικοινωνίας στους δήμους και τις περιφέρειες της Ευρώπης για την προβολή των επιτευγμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του αντίκτυπού τους για τους πολίτες, και τονίζει ότι επείγει η πρόβλεψη επαρκών χρηματοδοτικών μέσων για την υποστήριξη της δράσης της έναντι των υψηλής ακροαματικότητας τοπικών και περιφερειακών μέσων ενημέρωσης·

Γ. Η μεταφορά της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης στο στρατηγικό και πολιτικό της ευρωπαϊκής ένωση

Η αρχή της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης ως δομική αρχή που καθορίζει όλες τις ευρωπαϊκές πολιτικές και στρατηγικές με σημαντική επίδραση σε τοπικό επίπεδο

33. πιστεύει ότι η διάρθρωση που έχει προταθεί για την καθοδήγηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», καθώς και εκείνη που θα πρέπει να διέπει τη μεταρρύθμιση της πολιτικής για τη συνοχή, πρέπει να εξασφαλίζουν μια αλλαγή προτύπου από δύο απόψεις:

- η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση θα πρέπει να ενταχθεί πλήρως στις νομοθετικές και κανονιστικές διαδικασίες που διέπουν τις πολιτικές με σημαντική επίδραση σε τοπικό επίπεδο, κατά προτεραιότητα δε για την πολιτική συνοχής·
- η αρχή της πολυεπίπεδης και πολυμερούς σύμπραξης πρέπει να ενισχυθεί·

Ένα νέο πλαίσιο διακυβέρνησης για την ευρωπαϊκή ανάπτυξη

34. διαπιστώνει ότι, υπό την συγκυρία της δημοσιονομικής κρίσης που πλήττει σήμερα την Ευρώπη, οι οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της οποίας αποτελούν το πρωταρχικό μέλημα των πολιτών, το ζήτημα της προστιθέμενης αξίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των μέσων που αυτή διαθέτει για την αντιμετώπισή τους είναι ζωτικότατο·

35. υποστηρίζει τη «συμβατική» προσέγγιση, την οποία έχει προτείνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και εφήρμοσε η πολωνική Προεδρία, και στην οποία ζητά να συμμετάσχει, ώστε να προσδιοριστούν από κοινού οι πολιτικές προτεραιότητες των δαπανών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η χρηματοδότησή τους για την περίοδο 2014-2020·

36. επιθυμεί να συμμετάσχει στη διαδικασία αυτή, δεδομένου ότι η συμβολή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στην οικονομική ανάκαμψη της Ένωσης είναι αναγκαία, καθώς αντιπροσωπεύουν το 16 % του ΑΕγχΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το 58 % των δημοσίων επενδύσεων στην Ευρώπη ⁽¹²⁾·

37. επί του προκειμένου, εφιστά την προσοχή στην ανησυχητική κατάσταση των δημοσίων οικονομικών των τοπικών και περιφερειακών αρχών, που είναι επιβαρυντική για την ανάκαμψη της ευρωπαϊκής οικονομίας και επομένως υπονομεύει την επιτυχία της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»· κατά συνέπεια, εκτιμά ότι, με την προοπτική του προσεχούς πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, θα πρέ-

πει να γίνει γενικός απολογισμός σχετικά με τα δημόσια οικονομικά των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης·

Υλοποίηση σε σύμπραξη της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και των επτά εμβληματικών πρωτοβουλιών της, με βάση τη χάραξη εδαφικών συμφώνων

38. διαπιστώνει ότι όλα τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα αναγνωρίζουν σαφώς την ανάγκη θέσπισης μιας πολυεπίπεδης διακυβέρνησης για την υλοποίηση των καιρίων στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και των επτά εμβληματικών πρωτοβουλιών της·

39. από αυτή την άποψη, υποστηρίζει όλως ιδιαιτέρως τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που αναγνωρίζει, στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 25ης Μαρτίου 2011 ⁽¹³⁾, ότι η υιοθέτηση των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», με την προοπτική του νέου πλαισίου του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, απαιτεί στενή συνεργασία με την ΕΤΠ, καθώς και με τις περιφέρειες, μεταξύ άλλων σημαντικών πολιτικών και οικονομικών παραγόντων·

40. εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι, στα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων ορισμένων κρατών μελών, λαμβάνεται περισσότερο υπόψη το δυναμικό που ενέχει η σύμπραξη μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης· ωστόσο, εκφράζει τη λύπη της για την καταφανή έλλειψη αξιοπιστών μηχανισμών και διαδικασιών που να μπορούν να κάνουν πράξη την αρχή της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, ώστε να εξασφαλιστεί η πραγματική ενοποίηση των πολιτικών και ο συγχρονισμός των προγραμμάτων δράσεων και των προϋπολογισμών των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης, με τήρηση της αρχής της επικουρικότητας·

41. κατά συνέπεια, καλεί τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν για την πλήρη συμμετοχή των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης τόσο στη διαδικασία κατάρτισης και εφαρμογής των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ), όσο και στα προγράμματα σταθερότητας ή σύγκλισης, δεδομένου ότι η απόσταση που χωρίζει τους συνολικούς στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» από τη συμβολή που αναγγέλλεται στα διάφορα ΕΠΜ δεν θα μπορέσει να καλυφθεί εάν δεν υπάρξει σύμπραξη μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης ⁽¹⁴⁾·

⁽¹³⁾ Σε σχέση με τα Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 24ης και 25ης Μαρτίου 2011 (EUCO 10/11) rev. 1, η Επιτροπή των Περιφερειών, στα πλαίσια των εργασιών της πλατφόρμας «Ευρώπη 2020», και βάσει των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ), έχει διαπιστώσει τα εξής: στα δύο τρίτα των κρατών μελών (19 από τα 27), οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) διαδραμάτισαν κάποιον ρόλο στη διαδικασία σύνταξης του ΕΠΜ· στα περισσότερα κράτη μέλη, υπήρξε διαβούλευση με τους ΟΤΑ, ενώ σε οκτώ κράτη μέλη οι ΟΤΑ συμμετείχαν άμεσα στη σύνταξη του ΕΠΜ· στα ΕΜΠ δεκατριών κρατών μελών (συμπεριλαμβανομένων των 5 κρατών με τον μεγαλύτερο πληθυσμό), αναφέρονται πρωτοβουλίες που στηρίζονται στην πολυεπίπεδη διακυβέρνηση· δύο κράτη μέλη (ΒΕ, ΡΤ) έχουν υιοθετήσει διαφοροποιημένους στόχους ανά περιφέρειες· ένα κράτος μέλος (ΡΟ) έχει αναγγείλει ότι θα υιοθετήσει την πρόταση της ΕΤΠ για τα εδαφικά σύμφωνα, και αναφέρεται ρητώς σε αυτήν· ορισμένα κράτη μέλη έχουν υιοθετήσει ως στόχο την εφαρμογή μιας «ολοκληρωμένης προσέγγισης» και την ενίσχυση των «συνεργειών» μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης, χάρη σε πιο αποτελεσματικές δομές συντονισμού/διαλόγου·

⁽¹⁴⁾ Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών «Ο ρόλος των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» – CdR 72/2011 rev.1 ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ισχυρότερη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» – CdR 199/2010 fin.

⁽¹²⁾ Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών «Κινητοποίηση των ιδιωτικών και δημοσίων επενδύσεων για την ανάκαμψη και τη μακροπρόθεσμη διαρθρωτική αλλαγή: ανάπτυξη συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα» – CdR 21/2010 fin, ΕΕ C 15 της 18.1.2011, σ. 23.

42. εξάλλου, ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ενισχύσει την παρακολούθηση της πτυχής «διακυβέρνηση» στα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων και στις ετήσιες εκθέσεις προόδου των κρατών μελών, ούτως ώστε το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να είναι σε θέση να υιοθετεί ρητές συστάσεις που θα ενθαρρύνουν τα κράτη μέλη να επεκτείνουν και να ενισχύσουν τις συμπράξεις μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης κατά την εφαρμογή των ΕΠΜ·

43. επιβεβαιώνει και πάλι τον **στόχο των πολυεπίπεδων μηχανισμών σύναψης συμβάσεων**, οι οποίοι θα πρέπει να συνοδεύουν την υλοποίηση των επτά πρωτοβουλιών, καθώς και τη διαμόρφωση καινοτόμων μηχανισμών⁽¹⁵⁾, μέσα στο πνεύμα των τοπικών ψηφιακών θεματολογίων και των συμφωνιών μεταξύ ενδιαφερομένων μερών που προτείνονται στα πλαίσια του Ψηφιακού Θεματολογίου για την Ευρώπη⁽¹⁶⁾, ή ακόμη της «πλατφόρμας έξυπνης ειδίκευσης» που έχει δρομολογήσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή της υλοποίησης των στόχων των εμβληματικών πρωτοβουλιών «Νεολαία σε κίνηση» και «Ένωση καινοτομίας», με ενίσχυση της συνοχής μεταξύ όλων των φορέων και των στρατηγικών σε όλα τα επίπεδα⁽¹⁷⁾.

44. λυπάται για την έλλειψη άμεσης σύνδεσης των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης σε όλα τα στάδια της ανοικτής μεθόδου συντονισμού για την υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και υπερασπίζεται σθεναρά την ένταξή τους στη διαδικασία αυτή·

45. υπενθυμίζει την προστιθέμενη αξία που προσφέρει η **ολοκληρωμένη προσέγγιση**, ιδίως για την ενίσχυση, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, των συνεργειών μεταξύ της στρατηγικής της ΕΕ υπέρ της βιώσιμης ανάπτυξης και της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», καθώς και για την αξιοποίηση των διαρθρωτικών ταμείων υπέρ επενδύσεων στον τομέα της ενέργειας, αλλά και για την ενσωμάτωση του στόχου του μετριασμού των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στην αλλαγή αυτή στο σύνολο των υφιστάμενων στρατηγικών πλαισίων της ΕΕ, ιδίως δε στην πολιτική γεωργίας και αγροτικής ανάπτυξης·

Ένα νέο πρότυπο για την μελλοντική πολιτική συνοχής

46. υπενθυμίζει ότι τα συμπεράσματα της διαβούλευσης σχετικά με την πέμπτη έκθεση της Επιτροπής για τη συνοχή επιβεβαιώνουν την προτροπή της προς την ΕτΠ, αλλά και προς το σύνολο των τοπικών και περιφερειακών αρχών, να ενισχύσουν την αρχή της σύμπραξης· το Συμβούλιο επιβεβαιώνει επίσης αυτή την προσέγγιση, καθώς αναγνωρίζει τη σημασία της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης για την υλοποίηση των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» μέσω της νέας πολιτικής για τη συνοχή⁽¹⁸⁾.

47. διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι η «Εδαφική ατζέντα 2020», που υιοθέτησε το Συμβούλιο τον Μάιο του 2011, συνιστά τη μέθοδο της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης για την υλοποίηση της

⁽¹⁵⁾ Ψήφισμα της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Βελτίωση των μέσων εφαρμογής της στρατηγικής “ΕΕ 2020”: Ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές για τις οικονομικές πολιτικές και τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών και της Ένωσης» – CdR 175/2010 fin.

⁽¹⁶⁾ Έγγραφο εργασίας της Επιτροπής – SEC(2011) 708 (http://ec.europa.eu/information_society/digital-agenda/scoreboard/docs/scoreboard.pdf, μόνο στα EN). Για τον λόγο αυτό η ΕτΠ ζήτησε στη γνωμοδότηση της CdR 104/2010 fin, έναν προορατικό ρόλο για την ΕτΠ, τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και τις οργανώσεις τους στον «Κύκλο διακυβέρνησης του ευρωπαϊκού ψηφιακού θεματολογίου».

⁽¹⁷⁾ CdR 373/2010 fin

⁽¹⁸⁾ Συμπεράσματα του Συμβουλίου ως προς την πέμπτη έκθεση για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή – 3068η συνεδρίαση του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων, Βρυξέλλες, 21 Φεβρουαρίου 2011. Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών «Συμβολή της πολιτικής συνοχής στη στρατηγική “Ευρώπη 2020”» – CdR 223/2010 fin.

εδαφικής συνοχής, και καλεί ειδικότερα την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λαμβάνει υπόψη την εδαφική διάσταση στις εκτιμήσεις αντικτύπου, ενώ της ζητά και να παρουσιάζει τη συμβολή των τοπικών και περιφερειακών αρχών·

48. διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι, όσον αφορά την πολιτική συνοχής μετά το 2013, η Επιτροπή ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες της και συμπεριέλαβε ορισμένες αρχές και μηχανισμούς της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και της **ολοκληρωμένης και πολυλειτουργικής προσέγγισης**⁽¹⁹⁾, λαμβάνοντας υπόψη, στο σχέδιό της για τον νέο γενικό κανονισμό για τα διαρθρωτικά ταμεία και το ταμείο συνοχής, τα αιτήματα που αποσκοπούν:

— στη σαφή αναφορά, στο νέο άρθρο, της εταιρικής σχέσης και της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, που αποτελούν δύο αρχές που πρέπει να τηρούνται σε όλα ανεξαιρέτως τα στάδια των συμβάσεων εταιρικής σχέσης και των επιχειρησιακών προγραμμάτων·

— στην αναφορά αυτών των γενικών αρχών και σε άλλα σχετικά άρθρα του κανονισμού, όσον αφορά τις συμβάσεις εταιρικής σχέσης και τα επιχειρησιακά προγράμματα·

— στην υποβολή αίτησης υπόψη των κρατών μελών προκειμένου να περιλαμβάνουν στην ετήσια έκθεσή τους την πρόοδο που έχει συντελεστεί όσον αφορά τις αρχές της εταιρικής σχέσης και της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης·

— στην πρόβλεψη της δυνατότητας ανάπτυξης λειτουργικών επιχειρησιακών προγραμμάτων·

49. εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρόταση της Επιτροπής να δημιουργηθεί ένα κοινό στρατηγικό πλαίσιο που να συνδυάζει τα διάφορα κίνητρα των κοινοτικών δράσεων υπέρ της εδαφικής ανάπτυξης (ΕΠΤΑΑ, διαρθρωτικά ταμεία: ΕΤΠΑ και ΕΚΤ, Ταμείο Συνοχής, ΕΤΑ)· και ζητά επίσης, σε αυτό το πλαίσιο, οι τοπικές και περιφερειακές αρχές να συμμετέχουν εμπράκτως στην εκπόνηση των συμβάσεων εταιρικής σχέσης·

50. ζητά, επομένως, από τον ευρωπαϊό νομοθέτη να επιβεβαιώσει αυτές τις διατάξεις και να τις ενισχύσει προκειμένου να προβλέπεται κυρίως:

— η παρουσία εκπροσώπων των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην αντιπροσωπεία των κρατών μελών, όταν το περιεχόμενο της συμφωνίας εταιρικής σχέσης αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή·

— η εδραίωση των αρχών της εταιρικής σχέσης και της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης στον μελλοντικό ευρωπαϊκό κώδικα ο οποίος θα αφορά τους στόχους και τα κριτήρια των εν λόγω αρχών·

— ο διάλογος μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών σχετικά με την πτυχή της διακυβέρνησης των ετήσιων εκθέσεων τους, προκειμένου να αξιολογείται η πρόοδος αλλά και τα εμπόδια σε κάθε κράτος μέλος πριν από την έγκριση των συστάσεων του Συμβουλίου·

⁽¹⁹⁾ Διερευνητική γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών «Το μέλλον της πολιτικής για τη συνοχή» – CdR 210/2009 fin.

Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, την Επιτροπή των Περιφερειών και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων – Συμπεράσματα της πέμπτης έκθεσης για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή: το μέλλον της πολιτικής συνοχής – COM(2010) 642 τελικό.

— ο καθορισμός ενός δείκτη συνεργασίας για τη μέτρηση του βαθμού συμμετοχικής διακυβέρνησης εντός των κρατών μελών·

51. αντλαμβάνεται την **εδαφική συνεργασία** ως αναπόσπαστο στοιχείο της περιφερειακής πολιτικής και θεωρεί ότι ο Ευρωπαϊκός Όμιλος Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ) αποτελεί πραγματικό εργαστήρι για την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση ⁽²⁰⁾·

52. επικροτεί το γεγονός ότι η προτεινόμενη αναθεώρηση του κανονισμού για τον ΕΟΕΣ, που παρουσίασε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Οκτώβριο του 2011, αντανακλά τη βούληση να υλοποιηθεί ο στόχος της εδαφικής συνοχής, και ενσωματώνει πολλές από τις προτάσεις που είχε διατυπώσει η ΕτΠ, ιδίως όσον αφορά τη σύσταση διμερών ΕΟΕΣ με φορείς από τρίτες χώρες ⁽²¹⁾· εφιστά την προσοχή στο δυναμικό του ΕΟΕΣ ως δομής συνεργασίας και για άλλες τομεακές πολιτικές της ΕΕ, πέραν της περιφερειακής πολιτικής·

53. υπογραμμίζει τον ρόλο της πλατφόρμας ΕΟΕΣ της ΕτΠ στην προώθηση αυτού του μηχανισμού και τη λειτουργική υποστήριξη για τη σύσταση νέων ΕΟΕΣ, ειδικότερα χάρη στην ανταλλαγή ορθών πρακτικών·

54. όσον αφορά την ανάπτυξη των μακροπεριφερειακών στρατηγικών, ζητά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να δώσει ιδιαίτερη προσοχή στα εξής:

— στην αυστηρή τήρηση της αρχής της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης στα όργανα διαβούλευσης, επεξεργασίας, εφαρμογής και παρακολούθησης των μακροπεριφερειακών στρατηγικών·

— στην θέσπιση μηχανισμών παρακολούθησης και χρηματοδοτικών προγραμμάτων που, με βάση περιφερειακές και τοπικές στρατηγικές και σχέδια ανάπτυξης, θα εγγυώνται την πολυεπίπεδη προσέγγιση, ώστε οι μακροπεριφέρειες να μετεξελιχθούν και σε «εδαφικούς συνεργατικούς σχηματισμούς» (εδαφικά clusters)·

— στη διαρθρωτική συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην τελική αρχιτεκτονική αυτών των στρατηγικών, προκειμένου να αποφευχθεί η ενδεχόμενη συγκέντρωση της διακυβέρνησης σε εθνικό επίπεδο·

— στην προβολή της ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας των στρατηγικών αυτών, ειδικότερα δε με την έκδοση λευκής βίβλου.

Υλοποίηση της ενιαίας αγοράς βάσει σύμπραξης

55. εκφράζει την ικανοποίησή της για τις δώδεκα δράσεις για την τόνωση της ανάπτυξης, της ανταγωνιστικότητας και της κοινωνικής προόδου που προτείνονται στην Πράξη για την Ενιαία Αγορά και υποστηρίζει το αίτημα του Συμβουλίου που τόνισε την ανάγκη ενίσχυσης της διακυβέρνησης της Ενιαίας Αγοράς και κάλεσε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συνεχίσει τη δράση της προς αυτή την κατεύθυνση ⁽²²⁾·

⁽²⁰⁾ Γνωμοδότηση πρωτοβουλίας της Επιτροπής των Περιφερειών «Νέες προοπτικές όσον αφορά την αναθεώρηση του κανονισμού για τον ΕΟΕΣ» – CdR 100/2010 fin.

⁽²¹⁾ Γνωμοδότηση πρωτοβουλίας της Επιτροπής των Περιφερειών «Νέες προοπτικές όσον αφορά την αναθεώρηση του κανονισμού για τον ΕΟΕΣ» – CdR 100/2010 fin.

⁽²²⁾ Συμπεράσματα του Συμβουλίου όσον αφορά την πράξη για την Ενιαία Αγορά – προτεραιότητες για την επανεκκίνηση της Ενιαίας Αγοράς – 3105η συνεδρίαση του Συμβουλίου Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων, Βρυξέλλες, 12 Ιουλίου 2011. Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών «Προς μία Πράξη για την ενιαία αγορά» – CdR 330/2010 fin.

56. σημειώνει ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο ψήφισμά του σχετικά με τη διακυβέρνηση και την εταιρική σχέση στην ενιαία αγορά, «επισημαίνει ότι οι κανόνες της ενιαίας αγοράς συχνά εφαρμόζονται από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές» και καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναπτύξουν περαιτέρω και να διευρύνουν τη συνεργεία με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές από την πολιτική συνοχής στις πολιτικές της ενιαίας αγοράς ⁽²³⁾·

57. ζητά, λοιπόν, να εξασφαλιστεί η παρακολούθηση της συνολικής εφαρμογής της πράξης για την ενιαία αγορά, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεκτικότητα αυτής της διαδικασίας και να υλοποιηθεί η ενιαία αγορά βάσει σύμπραξης· θεωρεί ότι την ευθύνη μιας τέτοιας αποστολής πρέπει να αναλάβει η πλατφόρμα παρακολούθησης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», εφόσον η αναζωογόνηση της ενιαίας αγοράς είναι μία από τις συνιστώσες της στρατηγικής αυτής·

58. τονίζει ότι το διακριτικό σήμα «ευρωπαϊκή επιχειρηματική περιφέρεια», που θέσπισε η ίδια, συμβάλλει στην ανάπτυξη μιας στρατηγικής θεώρησης της ολοκληρωμένης εδαφικής ανάπτυξης, με άξονα κυρίως τις αρχές της πρωτοβουλίας «πράξη για τις μικρές επιχειρήσεις (SBA)» ⁽²⁴⁾· ζητά, εξάλλου, την δημιουργία «συμπράξεων Small Business Act» για την εφαρμογή της SBA σε περιφερειακό επίπεδο, και τη θέσπιση «απεσταλμένου των ΜΜΕ» σε εθνικό επίπεδο, καθώς και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο· προτείνει δε να συμμετέχει στην συμβουλευτική ομάδα SBA που θα συσταθεί·

59. επαναλαμβάνει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, και ιδιαίτερα οι περιφέρειες που διαθέτουν νομοθετικές εξουσίες, απαιτείται να λαμβάνουν μέρος στους συμμετοχικούς μηχανισμούς για τη βέλτιστη μεταφορά και εφαρμογή της νομοθεσίας για την ενιαία αγορά·

Η μελλοντική πολιτική για το περιβάλλον, την κλιματική αλλαγή και την ενέργεια ⁽²⁵⁾ ⁽²⁶⁾

60. καλεί τις διεθνείς οργανώσεις και την Ευρωπαϊκή Ένωση να λάβουν υπόψη την προστιθέμενη αξία που μπορούν να προσφέρουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές στην παγκόσμια διαχείριση του περιβάλλοντος και της αειφόρου ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής των πολυμερών περιβαλλοντικών συμφωνιών, όπως η Σύμβαση Πάρισι του ΟΗΕ για την Κλιματική Αλλαγή (UNFCCC) και η σύμβαση για τη βιοποικιλότητα (CBD), καθώς και η Ατζέντα Ρίο+20 υπέρ της πράσινης οικονομίας και της αειφόρου ανάπτυξης ⁽²⁷⁾·

⁽²³⁾ Έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη διακυβέρνηση και την εταιρική σχέση στην ενιαία αγορά (2010/2289(INI)).

⁽²⁴⁾ Σχέδιο γνωμοδότησης της Επιτροπής των Περιφερειών «Ανασκόπηση της πρωτοβουλίας “Small Business Act” για την Ευρώπη» – CdR 151/2011 rev.1.

⁽²⁵⁾ Βλέπε συστάσεις στη διερευνητική γνωμοδότηση CdR 164/2010 «Ο ρόλος των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στη μελλοντική περιβαλλοντική πολιτική» για το πώς μπορεί να εφαρμοστεί η προσέγγιση της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης σε όλες τις φάσεις χάραξης της περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ.

⁽²⁶⁾ Βλ. μεταξύ άλλων, τη λευκή βίβλο της Επιτροπής «Χάρτης πορείας για έναν Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών – Για ένα ανταγωνιστικό και ενεργειακά αποδοτικό σύστημα μεταφορών» – COM(2011) 144 τελικό.

⁽²⁷⁾ Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών «Η ΕΕ και η διεθνής πολιτική για τη βιοποικιλότητα μετά το 2010», CdR 112/2010 fin· Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών «Διεθνής κλιματική πολιτική στον απόηχο της Κοπεγχάγης», CdR 245/2010 fin· Σχέδιο γνωμοδότησης της Επιτροπής των Περιφερειών «Συμβολή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη διάσχεση του ΟΗΕ για την αειφόρο ανάπτυξη 2012 (Rio+20)», CdR 187/2011 rev. 1.

61. υποστηρίζει ότι ένας εποικοδομητικός τρόπος συμμετοχής του τοπικού και εθνικού επιπέδου στα μέτρα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή συνίσταται σε συμφωνίες βάσει αποτελεσμάτων, στις οποίες τα διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης που συμμετέχουν μπορούν να δεσμευθούν εθελοντικά να ενεργήσουν για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, ενώ θα αναλαμβάνουν από κοινού την ευθύνη για τις αντίστοιχες συνεισφορές τους (28).

62. επισημαίνει την αυξανόμενη σημασία των τομεακών ή διατομεακών «συμμαχιών» για την ενέργεια και το κλίμα μεταξύ των περιφερειών και των επιχειρήσεων. Οι συμμαχίες αυτές θα πρέπει σαφώς να ενθαρρύνονται με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη και εφαρμογή τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, το συντομότερο δυνατό, με εταιρικές σχέσεις μεταξύ των φορέων λήψης αποφάσεων σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ).

63. σημειώνει ότι οι αστικές περιοχές παράγουν το 75 % των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και υπογραμμίζει ότι η αποτελεσματική δράση σε παγκόσμιο επίπεδο απαιτεί μια πολυεπίπεδη προσέγγιση διακυβέρνησης με συντονισμό των προσπαθειών μεταξύ των τοπικών, περιφερειακών, εθνικών και υπερεθνικών βαθμίδων διοίκησης στη βάση της αρχής της επικουρικότητας· εν προκειμένω, τονίζει την πρότασή της για το «Τοπικό Σύμφωνο των περιφερειακών και τοπικών αρχών για την στρατηγική Ευρώπη 2020» ως ένα αποτελεσματικό εργαλείο για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

64. τονίζει ότι απαιτείται να εξεταστεί προσεκτικά ο αντίκτυπος που ενδέχεται να έχουν οι στρατηγικές κατευθύνσεις και οι νομοθετικοί μηχανισμοί που συνδέονται με τη στρατηγική «Ενέργεια 2020» σε διοικητικό και οικονομικό φόρτο που θα βαρύνει τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, ενώ απαιτείται επίσης μέριμνα για την τήρηση των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας· υποστηρίζει σθεναρά τη δημιουργία καινοτόμων μηχανισμών για την υλοποίηση της στρατηγικής αυτής (29).

65. επαναλαμβάνει τη δέσμευσή της έναντι του Συμφώνου των Δημάρχων, υπέρ του κοινού στόχου μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂), ενώ συνιστά τη θεματική επέκτασή του και σε άλλους τομείς της βιώσιμης οικονομίας, πέραν της μείωσης των εκπομπών CO₂, όπως η διαχείριση των υδάτων, αλλά και τη γεωγραφική επέκτασή του στα πλαίσια της Ένωσης για τη Μεσόγειο και της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης, χάρη στις πολιτικές πλατφόρμες που η ίδια έχει συγκροτήσει, δηλ. την Ευρωμεσογειακή Περιφερειακή και Τοπική Συνέλευση (ARLEM) και τη Διάσκεψη των περιφερειακών και τοπικών αρχών της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης (CORLEAP), καθώς και σε παγκόσμιο επίπεδο, με ένα «Παγκόσμιο Σύμφωνο των Δημάρχων».

Η μελλοντική κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ), η αλιευτική πολιτική και η πολιτική της θάλασσας

66. εκτιμά ότι η χάραξη ενός πλαισίου πολυεπίπεδης διακυβέρνησης αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την επιτυχή αναμόρφωση της ΚΓΠ μετά το 2013, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι τοπικές

και περιφερειακές αρχές θα συμμετέχουν στην επιλογή των προανατολισμών και διαδικασιών για την εφαρμογή και τη διαχείριση της κοινής αυτής πολιτικής, καθώς και ότι θα δημιουργηθούν συνέργειες μεταξύ της πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη και άλλων πολιτικών της ΕΕ, ειδικότερα δε με την πολιτική συνοχής (30).

67. προκειμένου να συμπληρωθεί ο μηχανισμός σύνδεσης των τοπικών και περιφερειακών αρχών με τον καθορισμό της κοινής γεωργικής πολιτικής και της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης, ζητά να συμμετέχει πλήρως στις προπαρασκευαστικές εργασίες των συμβουλευτικών ομάδων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

68. είναι της άποψης ότι η νέα αλιευτική πολιτική πρέπει να διαπνέεται από ολοκληρωμένη προσέγγιση, ώστε να εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα των αλιευμάτων και η βιώσιμη εκμετάλλευση των αλιευτικών πόρων· συμφωνεί να αποκεντρωθεί η διαδικασία λήψης αποφάσεων με στόχο τη μείωση των ασαφειών που προκαλεί η ευρωπαϊκή μικροδιαχείριση, με χρήση, σε ορισμένες περιπτώσεις, της επιτροπολογίας, και με ανάθεση, εντός των πλαισίων της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, της διαχείρισης ορισμένων δραστηριοτήτων αλιείας στα κράτη μέλη, στις περιφέρειες και στον ίδιο τον κλάδο.

69. κάνει έκκληση για τον συντονισμό ανάμεσα στις τομεακές πολιτικές που αφορούν τη χρήση των θαλασσίων περιοχών και για τη δημιουργία ενός ενιαίου ευρωπαϊκού ταμείου για τις θαλάσσιες υποθέσεις και την αλιεία, χάρη στο οποίο θα εντάσσονται στο ίδιο πλαίσιο όλα τα υφιστάμενα μέσα σε αυτούς τομείς· συνεπώς, υποστηρίζει τη συγκρότηση ενός ευρωπαϊκού θαλάσσιου δικτύου με τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών και των αρμόδιων φορέων, το οποίο θα λειτουργεί ως μηχανισμός που θα συμβάλλει στην από κοινού ανάληψη των ευθυνών και στη διάδοση βέλτιστων πρακτικών (31).

Εφαρμογή του προγράμματος της Στοκχόλμης μαζί με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές

70. υπενθυμίζει τη σημασία της συμμετοχής της στην εφαρμογή του σχεδίου δράσης για το Πρόγραμμα της Στοκχόλμης, καθώς και στην εκπόνηση των διαδικασιών αξιολόγησης, ώστε να εξασφαλίζεται καλύτερος συνυπολογισμός των εμπειριών που έχουν καταγραφεί σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης.

71. πιστεύει, ειδικότερα, ότι η συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη χάραξη ενός ευρωπαϊκού πλαισίου για την νόμιμη μετανάστευση, για τον καθορισμό των μέτρων καταπολέμησης της παράνομης μετανάστευσης, για την προάσπιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των μεταναστών και για την υλοποίηση της αναπτυξιακής συνεργασίας με τις χώρες αποδημίας θα ενισχύσει τη νομιμότητα της δράσης της Ένωσης, υπό τον όρο να τηρείται αυστηρά η αρχή της επικουρικότητας.

72. ζητά να διενεργούνται εκτιμήσεις τοπικού και περιφερειακού αντικτύπου για την αξιολόγηση των απαιτήσεων που επιβάλλονται στις τοπικές και περιφερειακές αρχές δυνάμει των μέτρων νομικής εφαρμογής που αποφασίζονται σε ευρωπαϊκό ή εθνικό επίπεδο.

(28) Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών «Διεθνής κλιματική πολιτική στον απόηχο της Κοπεγχάγης» – CdR 245/2010 fin.

(29) Διερευνητική γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών «Ο ρόλος των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στη μελλοντική περιβαλλοντική πολιτική» – CdR 164/2010 fin και διερευνητική γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών «Η ενσωμάτωση της κλιματικής αλλαγής στον μελλοντικό προϋπολογισμό της ΕΕ» – CdR 104/2011 fin.

(30) Γνωμοδότηση πρωτοβουλίας της Επιτροπής των Περιφερειών «Το μέλλον της ΚΓΠ μετά το 2013» – CdR 127/2010 fin.

(31) Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών: «Ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης θαλάσσιας πολιτικής και γνώσεις για τη θάλασσα 2020» – CdR 339/2010 fin.

73. διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι η δράση της — η συμμετοχή της στις ετήσιες διυπουργικές διασκέψεις για την ένταξη και η συμβολή της στο Ευρωπαϊκό Φόρουμ για τη Ένταξη, στο εγχειρίδιο της Επιτροπής για την ένταξη (όπου παρουσιάζει τις ορθές πρακτικές των τοπικών και περιφερειακών αρχών) και στον προσδιορισμό των ετήσιων και πολυετών προτεραιοτήτων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ένταξης— οδήγησαν στην αναγνώριση της πολυεπίπεδης προσέγγισης στη 2η Ευρωπαϊκή Ατζέντα για την Ένταξη ⁽³²⁾, η οποία προβλέπει τα εξής:

- «εδαφικά σύμφωνα» μεταξύ των ενδιαφερομένων φορέων διαφορετικών επιπέδων·
- συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών παραγόντων στον καθορισμό των πολιτικών ένταξης στο πλαίσιο των προγραμμάτων της ΕΕ·
- ενίσχυση των διαδικασιών διαβούλευσης με την πραγματοποίηση στρατηγικών συναντήσεων με την Επιτροπή των Περιφερειών·
- ανάπτυξη μιας «ευέλικτης ευρωπαϊκής εργαλειοθήκης», που θα περιλαμβάνει «ευρωπαϊκές ενότητες» με σκοπό την υποστήριξη των πολιτικών και πρακτικών σε εθνικό και τοπικό επίπεδο·

Μηχανισμοί πολυεπίπεδης διακυβέρνησης για την υποστήριξη της στρατηγικής για τη διεύρυνση της ΕΕ

74. τάσσεται υπέρ της προσαρμογής του μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας (ΜΠΒ) ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των τοπικών και περιφερειακών αρχών των δικαιούχων χωρών και στην ανάπτυξη της εδαφικής συνεργασίας, ιδίως δε του μηχανισμού των ΕΟΕΣ, οι οποίοι συνιστούν πολύτιμο εργαλείο για την εδραίωση της πανευρωπαϊκής διάστασης της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης·

Ισχυρότερη πολιτική γειτονίας χάρη στην πολυεπίπεδη διακυβέρνηση

75. υπενθυμίζει ότι η Ευρωμεσογειακή Περιφερειακή και Τοπική Συνέλευση (ARLEM) και η Διάσκεψη των περιφερειακών και τοπικών αρχών της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης (CORLEAP) συγκεντρώνουν αρετούς εκπροσώπους δήμων και περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αφενός και, αφετέρου, των χωρών της Ένωσης για τη Μεσόγειο η πρώτη και των χωρών της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης η δεύτερη, συμπληρώνοντας έτσι το θεσμικό πλαίσιο των δύο αυτών διαδικασιών·

76. εκτιμά ότι η πολυεπίπεδη δημοκρατία και η προσέγγιση χωρίς αποκλεισμούς αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχία των προαναφερόμενων διαδικασιών, και διαπιστώνει ότι οι δύο πολιτικές πρωτοβουλίες, που ενισχύουν την τοπική διάσταση της πολιτικής της γειτονίας, ανταποκρίνονται στην καταφανή ανάγκη υποστήριξης για την εγκαθίδρυση βιώσιμων πολιτικών και διοικητικών δομών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, για την αποτελεσματική αξιοποίηση των χρηματοδοτικών μέσων και για τη δημιουργία μηχανισμών που θα ευνοούν την οικονομική, κοινωνική και εδαφική ανάπτυξη των εταιρών χωρών, ιδίως χάρη στα πλεονεκτήματα που προσφέρει η διαπεριφερειακή συνεργασία·

77. κινητοποιείται με στόχο να συμμετέχει στενά η ARLEM στη διακυβέρνηση της Ένωσης για τη Μεσόγειο, ώστε οι τοπικοί και περιφερειακοί οργανισμοί των τριών ακτών της Μεσογείου να έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στον πολιτικό διάλογο που ανα-

πτύσσεται στους κόλπους των διαφόρων οργάνων της και να επωφελούνται από την πρόσβαση στους μηχανισμούς και τα μέσα που θεσπίζονται για την ενίσχυση της συνεργασίας·

78. στα πλαίσια της εδραίωσης της θεσμικής πλατφόρμας που έχει θεσπιστεί με την CORLEAP, επιθυμεί να καθιερώσει έναν μόνιμο διάλογο με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις εταιρους χώρες, προκειμένου να αναζητούνται συγκεκριμένες διαδικασίες που θα επιτρέπουν στους τοπικούς και περιφερειακούς οργανισμούς των χωρών της ανατολικής εταιρικής σχέσης να συμμετέχουν στις τρέσσερις πλατφόρμες της εταιρικής σχέσης, να αναλαμβάνουν ενεργό ρόλο στην προετοιμασία των συμφωνιών σύνδεσης, των στρατηγικών εγγράφων και των σχεδίων δράσης και ιδίως να θέτουν σε εφαρμογή και να αξιολογούν τα εθνικά ενδεικτικά προγράμματα·

Η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση σε περιβάλλον παγκοσμιοποίησης: νέες δυναμικές διαγράφονται

79. τάσσεται υπέρ της κατά τόπους προσέγγισης κατά την αναθεώρηση της ευρωπαϊκής αναπτυξιακής πολιτικής και υπέρ της ενίσχυσης της συμμετοχής των τοπικών και περιφερειακών αρχών στα πλαίσια των στόχων της χιλιετίας ⁽³³⁾· τονίζει, επ' αυτού, ότι απαιτείται υποστήριξη για την περαιτέρω ανάπτυξη των τεχνικών και οικονομικών δυνατοτήτων των τοπικών και περιφερειακών αρχών των εταιρών χωρών·

80. διαπιστώνει την προστιθέμενη αξία που προσφέρει η αποκεντρωμένη συνεργασία και ειδικότερα πρωτοβουλίες όπως η «Διάσκεψη για την αποκεντρωμένη συνεργασία» —που στόχο έχει να διευκολύνει τις ανταλλαγές και τον πολιτικό διάλογο μεταξύ τοπικών και περιφερειακών αρχών της ΕΕ και των αναπτυσσόμενων χωρών και θεσμικών οργάνων της ΕΕ—, η δικτυακή πύλη για την αποκεντρωμένη συνεργασία και το κέντρο αποκεντρωμένης συνεργασίας, μηχανισμοί που θα πρέπει να εδραιωθούν και να ενισχυθούν στα πλαίσια μιας θεσμικής συνεργασίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο·

81. διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι οι ουσιώδεις εισηγήσεις πολλών διεθνών οργανώσεων στα πλαίσια της διαδικασίας διαβούλευσης της λευκής βίβλου για την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση ⁽³⁴⁾ κατέδειξαν ότι η προσέγγιση αυτή σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης παρουσιάζει γι' αυτές ιδιαίτερο ενδιαφέρον προκειμένου να αναπτύξουν την τοπική διάσταση των δράσεών τους και να εγκαينιάσουν συμπράξεις σε άλλες περιοχές του κόσμου για την τόνωση της συμπληρωματικότητας μεταξύ των τομεακών πολιτικών·

82. σε σχέση με την εμπέδωση του ρόλου των τοπικών και περιφερειακών αρχών στους μηχανισμούς της παγκόσμιας διακυβέρνησης, επισημαίνει τα εξής:

- την τάση προς μεγαλύτερο συνυπολογισμό των επιπτώσεων της παγκοσμιοποίησης σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, ιδίως εκ μέρους των διεθνών οργανώσεων, και την ανάδυση ενός προβληματισμού για μια παγκόσμια πολιτική ισορροπης ανάπτυξης και εδαφικής συνοχής σε παγκόσμιο επίπεδο ⁽³⁵⁾·
- την εύστοχη ανάπτυξη μιας «παρα-διπλωματίας» σε επίπεδο τοπικών και περιφερειακών αρχών, ιδίως της διπλωματίας των δήμων, καθώς και των περιφερειών που διαθέτουν νομοθετικές εξουσίες·

⁽³³⁾ Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών και πράσινη βίβλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Η αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ προς όφελος της χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς και αειφόρου ανάπτυξης – Αύξηση του αντίκτυπου της αναπτυξιακής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης» – CdR 408/2010 fin.

⁽³⁴⁾ Έκθεση διαβούλευσης σχετικά με τη λευκή βίβλο της Επιτροπής των Περιφερειών για την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση – CdR 25/2010.

⁽³⁵⁾ Βλ. δραστηριότητες του Παγκόσμιου φόρουμ ενώσεων περιφερειών (FOGAR).

⁽³²⁾ Πρόταση της Επιτροπής «Ευρωπαϊκή Ατζέντα για την Ένταξη των Υπικών Τρίτων Χωρών» – COM(2011) 455 τελικό.

- την προσφορά του διαλόγου και της ανταλλαγής εμπειριών με τις άλλες μεγάλες περιοχές του κόσμου που διαθέτουν πολυεθνικές δομές υπο-κρατικού επιπέδου, όπως η Δυτικοαφρικανική Οικονομική και Νομισματική Ένωση (UEMOA) ή το συμβουλευτικό φόρουμ των υπο-κρατικών αρχών της MERCOSUR·
- την ύπαρξη νέων διόδων συνεργασίας και πολιτικού διαλόγου που έχουν προταθεί από κάποιες διεθνείς οργανώσεις στην Επιτροπή των Περιφερειών και στις τοπικές και περιφερειακές αρχές (ΟΟΣΑ, ΔΓΕ, UNEP και ΟΗΕ-HABITAT, UNESCO, FAO κ.ά.)⁽³⁶⁾.

83. καταλήγει, λοιπόν, στο συμπέρασμα ότι η παρατηρούμενη τάση προς αποκέντρωση και αναβάθμιση του ρόλου των υπο-κρατικών φορέων εντός της διεθνούς κοινότητας θα οδηγήσει αναπόφευκτα στη συμμετοχή τους στους μηχανισμούς διακυβέρνησης της παγκοσμιοποίησης και, επομένως, θα συμβάλει στην ανάδειξη μιας νέας πολυμερούς προσέγγισης·

Δ. Νέα βήματα προς την εδραίωση της εφαρμογής της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης

84. έλαβε την πρωτοβουλία να καταρτίσει «πίνακα αποτελεσμάτων της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης» σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τη βοήθεια του οποίου θα μπορεί να καταμετράται, σε ετήσια βάση, κατά πόσον λαμβάνονται υπόψη οι βασικές αρχές και μηχανισμοί του εν λόγω τρόπου διακυβέρνησης στον κύκλο πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με ιδιαίτερη έμφαση στην τοπική διάσταση των υπό εξέταση πολιτικών και στρατηγικών· η πρώτη τέτοια αξιολόγηση βάσει του εν λόγω πίνακα παρουσιάζει τις προόδους και τα εμπόδια που εμφανίζει η ευρωπαϊκή διαδικασία λήψης αποφάσεων ως προς τέσσερις στρατηγικές και πολιτικές που είχαν ζωτική σημασία για το πολιτικό πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης του 2010, ήτοι τη στρατηγική «Ευρώπη 2020», τη στρατηγική για την ενέργεια 2011-2020, το Πρόγραμμα της Στοκχόλμης και την Εαρινή Ατζέντα⁽³⁷⁾.

⁽³⁶⁾ Η Επιτροπή των Περιφερειών επαναλαμβάνει την επιθυμία να αναθέσει η σύνοδος κορυφής του Rio+20 στο Πρόγραμμα των ΗΕ για το Περιβάλλον ή στο Συμβούλιο (SDS) για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη τη δημιουργία μιας μόνιμης επιτροπής για υπο-εθνικές και τοπικές κυβερνήσεις ως νέας δομής που να αντανάκλα επάρκως την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση και να προσφέρει ένα μόνιμο μηχανισμό διαβούλευσης και συνεργασίας με τις υπο-εθνικές κυβερνήσεις και τις τοπικές αρχές σε όλο τον κόσμο. Η Επιτροπή των Περιφερειών θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως πρότυπο στον τομέα αυτό. Επίσης, ελπιδοφόρο είναι το γεγονός ότι στο πλαίσιο των αποκαλούμενων Συμβάσεων του Rio των ΗΕ, οι υποεθνικές κυβερνήσεις και οι τοπικές αρχές έχουν λάβει προσφάτως αυξημένη αναγνώριση λόγω του ειδικού καθεστώτος τους ως κυβερνητικών οργάνων, συμπεριλαμβανομένης, για παράδειγμα, της αναγνώρισής τους ως «κυβερνητικών φορέων» στη συμφωνία του Κανκούν, και στην απόφαση X / 22 της CBD COP 10 «Σχέδιο δράσης για υποεθνικές κυβερνήσεις, Πόλεις και άλλες τοπικές αρχές». Η Επιτροπή των Περιφερειών έχει επανειλημμένα τονίσει ότι οι υποεθνικές κυβερνήσεις και οι τοπικές αρχές πρέπει να έχουν μια θέση στο θεσμικό πλαίσιο για την αειφόρο ανάπτυξη παράλληλα με τις εθνικές κυβερνήσεις και τις οντότητες των ΗΕ. Στο σχέδιο γνωμοδότησης της Επιτροπής των Περιφερειών «Συμβολή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στη διάσκεψη του ΟΗΕ για την αειφόρο ανάπτυξη 2012 (Rio+20)» 187/2011 rev.1 η ΕΤΠ εκφράζει τη λύπη της διότι στην υφιστάμενη διεθνή αρχιτεκτονική της διακυβέρνησης, και παρά το συγκεκριμένο ρόλο τους στη διακυβέρνηση, οι αρχές αυτές τίθενται συχνά όταν εκπροσωπούνται σε όργανα του ΟΗΕ στο ίδιο επίπεδο με την κοινωνία των πολιτών και τις επιχειρήσεις, όπως άλλες μεγάλες ομάδες.

⁽³⁷⁾ Αυτός ο πρώτος πίνακας αποτελεσμάτων βασίζεται σε μελέτη που ανατέθηκε στην ΕΙΡΑ.

85. Αναφορικά με τον πρώτο πίνακα αποτελεσμάτων διαπιστώνει ότι:

- η μεθοδολογία⁽³⁸⁾ που αναπτύχθηκε αποκαλύπτει την εμφάνιση ενός συστήματος πολυεπίπεδης διακυβέρνησης σε ευρωπαϊκό θεσμικό επίπεδο, όπου οι πληροφορίες παρέχονται ομαλά και (κυρίως) με ανοικτό και διαφανή πολυεπίπεδο τρόπο, όπου οι μηχανισμοί διαβούλευσης λειτουργούν σωστά και αφορούν όλα τα επίπεδα, κ.λπ. Ωστόσο, στην αξιολόγηση πρόσθετων μηχανισμών και πρακτικών πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, διαπιστώνονται σημαντικές παραλείψεις. Ειδικότερα δε σε ό,τι αφορά τη χρήση των καινοτόμων μέσων και μηχανισμών που εκφράζουν τις απαιτήσεις των πρακτικών πολυεπίπεδης διακυβέρνησης στο περιεχόμενο των πολιτικών·

- όσον αφορά τον συγκριτικό πίνακα αποτελεσμάτων, η πολιτική διαδικασία γύρω από την υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» πέτυχε τα υψηλότερα συνολικά αποτελέσματα. Αυτό σημαίνει ότι έχουν ανιχνευθεί πρακτικές που αντιστοιχούν περισσότερο στους δείκτες πολυεπίπεδης διακυβέρνησης που διατυπώθηκαν για την αξιολόγηση της ποιότητας της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης. Τα χαμηλότερα αποτελέσματα εμφανίζει η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση στο πλαίσιο της εαρινής δέσμης μέτρων 2010, σχετικά με τους Στόχους της Χιλιετίας. Εδώ, η έλλειψη διαφάνειας στη διαδικασία συμμετοχής των φορέων, κατέστησε ιδιαίτερα δύσκολη την αξιολόγηση και οδήγησε σε ισχία αποτελέσματα. Σε γενικές γραμμές, και για τους τέσσερις φακέλους πολιτικής υπάρχουν σαφείς δυνατότητες για καλύτερες πρακτικές πολυεπίπεδης διακυβέρνησης⁽³⁹⁾.

⁽³⁸⁾ Καθορίζονται έξι κατηγορίες κάτω από δύο συγκεκριμένους τίτλους πρακτικών πολυεπίπεδης διακυβέρνησης (I. Διαδικασία: Πληροφορίες & διαβούλευση, συμμετοχή των ενδιαφερομένων και ανταπόκριση· II. Περιεχόμενο των πολιτικών της ΕΕ: Εδαφική / ολοκληρωμένη / επιτόπια πολιτική· μηχανισμοί έξυπνης νομοθεσίας και καινοτόμα μέσα για την εφαρμογή και την εταιρική σχέση). Ορίζεται επίσης το τι μπορεί να θεωρηθεί ως «καλή πρακτική» σε σχέση με αυτές τις έξι πρακτικές που αναφέρονται στις γενικές αρχές και στους στόχους της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, και καθορίζονται δείκτες προκειμένου να εκτιμηθεί ή να μετρηθεί η εφαρμογή των πρακτικών.

⁽³⁹⁾ Όσον αφορά τα διαφορετικά αποτελέσματα για τις «διαδικασίες» και το «περιεχόμενο», τα διάφορα επιμέρους αποτελέσματα για την κατηγορία της υποομάδας «διαδικασίες» και «περιεχόμενο» αποκαλύπτουν ότι, με την εξαίρεση της εαρινής δέσμης μέτρων, οι πρακτικές της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης αναπτύχθηκαν πολύ καλύτερα στην ομάδα «διαδικασίες» (ενημέρωση / διαβούλευση, συμμετοχή των φορέων, ανταπόκριση) σε σύγκριση με την ομάδα «περιεχόμενο» (καινοτόμα μέσα για την εφαρμογή, μηχανισμοί έξυπνης νομοθεσίας, εδαφική / ολοκληρωμένη προσέγγιση). Τόσο η Ευρώπη 2020 όσο η Ενέργεια / Κλίμα πέτυχαν το ελάχιστο όριο αποτελέσματος 3 / 6 για την ομάδα «διαδικασίες». Ωστόσο, ο πίνακας αποκαλύπτει επίσης ότι η συνολικά θετική βαθμολογία για την Ευρώπη 2020 οφείλεται κυρίως στην υψηλή βαθμολογία που επιτυγχάνεται για τις πρακτικές της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης στην κατηγορία «διαδικασίες».

Εάν εξετάσουμε λεπτομερέστερα τις τρεις συνιστώσες της κάθε υποομάδας, τα διαγράμματα του πίνακα αποτελεσμάτων αποκαλύπτουν ότι - με την εξαίρεση εαρινής δέσμης - η υψηλή βαθμολογία για την πρώτη υποομάδα «Διαδικασίες» σε σύγκριση με την υποομάδα «Περιεχόμενο» μπορεί να εξηγηθεί λόγω του (πολύ) υψηλού βαθμού της «ενημέρωσης / διαβούλευσης» και σε κάποιο βαθμό λόγω του ικανοποιητικού αποτελέσματος της «συμμετοχής των φορέων». Ωστόσο, σε γενικές γραμμές, η υποομάδα «Ανταπόκριση» έχει χαμηλό αποτέλεσμα. Στη δεύτερη υποομάδα «Περιεχόμενο των πολιτικών της ΕΕ» μόνον η Ευρώπη 2020 έχει κατά κάποιο τρόπο ικανοποιητικό αποτέλεσμα όσον αφορά τους «μηχανισμούς έξυπνης νομοθεσίας» και τα «καινοτόμα μέσα εφαρμογής». Το ίδιο ισχύει και για την ενέργεια / κλίμα και την εαρινή δέσμη όταν πρόκειται για την πρακτική της «εδαφικής / ολοκληρωμένης προσέγγισης». Όλες οι άλλες πρακτικές σημειώνουν σχετικά χαμηλά αποτελέσματα.

86. εκτιμά ότι, προκειμένου να ενισχυθεί η διαδικασία παρακολούθησης που αναπτύσσει η Επιτροπή των Περιφερειών, η πρακτική της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο ειδικής εξέτασης κατά την προσεχή διάσκεψη για την επικουρικότητα, με στόχο να αναλυθούν οι τάσεις που διαπιστώνονται στον πρώτο πίνακα αποτελεσμάτων και οι επιπτώσεις τους στην διαδικασία λήψης αποφάσεων της Ένωσης.

87. εντός των προσεχών μηνών, πρόκειται να υλοποιηθεί τη φιλοδοξία της για την έκδοση **Χάρτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση**, ο οποίος αναμένεται να οδηγήσει σε μεγαλύτερη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην άσκηση της ευρωπαϊκής δημοκρατίας· η διαδικασία κατάρτισης του χάρτη θα διαπνέεται από συμμετοχικό πνεύμα χωρίς αποκλεισμούς και αναμένεται να ευνοήσει την αποδοχή του από τους αιρετούς εκπροσώπους των δήμων και των περιφερειών.

Βρυξέλλες, 16 Φεβρουαρίου 2012

*Η Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Mercedes BRESSO*

Τιμή συνδρομής 2012 (χωρίς ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων ταχυδρομείου για κανονική αποστολή)

Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 200 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, έντυπη έκδοση + ετήσιο DVD	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	1 310 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά L, μόνο έντυπη έκδοση	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	840 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρές L + C, μηνιαίο συγκεντρωτικό DVD	22 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	100 EUR ετησίως
Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας, σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί, DVD, μία έκδοση την εβδομάδα	πολύγλωσσο: 23 επίσημες γλώσσες της ΕΕ	200 EUR ετησίως
Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ, σειρά C — Διαγωνισμοί	γλώσσα(-ες) ανάλογα με τον διαγωνισμό	50 EUR ετησίως

Η συνδρομή στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, που εκδίδεται στις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι δυνατή σε 22 γλωσσικές εκδόσεις. Περιλαμβάνει τις σειρές L (Νομοθεσία) και C (Ανακοινώσεις και Πληροφορίες).

Για κάθε γλωσσική έκδοση απαιτείται ξεχωριστή συνδρομή.

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 920/2005 του Συμβουλίου, που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα L 156 της 18ης Ιουνίου 2005, τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υποχρεούνται, προσωρινά, να συντάσσουν και να δημοσιεύουν στα ιρλανδικά όλες τις πράξεις. Γι' αυτό, η Επίσημη Εφημερίδα στα ιρλανδικά πωλείται ξεχωριστά.

Η συνδρομή για το Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας (σειρά S — Δημόσιες συμβάσεις και διαγωνισμοί) περιλαμβάνει 23 επίσημες γλωσσικές εκδόσεις σε ένα ενιαίο πολύγλωσσο DVD.

Με απλή αίτηση, οι συνδρομητές της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης* έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν διάφορα παραρτήματα της Επίσημης Εφημερίδας. Ενημερώνονται για την έκδοση των παραρτημάτων με «Σημείωμα προς τον αναγνώστη» που δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Πωλήσεις και συνδρομές

Συνδρομές σε διάφορες τιμολογημένες περιοδικές εκδόσεις, όπως η *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, διατίθενται στους εμπορικούς μας αντιπροσώπους. Κατάλογο των εμπορικών μας αντιπροσώπων θα βρείτε στο Διαδίκτυο, στη διεύθυνση:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_el.htm

Το EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) παρέχει άμεση και δωρεάν πρόσβαση στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο ιστοχώρος αυτός επιτρέπει την πρόσβαση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* καθώς και στις Συνθήκες, στη νομοθεσία, στη νομολογία και στις προπαρασκευαστικές πράξεις.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση: <http://europa.eu>

